

ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ
СИРОТЕНКО ЄВГЕН МИКОЛАЙОВИЧ

ПОГОДЖЕНО

Валківська міська громада

Богодухівського району Харківської області

Голова

Валерій СКРИПНІЧЕНКО

2021 рік

Звіт про СЕО документу державного планування Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)

ФО-П

Євген СИРОТЕНКО

ХАРКІВ
2021

Зміст

Назва розділу	Стор.
Вступ	3
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	11
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	17
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	53
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	67
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	71
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	76
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.	79
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).	82
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення.	84
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у т.ч. для здоров'я населення	88
11. Резюме нетехнічного характеру інформації, розраховане на широку аудиторію	89
12. Перелік виконавців звіту про стратегічну екологічну оцінку	93

Вступ

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів та населених пунктів. Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів та програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (далі – CEO) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявити та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою CEO є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів і підготовці планів і програм з метою забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

В Україні створені передумови для імплементації процесу CEO, пов'язані з розвитком стратегічного планування національної практики застосування екологічної оцінки.

Нормативно-правова база проведення CEO в Україні

Основними міжнародно-правовими документами щодо проведення CEO є: Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє природне середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифіковано Верховною Радою України (від 01.07.2015 №562-VIII), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє природне середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегії) державної екологічної політики на період до 2030 року» (схвалено Верховною Радою України 28 лютого 2019 року). В цьому законі CEO згадується в основних інструментах реалізації державної екологічної політики. Тобто стратегічна екологічна оцінка та оцінка впливу на довкілля – дасть змогу запобігти негативному впливу на навколишнє природне середовище та встановити відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки тощо.

CEO в Україні здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» регулює відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування та поширюється на документи державного планування, які стосуються сільського господарства, лісового господарства, рибного господарства, енергетики, промисловості, транспорту, поводження з відходами, використання водних ресурсів, охорони довкілля, телекомунікацій, туризму, містобудування або землеустрою (схеми) та виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності (або які містять види діяльності та об'єкти), щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у відповідності до вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»), або які вимагають оцінки, зважаючи на ймовірні наслідки для територій та об'єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі (далі – території з природоохоронним статусом).

Об'єкт СЕО і рівень планування

Об'єктом СЕО є «Детальний план території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)».

Згідно з Постановою Верховної Ради України від 17.07.2020 року №807-IX «Про утворення та ліквідацію районів» адміністративно-територіальний устрій території, на якій розташоване місто Валки, зазнає змін. В межах Харківської області ліквідовано Валківський район та оновлено Богодухівський район, до якого увійшли території до якого увійшли території Богодухівської міської, Валківської міської, Золочівської селищної, Коломацької селищної та Краснокутської селищної територіальних громад, затверджених Кабінетом Міністрів України. Місто Валки увійшло до складу Валківської міської територіальної громади.

Таким чином, у відповідності до нового адміністративно-територіального устрою, територія, що розглядається ДПТ знаходиться на землях Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області.

Законом України №1009-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування і районних державних адміністрацій», який набрав чинності 06.12.2020 року, передбачено, що після припинення повноважень сільських, селищних, міських рад, обраних розформованими територіальними громадами, їхні виконавчі комітети продовжують здійснювати свої повноваження до затвердження сільською, селищною, міською радою, обраною сформованою територіальною громадою, персонального складу її виконавчого комітету.

Богодухівський район – територіально-адміністративна одиниця у північно-західній частині Харківської області. Центр району – місто Богодухів, яке розташоване за 60 км на північний захід від міста Харків. У районі налічується 5 територіальних громад, зокрема Богодухівська міська, Валківська міська, Золочівська селищна, Коломацька селищна та Краснокутська селищна територіальні громади 1 місто. Чисельність наявного населення в Богодухівському районі станом на 17.07.2020 рік становить 126 677 осіб.

Богодухівський район межує: на півночі та сході – з Харківським районом; на заході – з Охтирським районом Сумської області; на півдні – з Красноградським районом Харківської області.

Територія району складає 4510,3 км² (14,4% території Харківської області). Богодухівщина багата лісами. Площа лісових масивів складає близько 20% від загальної площі району. Територія Богодухівщини рівнинна, подекуди порізана балками та ярами. Гідрографія району представлена річкою Мжа з притоками: р. Турушка, р. Болгар, р. Орлик, р. Мерчик, р. Коломак, р. Чутівка, р. Мерло, р. Крижинка, р. Рябинка, р. Мокрий Мерчик, р. Братениця, р. Куп'єваха, р. Івани, р. Мандричина, р. Криворотівка та 159 ставками загальною площею біля 1000 га.

Богодухівський район – один із найбільш потужних агропромислових районів Харківської області. У структурі валового виробництва сільськогосподарських підприємств району, станом на 2018 рік, (рослинництво – 73%, тваринництво – 27%), а промислове виробництво на переробній галузі (харчова промисловість – 90%, легка – 9%). Промисловість району представлена різними видами діяльності, провідними з яких є виробництво харчових продуктів, будівельних металевих конструкцій, радіаторів і котлів центрального опалення, виробів з деревини, машинобудування, постачання електроенергії та інше.

Валківська міська територіальна громада, в межах території якої запланована реалізація рішень ДДП – є адміністративно-територіальною одиницею та органом місцевого самоврядування у Богодухівському районі Харківської області. Адміністративний центр – місто Валки. Територія Валківської міської територіальної

громади становить – 1019,0 км². Населення ради – 30 791 осіб. Територією ради протікає річка Мжа з притоками.

Детальний план території розроблений в цілях забезпечення сталого розвитку території, виділення елементів планувальної структури території проектування, встановлення параметрів планованого розвитку елементів містобудівної структури, встановлення меж зон розміщення автозаправної станції.

Проектована територія розташована за межами населених пунктів на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області займає площу, орієнтовно 23 га.

Ділянка проектування у функціональному відношенні являє собою частково забудовану територію поряд з якою розташовані Валківські очисні споруди та мулові поля очисних споруд. Територія частково вкрита деревами, кущами та луговою рослинністю.

Площа території детального плану становить 22,41 га

На території проектування планується розмістити індустріальний парк в складі: біогазового заводу, заводу з виробництва метанолу, заводу з виробництва біодизеля, заводу оцтової кислоти, сміттесортувального заводу.

Функціональне призначення індустріального парку полягає у створенні сучасного виробничо-логістичного комплексу з розвинутою інженерно-транспортною інфраструктурою, складськими та адміністративними комплексами.

Індустріальний парк, що проектується, буде складатися з двадцяти п'яти корпусів різного функціонального призначення: планується побудувати 5 промислово-виробничих об'єктів та 2 складських.

Під'їзною дорогою до індустріального парку служить дорога загального користування місцевого значення О-210612 Богодухів - Валки - Нова Водолага

В зв'язку з тим, що площа індустріального парку становить близько 22 га, необхідно передбачати мінімум два в'їзди на територію.

В межах детального плану планується розмістити дев'ять майданчиків для автотранспорту. Зі східної сторони промайданчика пропонується розташувати вагову.

Подача води на майданчик здійснюється із проекрованої артезіанської свердловини.

Відведення виробничих та побутових стічних вод від проектованих будівель передбачається у мережі каналізації з подальшим очищення у Валківських очисних спорудах.

Проектом передбачається розміщення проекрованої газо-розподільної підстанції на території індустріального парку та підключення виробничих будівель до газопостачання.

Передбачається підключення до газопостачання середнього тиску котельні на території біогазового заводу.

Для забезпечення електропостачанням проектового технопарку планується розміщення електропідстанції потужністю 2,5 МВт в південній частині промайданчика.

Загальна довжина будівництва нової мережі електропостачання напругою 0,4 кВт становитиме 1000 п. м.

Проектовані технологічні трубопроводи представлені наступними мережами: трубопровід синтез-газу; трубопровід ацетилену; трубопровід біогазу; трубопровід водороду; трубопровід гліцеринової води; трубопровід жирних кислот; трубопровід зажирених опадів; трубопровід метанолу; трубопровід рослинних жирів; трубопровід скидання води у пожежний ставок; трубопровід кисню; трубопровід водного розчину сажі.

Технологічні трубопроводи планується прокладати наземним чином по естакадах для більш зручного обслуговування

Проектна схема санітарної очистки території детального плану включає збір та вивезення твердих побутових відходів на проектований сміттесортувальний завод з подальшою їх переробкою.

Об'єкти природно-заповідного фонду та екологічної мережі на території проектування відсутні.

З метою визначення основних принципів і напрямків планувальної організації та функціонального призначення території, формування системи громадського обслуговування населення, організації інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки та благоустрою, захисту території від небезпечних природних і техногенних явищ, охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження нерухомих об'єктів культурної спадщини і пам'яток археології на замовлення Валківської міської ради Богодухівського району Харківської області ТОВ «ЗЕМСТРОЙПРОЕКТ» розроблено документ державного планування «Детальний план території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)».

Задля визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, на замовлення Валківської міської ради Богодухівського району Харківської області, ФО-П Сиротенко Є. М. розроблено Розділ: охорона навколишнього природного середовища – Звіт про стратегічну екологічну оцінку документу державного планування Детальний план території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки).

Рівень планування – місцевий.

Стадія здійснення СЕО

Стратегічна екологічна оцінка виконується відповідно до Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», частини 4 статті 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» у розділі «Охорона навколишнього природного середовища», що розробляється згідно Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296, у складі проєкту містобудівної документації та одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку, в обсягах визначених вимогами статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Оцінка проводилась паралельно з підготовкою детального плану території.

Для розробки СЕО передбачається:

- проведення аналізу існуючих матеріалів щодо стану довкілля (доповідь про стан довкілля, дані моніторингу стану довкілля, статистичні дані та таке інше);
- лабораторні дослідження стану довкілля та їх аналіз (у разі необхідності);
- проведення незалежний експертних оцінювань та наукових досліджень (у разі необхідності).

Запропонована методологія проведення СЕО ДДП, як і методологія розроблення самого Детальний план території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки), складається з шести етапів:

Етап 1. Підготовчий

1.1. Ухвалення рішення про проведення СЕО. На даний момент в Україні не визначена законодавча процедура проведення СЕО. Тому рішення щодо проведення СЕО може бути прийнято замовником ДДП, в даному випадку Валківською міською радою Богодухівського району Харківської області.

1.2. Визначення кола органів влади, які братимуть участь у консультаціях. СЕО передбачає необхідність проведення консультацій з органами виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища та органами виконавчої влади з питань охорони здоров'я, якими надаються зауваження і пропозиції до заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту ДДП та зауваження і пропозиції до ДДП та звіту про стратегічну екологічну оцінку (далі – звіт про СЕО).

1.3. Визначення кола заінтересованих сторін і необхідного ступеня залучення

громадськості до участі та консультацій. Успішна та ефективна участь громадськості є важливою для успіху СЕО. Проект ДДП та звіт про СЕО мають бути своєчасно доведені до відома громадськості. Заінтересованій громадськості повинна бути надана можливість висловити свою думку щодо проекту ДДП, а також щодо звіту про СЕО.

Етап 2. Визначення обсягу СЕО

2.1. Визначення основних екологічних проблем. Огляд екологічних проблем необхідний для того, щоб допомогти зосередити СЕО на тих складових довкілля, які є найважливішими. Група з СЕО має визначити головні екологічні проблеми на основі наявних аналітичних матеріалів. Рейтинг цих проблем може бути визначений шляхом експертного опитування членів Робочої групи з СЕО, а також більш широкого соціологічного опитування.

2.2. Визначення просторових і часових меж оцінки. Просторовий масштаб оцінки має охоплювати природні, соціально-економічні та культурні ресурси та регіональні взаємозв'язки між ними, а також практику землекористування, на яку можуть потенційно вплинути заплановані рішення ДДП. Ідеальними є випадки, коли просторові межі оцінки співпадають з природними межами річкових басейнів, геологічних регіонів або екосистем.

2.3. Проведення консультацій з органами виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища та органами виконавчої влади з питань охорони здоров'я щодо обсягів стратегічної екологічної оцінки, яка має бути включена до ДДП та звіту про СЕО.

Етап 3. Оцінка екологічної ситуації на території, що розглядається ДДП

3.1. Збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників. Необхідно визначити складові довкілля (як екологічні, так і соціально-культурні), на яких буде зосереджено увагу СЕО. Важливо визначити ключові показники, які характеризують стан складових довкілля. Ці показники дозволять особам, що приймають рішення, оцінити зміни у довкіллі, зосередивши увагу на тих параметрах, які реагуватимуть на зміни і створюватимуть зворотний зв'язок, а також тих параметрах, моніторинг яких буде ефективним. Зібрана інформація дозволить оцінити поточний стан довкілля.

3.2. Проведення SWOT-аналізу з точки зору екологічної ситуації. SWOT-аналіз дозволяє виявити сильні і слабкі сторони екологічної ситуації на території, що розглядається ДДП, а також можливості й загрози, які впливатимуть на екологічну ситуацію. Виявлення загроз сприятиме оцінці їхнього впливу на довкілля, а визначення можливостей сприятиме пошуку шляхів зменшення впливу планованої діяльності на довкілля.

3.3. Проведення аналізу стану довкілля. Якісна оцінка екологічних проблем в минулому є основою для початку розроблення документації з СЕО. В багатьох випадках 50% і більше загального часу на проведення СЕО витрачається саме на визначення базового рівня стану довкілля.

Етап 4. Проведення СЕО (оцінка запропонованих заходів щодо впливу на довкілля та відповідність національним і регіональним екологічним цілям)

4.1. Оцінка ступеню врахування національних і регіональних екологічних цілей в рішеннях ДДП. Група з СЕО оцінює ступінь врахування природоохоронних національних і регіональних цілей в рамках пропонованого ДДП. Для цього використовуються екологічне законодавство, стратегічні документи національної екологічної політики, регіональні стратегічні документи та національні й регіональні екологічні програми.

4.2. Проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей. Результати оцінки ступеню врахування екологічних цілей слід обговорити з громадськістю для того, щоб зібрати зауваження та пропозиції і врахувати їх в ДДП та звіті про СЕО.

4.3. Визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру. Чинники змін можуть бути антропогенними або природними. До таких чинників відносять також регіональну політику та управлінські дії. Зміни екологічної ситуації в регіоні часто обумовлені взаємодією економічних, адміністративних, демографічних і соціально-культурних чинників, а також рівнем розвитку промисловості,

сільського господарства, науки і технологій. Чинниками регіональних змін можуть бути розширення або скорочення певних галузей економіки (гірничодобувна промисловість, енергетика, сільське господарство, переробна промисловість, лісове господарство тощо); зміна моделей міського та сільського розвитку; розширення або звуження взаємодії між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, бізнесом і громадськими організаціями; зміни чисельності населення в регіоні; зміни у практиці землекористування тощо. Важливо також виокремити чинники регіонального рівня і чинники, пов'язані з національними, міжнародними та глобальними впливами. Чинники більш високого (надрегіонального) рівня часто пов'язані з національною політикою та міжнародними угодами, спрямованими, наприклад, на збалансований розвиток, збереження біорізноманіття, протидію зміні клімату.

4.4. Проведення оцінки впливу ДДП на складові довкілля. Конкретні заходи та проекти, що передбачаються ДДП та мають територіальну прив'язку, група з SEO оцінює вплив пропонованих заходів на складові довкілля (вплив на атмосферне повітря, водні ресурси, ґрунти, природні ресурси, флору і фауну). Для оцінки впливу можуть бути використані контрольні переліки, а також матриці взаємодій, конфліктів і синергізмів.

4.5. Проведення оцінки впливу ДДП на стан здоров'я населення. Конкретні заходи та проекти, що передбачаються ДДП та мають територіальну прив'язку, група з SEO оцінює вплив пропонованих заходів на стан здоров'я населення. Для оцінки впливу можуть бути використані контрольні переліки, а також матриці взаємодій, конфліктів і синергізмів.

Етап 5. Розроблення документації з SEO та передача на затвердження

5.1. Підготовка звіту про SEO та рекомендацій щодо запобігання, скорочення або пом'якшення потенційних негативних впливів на довкілля та здоров'я населення, які можуть бути результатом реалізації ДДП. Усі етапи проведення SEO мають знайти своє відображення в звіті про SEO. На основі проведеного аналізу група з SEO готує рекомендації щодо запобігання, скорочення або пом'якшення потенційних негативних впливів на довкілля та здоров'я населення, які можуть бути результатом реалізації ДДП.

5.2. Обговорення документації, збір і врахування пропозицій органів виконавчої влади та громадськості. Обговорення документації з SEO є суттєвою складовою SEO, оскільки це дозволяє не лише ознайомити громадськість з результатами SEO, а й зібрати пропозиції органів влади та громадськості до ДДП. Органи влади мають можливість оцінити правильність організації процесу SEO та оцінити якість документації з SEO.

5.3. Розроблення остаточного проекту ДДП, звіту про SEO та передача замовнику ДДП для розгляду та ухвалення. Група з SEO забезпечує врахування в звіті про SEO рекомендацій органів виконавчої влади та громадськості. Загалом, рекомендації SEO мають бути максимально враховані в кінцевому варіанті ДДП.

5.4. Забезпечення доступу громадськості до розробленої документації. Розроблений звіт про SEO має розміщуватися на офіційному вебсайтах замовника ДДП поряд із затвердженим ДДП.

Етап 6. Моніторинг фактичного впливу впровадження ДДП на довкілля

6.1. Створення системи моніторингу та оцінки впливу ДДП на довкілля. Документація з SEO має містити пропозиції щодо організації системи моніторингу впливу впроваджених рішень ДДП на довкілля. SEO має бути складовою частиною усіх цих етапів планування. У зв'язку з цим, хід реалізації ДДП необхідно контролювати з врахуванням: 1) показників, які характеризують виконання природоохоронних заходів під час реалізації рішень ДДП; 2) результатів оцінки впливу на довкілля окремих проектів, які виконуватимуться в рамках реалізації рішень ДДП.

6.2. Утворення робочого органу з моніторингу впливу ДДП на довкілля. Для моніторингу впливу ДДП на довкілля та здоров'я населення має бути створений робочий орган. Цей орган може функціонувати у складі робочої групи з моніторингу ДДП. До його складу можуть увійти члени робочої групи з SEO, а також представники громадськості. Робочий орган з моніторингу має забезпечити доступ громадськості та органів влади до результатів моніторингу.

СЕО визначаються умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів), ймовірні наслідки від такої діяльності та об'єктів та інше.

Під час підготовки звіту про СЕО в якості джерела необхідної інформації будуть використовуватися нормативно-правові акти, матеріали щорічних доповідей про стан довкілля та соціально-економічне становище, матеріали науково-дослідних робіт, архівні матеріали, відкритих даних з офіційних вебсайтів та будуть зроблені короткі польові дослідження (екологія, охорона довкілля, по можливості соціологія).

В зв'язку з тим, що стратегічні рішення завжди приймаються в умовах дефіциту інформації і закрити всі прогалини в рамках СЕО не можливо, да і це не має практичного сенсу. Частина важливих досліджень, Методичними рекомендаціями із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затвердженими Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296, рекомендується перенести на більш низькі рівні планування, в тому числі на рівень реалізації конкретної планованої діяльності, що визначена вимогами Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Передбачається проведення цільового аналізу та буде здійснена оцінка наслідків реалізації ДДП.

Забезпечення доступу та врахування думки громадськості під час розроблення ДДП та здійснення СЕО

В рамках проведення процедури стратегічної екологічної оцінки ДДП «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» складено заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки опубліковано у друкарських засобах масової інформації, а саме:

- газета «ЕКОсвіт» від 06.12.2021 року;
- газета «Харківський кур'єр» від 06.12.2021 року.

Замовником ДДП – Валківською міською радою Богодухівського району Харківської області забезпечується вільний доступ громадськості до документів протягом усього строку громадського обговорення в приміщенні Валківської міської ради Харківської області, за адресою: 63002, Харківська обл., Богодухівський р-н, м. Валки, вул. Харківська, буд. 16., з понеділка по четвер з 8.00 до 17.00 години та в п'ятницю з 8.00 до 15.45 години (перерва з 12.00 до 12.45).

Відповідно до вимог Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості Замовником ДДП оприлюднено заяву про визначення обсягу СЕО проекту документу державного планування «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» шляхом розміщення на офіційному вебсайті Валківської міської ради Харківської області, з яким можна ознайомитися за посиланням: <https://valky-rada.gov.ua>

Протягом строку громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (15 календарних днів) звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

Також заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки ДДП було надіслано органам виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та у сфері охорони здоров'я.

В листі від 14.12.2021 № 03.02-19/6032 від Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації були отримані пропозиції стосовно визначення обсягу дослідження та рівня деталізації інформації, що має бути включена до Звіту про стратегічну екологічну оцінку, та визначена низка питань, яким необхідно приділити увагу під час виконання стратегічної екологічної оцінки. Надані пропозиції були враховані під час здійснення СЕО та підготовки звіту, у відповідності до вимог державних стандартів в сфері містобудування, Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та з урахуванням «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених Міністерством екології та природних ресурсів України.

Листом від 09.12.2021 року №16/250 Департамент охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації повідомив про відсутність зауважень до обсягу та рівня деталізації інформації стратегічної екологічної оцінки.

1. Зміст та основні цілі документу державного планування. Його зв'язок з іншими документами державного планування.

Стратегічна екологічна оцінка розроблена для проекту документу державного планування, а саме для «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)», головною метою якого є вирішення наступних питань: визначення майбутніх потреб переважних напрямів використання території; урахування державних, громадських і приватних інтересів під час планування забудови та іншого використання територій; визначення меж функціональних зон, пріоритетних та допустимих видів використання і забудови територій; формування планувальної структури та просторової композиції забудови населеного пункту; оцінка загального стану населеного пункту, основних факторів його формування, визначення містобудівних заходів щодо поліпшення екологічного та санітарно-гігієнічного стану; визначення територій, що мають будівельні, санітарно-гігієнічні, природоохоронні та інші обмеження їх використання; визначення етапів і механізмів забезпечення реалізації, терміну дії детального плану, перелік раніше прийнятих рішень, що втрачають чинність, і тих, до яких необхідно внесення відповідні зміни.

Територія проектування розміщується за межами населених пунктів на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області займає площу, орієнтовно 23 га.

Ділянка проектування у функціональному відношенні являє собою частково забудовану територію поряд з якою розташовані Валківські очисні споруди та мулові поля очисних споруд. Територія частково вкрита деревами, кущами та луговою рослинністю.

Відповідно до вимог Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» Детальний план території уточнює положення містобудівного об'єкту в структурі району та визначає планувальну організацію і розвиток відповідної території.

Рішення ДДП не суперечать функціональному призначенню та містобудівному зонуванню території, що визначені у Схемі планування території Харківської області, розробленої Українським державним науково-дослідним інститутом проектування міст «Дніпромисто» та затвердженої рішенням Харківської обласної ради у 2010 році, відповідно до топографічної основи проекту, топографо-геодезична зйомка М 1:500, М 1:2000 в електронному виді в векторному форматі в державній системі координат СК – 63, що має зв'язок із державною системою координат УСК - 2000, виконана в 2019 році.

При розробленні Детального плану території враховується: генеральна схема планування території України, Схема планування території Харківської області, функціональне зонування територій існуючих підприємств; техніко-економічна ефективність планувальних рішень; рельєф, природно-кліматичні і геологічні умови місцевості; санітарні та пожежні розриви між будівлями; технологічні і інженерно-технологічні вимоги та розташування існуючих мереж.

В ДДП враховані державні інтереси при їх узгодженні з приватними та громадськими інтересами. Проектні рішення, прийняті при розробленні Детального плану території, відповідають вимогам екологічних, санітарно-гігієнічних, протипожежних та інших норм, діючих на території України і забезпечують безпечне проживання людей.

Матеріали Детального плану вирішують основні принципові питання з планування території. При розробленні вказаного документа державного планування враховані пропозиції відповідних розділів Детального плану території, що визначаються вимогами ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території».

З метою збереження балансу державних, суспільних та приватних інтересів, запропоновані у складі Детального плану містобудівні рішення підлягають громадському обговоренню.

Проектні рішення, прийняті при розробленні вказаного детального плану, відповідають вимогам екологічних, санітарно-гігієнічних, протипожежних та інших норм,

діючих на території України і забезпечують безпечне для життя і здоров'я проживання людей при дотриманні передбачених коригувань детальним планом заходів.

Детальний план території розроблений у відповідності з:

- Рішенням № 354 від 25.06.2021 р. Валківської міської ради Богодухівського району Харківської області;
- Завданням на розроблення детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки).;
- Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Законом України «Про основи містобудування»;
- Законом України «Про генеральну схему планування території України»;
- Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Законом України «Про оцінку впливу на довкілля»;
- Земельним кодексом України;
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій».
- ДБН Б 1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території».
- ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги».
- ДБН В.1.1-3-97 «Інженерний захист територій, будинків і споруд від зсувів та обвалів. Основні положення».
- ДСП № 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів».
- ДСТУ Б.Б.1.1-17:2013 «Умовні позначення графічних документів містобудівної документації».
- ДБН В.2.3-5-2018 «Вулиці та дороги населених пунктів».
- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди»;
- ДБН В. 2.5-75:2013 «Каналізування. Зовнішні мережі та споруди»;

В процесі стратегічної екологічної оцінки детальним планом території розглянуті та проаналізовані документи, що містять екологічні цілі, а також заходи і завдання у сфері охорони здоров'я: Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (який набрав чинності 01.01.2020). Аналіз відповідності завдань ДДП цілям екологічної політики та соціально-економічного розвитку наведено в таблиці 1.1.

Аналіз ДДП «Детальний план території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)»

У відповідності до проектних рішень ДДП, передбачено можливість розміщення на ділянці площею 22,41 га індустріального парку в складі: біогазового заводу, заводу з виробництва метанолу, заводу з виробництва біодизелю, заводу оцтової кислоти, сміттесортувального заводу, функціонального удосконалення території у відповідності до його навантаження, з урахуванням існуючого використання, визначених планувальних обмежень.

Функціональне призначення індустріального парку полягає у створенні сучасного виробничо-логістичного комплексу з розвиненою інженерно-транспортною інфраструктурою, складськими та адміністративними комплексами.

Індустріальний парк, що проектується, буде складатися з двадцяти п'яти корпусів різного функціонального призначення: планується побудувати 5 промислово-виробничих об'єктів та 2 складських.

В межах впливу детального плану можна виділити:

- зона транспортної інфраструктури – для розміщення доріг місцевого значення з твердим покриттям (вул. Соснова).
- зона інженерної інфраструктури - для розміщення ліній електропостачання;

- рекреаційна зона – прибережно захисна смуга річки Карамушина, територія КП Дитячий оздоровчий табір «Ялинка», розташована на півдні від детального плану;
- території лісгосподарського призначення на схід від детального плану.

Проведенням аналізом існуючого стану природного та урбанізованого було виявлено наступні планувальні обмеження для реалізації запланованої на даній території містобудівної діяльності:

- протипожежний розрив до соснового лісу 100 м;
- санітарно - захисні зони Валківських очисних споруд та мулових полів 100 м;
- прибережно захисна смуга річки Карамушина 50 м;
- охоронна зона ЛЕП 35 кВ по 15 м в обидві сторони від крайнього проводу;
- охоронна зона ЛЕП 10 кВ по 10 м в обидві сторони від крайнього проводу;
- охоронна зона ЛЕП 0,4 кВ по 2 м в обидві сторони від крайнього проводу.

Містобудівна ситуація прилеглих територій раніше вже була сформована з існуючими об'єктами та відповідною транспортно-інженерною інфраструктурою.

Відхилення від рішення ДДП можуть коригуватись на наступних стадіях проектування. Конкретні параметри повинні бути обґрунтовані в технологічній частині проекту (допускається уточнення контуру забудови, уточнення поверховості, благоустрою, що визначаються ескізами намірів забудови та містобудівними розрахунками з відповідною ув'язкою з рішеннями детального плану території) та погоджені відповідно до вимог чинного законодавства. В разі необхідності, відповідно до вимог нормативної документації, у затверджений ДДП можуть бути внесені зміни у встановленому законом порядку.

Функціональне призначення оточуючих територій, що впливають на планувальну структуру та забудову ділянки – сільськогосподарські землі. Планувальні обмеження – протипожежні та санітарні розриви до навколишніх сусідніх та суміжних будівель і споруд дотримуються.

Таблиця 1.1. Відповідності завдань детального плану території цілям екологічної політики.

Цілі, викладені в національних документах стратегічного планування	Цілі програм в сфері охорони довкілля та економічно-соціального розвитку на регіональному рівні	Завдання, викладені в проекті ДДП
1	2	3
Атмосферне повітря		
Зменшення викидів забруднюючих речовин (далі – ЗР) до 2030 р на 22,5 % і парникових газів на 60 % (базовий рік – 2015)., у т.ч.: - викиди ЗР від стаціонарних джерел, умовно приведені до оксиду вуглецю з урахуванням відносної агресивності основних забруднювачів, знизити до 85 %; - викиди ЗР від пересувних джерел, умовно приведені до оксиду вуглецю з урахуванням відносної агресивності 10 основних забруднювачів, знизити до 70 %.	Сприяння суб'єктом господарювання у виконанні вимог природоохоронного законодавства, реалізації діяльності щодо навантаження на довкілля, а також виконанні контролюючих функцій	Зменшення викидів ЗР шляхом озеленення, зокрема, в межах території проектування передбачені заходи щодо благоустрою та озеленення. Надаються рекомендації щодо можливості використання сучасних технологій в системах опалення, використання альтернативних джерел енергії та використання електромобілів на території обслуговування об'єкту містобудування.

Водні ресурси		
Запобігання забрудненню водних ресурсів	Охорона та раціональне використання водних ресурсів та земель водного фонду.	З метою недопущення забруднення водних об'єктів ДДП визначена проектна ділянка з урахуванням вимог Водного кодексу України щодо розмірів і меж зони санітарної охорони існуючого водного об'єкту (р. Карамушина), що розташована на відстані понад 50 м). Джерелом господарсько-питного водопостачання пропонується прийняти від проектно-артезіанської свердловини. ДДП передбачено відведення господарсько-побутових і виробничих стічних вод здійснюється у мережі каналізації с подальшим очищення у Валківських очисних спорудах.
Охорона земель і ґрунтів.	Контроль за вмістом ЗР у ґрунті	ДДП передбачається благоустрій проектно-територій та озеленення, улаштування твердого покриття всіх запроєктованих проїздів, організація відведення поверхневих стічних вод, а також організація та здійснення моніторингу за вмістом ЗР у ґрунті.
Відходи		
1. Управління відходами та ресурсами, повернення у господарський обіг ресурсоцінних матеріалів. 2. Частка відходів, що захоронюються, до 2030р. зменшити до 35 % (базовий рік- 2015)	Раціональне використання та зберігання відходів; вдосконалення системи санітарної очистки території шляхом налагодження своєчасного збору та знешкодження ТПВ; удосконалення системи роздільного збирання, сортування та утилізації	ДДП передбачається впровадження системи санітарної очистки території шляхом налагодження своєчасного збору та знешкодження ТПВ; організація системи роздільного збирання, сортування відходів. Схема включає збір та вивезення твердих побутових відходів на проєктований сміттесортувальний завод з подальшою їх переробкою. Надаються рекомендації щодо улаштування твердого покриття; облаштування майданчиків для розміщення контейнерів для збору ТПВ.
Здоров'я населення		
Покращення умов санітарії населених місць	Покращення санітарних умов населених	ДДП передбачено улаштування системи збору

	пунктів; модернізація закладів охорони здоров'я	поверхневих стічних вод до очисних споруд та озеленення території.
--	---	--

Цільовий аналіз ДДП

При проведенні цільового аналізу формується перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, і здійснюється подальший аналіз проєкту ДДП на відповідність цим цілям.

Перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, необхідних для проведення цільового аналізу формуються на етапі визначення обсягу СЕО.

На етапі складання звіту про СЕО проводиться аналіз основних елементів проєкту ДДП на його відповідність цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення. Якщо проєкт ДДП включає певні заходи, важливо оцінити відповідність цих заходів цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення.

Таблиця 1.2. Аналіз відповідності визначених цілей охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення з основними елементами проєкту ДДП.

Цілі з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення	Проект ДДП
1. Запобігання забруднення водних ресурсів.	З метою недопущення забруднення водних ресурсів ДДП передбачається облаштування території, що розглядається детальним планом, мережею водовідведення господарсько-побутових і частково виробничих стічних вод централізованою міською каналізацією. Відведення дощових і снігових вод, а також надлишкових вод від поливання з території і доріг проєктної та існуючої забудови пропонується здійснювати з а допомогою відкритої системи дощової каналізації, з відведенням частини стоку на локальні очисні споруди. З метою недопущення забруднення водних ресурсів та ґрунтів ДДП передбачається збирання та відведення поверхневих вод з території, що проєктується, шляхом влаштування проїзних частин доріг з нормативними ухилами в плані і профілі.
2. Відновлення земель, порушених під час підготовчих та будівельних робіт.	ДДП передбачається благоустрій та озеленення всієї вільної від забудови території, улаштування твердого покриття проїздів, організація відведення поверхневих (дощових) стічних вод. Передбачається збереження існуючих зелених насаджень, які не пошкоджені та являють собою цінність для поліпшення мікроклімату території, що аналізується детальним планом. Надаються рекомендації щодо організації та здійснення моніторингу за вмістом забруднюючих речовин у ґрунті.
3. Безпечне поводження з відходами.	Для підтримки задовільного санітарного стану проєктної території, з метою недопущення забруднення і засмічення ґрунтів, забруднення ґрунтових вод ДДП передбачається відведення спеціально обладнаних місць та встановлення контейнерів на асфальтових або бетонних майданчиках, систематичний вивіз відходів з контейнерів та впровадження роздільного збирання твердих побутових відходів та будівництво сміттесортувального заводу. За можливості максимально використовувати відходи як

	вторинну сировину.
4. Запобігання виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру.	На території планованого об'єкту передбачається створення транспортної мережі, що забезпечує: вільний під'їзд до усіх будівель і споруд; ширину під'їздів передбачено з урахуванням проїзду пожежної машини; організацію виїзду з території, що проектується; всі дороги, під'їзди, на ділянці передбачені з твердим покриттям з урахуванням проїзду пожежних машин.
5. Дотримання законодавства у сфері охорони атмосферного повітря.	Для зменшення викидів забруднюючих речовин ДДП передбачається озеленення території проектування та вулиць з використанням зелених насаджень (дерев), стійких до забруднення атмосферного повітря і ґрунту. Озеленення на території, що розглядається ДДП, існує, розташоване уздовж автодороги та грає роль санітарно-захисної зони від дороги. На ділянках об'єкту проектування, передбачено висадку та впорядкування зелених насаджень, газонів та інше.

Таким чином, завдання, викладені в ДДП «Детальний план з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» відповідають екологічним цілям, встановленим на національному та регіональному рівнях. ДДП враховує їх і пропонує комплекс заходів, спрямованих на їх виконання.

Враховуючи географічне розташування території проектування, при затвердженні та впровадженні ДДП «Детальний план території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» запропоновані проектні рішення не матимуть транскордонного впливу.

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами дослідження)

Територія, що розглядається ДДП, знаходиться на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області.

Богодухівський район – територіально-адміністративна одиниця у північно-західній частині Харківської області. Центр району – місто Богодухів, яке розташоване за 60 км на північний захід від міста Харків. У районі налічується 5 територіальних громад, зокрема Богодухівська міська, Валківська міська, Золочівська селищна, Коломацька селищна та Краснокутська селищна територіальні громади 1 місто. Чисельність наявного населення в Богодухівському районі станом на 17.07.2020 рік становить 126 677 осіб.

Богодухівський район межує: на півночі та сході – з Харківським районом; на заході – з Охтирським районом Сумської області; на півдні – з Красноградським районом Харківської області.

Територія району складає 4510,3 км² (14,4% території Харківської області). Богодухівщина багата лісами. Площа лісових масивів складає близько 20% від загальної площі району. Територія Богодухівщини рівнинна, подекуди порізана балками та ярами. Гідрографія району представлена річкою Мжа з притоками: р. Турушка, р. Болгар, р. Орлик, р. Мерчик, р. Коломак, р. Чутівка, р. Мерло, р. Крижинка, р. Рябинка, р. Мокрий Мерчик, р. Братениця, р. Куп'єваха, р. Івани, р. Мандричина, р. Криворотівка та 159 ставками загальною площею біля 1000 га.

Богодухівський район – один із найбільш потужних агропромислових районів Харківської області. У структурі валового виробництва сільськогосподарських підприємств району, станом на 2018 рік, (рослинництво – 73%, тваринництво – 27%), а промислове виробництво на переробній галузі (харчова промисловість – 90%, легка – 9%). Промисловість району представлена різними видами діяльності, провідними з яких є виробництво харчових продуктів, будівельних металевих конструкцій, радіаторів і котлів центрального опалення, виробів з деревини, машинобудування, постачання електроенергії та інше.

Валківська міська територіальна громада, в межах території якої запланована реалізація рішень ДДП – є адміністративно-територіальною одиницею та органом місцевого самоврядування у Богодухівському районі Харківської області. Адміністративний центр – місто Валки. Територія Валківської міської територіальної громади становить – 1019,0 км². Населення ради – 30 791 осіб. Територією ради протікає річка Мжа з притоками.

Більша частина території громади розташована на відрогах Середньоросійської височини. Поверхня – підвищена пологохвиляста рівнина, розрізана річковими долинами, балками та ярами. Численні степові блюдця, зсуви. Розташований у межах Середньоросійської лісостепової фізико-географічної провінції, у посушливій, дуже теплій агрокліматичній зоні.

Серед ґрунтів переважають чорноземи звичайні (65 % території громади) — середньогумусні перехідні до потужних, змиті й незмиті (на поверхні вододілів). На правому березі р. Мжа – легкосуглинисті та супіщані солонцюваті змиті чорноземи. На знижених ділянках є також чорноземи лучні солонцюваті, солончакові та намиті ґрунти. Слабопідзолисті суглинисті незмиті та слабозмиті ґрунти – на крутих схилах балок, зайнятих лісом.

Степова рослинність збереглася фрагментарно на схилах балок та непридатних для оранки землях. Тут характерна типова рослинність справжніх та чагарникових і лучних степів з участю багатьох видів реліктової степової флори. Основні лісові масиви – у західній частині території громади на правому березі р. Оскіл. У складі лісових насаджень переважають широколистяні породи (49%): дуб звичайний, ясен звичайний, види клену.

Сосна звичайна займає приблизно 35% вкритої лісом площі. Розповсюджені також груша звичайна, види в'яза, ліщина звичайна тощо.

Місто Валки адміністративний центр Валківської міської територіальної громади. Міське населення становить 30 435 осіб. Територією міста протікає річка Мжа на якій розташовані ставки.

Детальним планом території, розглядається можливість, функціонального удосконалення території у відповідності до його навантаження, з урахуванням існуючого використання, визначених планувальних обмежень.

Проектована територія розташована за межами населених пунктів на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області займає площу, орієнтовно 23 га.

Ділянка проектування у функціональному відношенні являє собою частково забудовану територію поряд з якою розташовані Валківські очисні споруди та мулові поля очисних споруд. Територія частково вкрита деревами, кущами та луговою рослинністю.

Площа території детального плану становить 22,41 га

На території проектування планується розмістити індустріальний парк в складі: біогазового заводу, заводу з виробництва метанолу, заводу з виробництва біодизеля, заводу оцтової кислоти, сміттесортувального заводу.

Функціональне призначення індустріального парку полягає у створенні сучасного виробничо-логістичного комплексу з розвиненою інженерно-транспортною інфраструктурою, складськими та адміністративними комплексами.

Індустріальний парк, що проектується, буде складатися з двадцяти п'яти корпусів різного функціонального призначення: планується побудувати 5 промислово-виробничих об'єктів та 2 складських.

До теперішнього часу в межах території детального плану розташовуються:

- виробничі будівлі та споруди;
- об'єкти інженерної інфраструктури (інженерні мережі);
- внутрішньомайданчикові автомобільні дороги та проїзди;
- багаторічні зелені насадження.

Містобудівною документацією не передбачено зміни функціонального та цільового призначення розглянутої території.

Ділянка для розміщення індустріального парку розташована вздовж вулиці Соснової, якою прямує автодорога обласного значення О-210612 Богодухів-Валки-Нова Водолага, з розташованими інженерними та технічними спорудами, які забезпечують функціонування зони, обмежені смугами зелених насаджень.

Переважний вид використання території детального плану – виробнича територія.

Супутні види використання:

- споруди інженерно-технічного забезпечення;
- розміщення об'єктів обслуговування цієї зони;
- окремо розташовані адміністративні будівлі.

Площа території детального плану становить 22,41 га

На території проектування планується розмістити індустріальний парк в складі: біогазового заводу, заводу з виробництва метанолу, заводу з виробництва біодизеля, заводу оцтової кислоти, сміттесортувального заводу.

Функціональне призначення індустріального парку полягає у створенні сучасного виробничо-логістичного комплексу з розвиненою інженерно-транспортною інфраструктурою, складськими та адміністративними комплексами.

Індустріальний парк, що проектується, буде складатися з двадцяти п'яти корпусів різного функціонального призначення: планується побудувати 5 промислово-виробничих об'єктів та 2 складських.

Під'їзною дорогою до індустріального парку служить дорога загального користування місцевого значення О-210612 Богодухів - Валки - Нова Водолага

В зв'язку з тим, що площа індустріального парку становить близько 22 га, необхідно передбачати мінімум два в'їзди на територію.

В межах детального плану планується розмістити дев'ять майданчиків для автотранспорту. Зі східної сторони проммайданчика пропонується розташувати вагову.

Подача води на майданчик здійснюється із проекрованої артезіанської свердловини.

Відведення виробничих та побутових стічних вод від проєктованих будівель передбачається у мережі каналізації с подальшим очищення у Валківських очисних спорудах.

Проектом передбачається розміщення проекрованої газо-розподільної підстанції на території індустріального парку та підключення виробничих будівель до газопостачання.

Передбачається підключення до газопостачання середнього тиску котельні на території біогазового заводу.

Для забезпечення електропостачанням проектованого технопарку планується розміщення електропідстанції потужністю 2,5 МВт в південній частині проммайданчика.

Загальна довжина будівництва нової мережі електропостачання напругою 0,4 кВт становитиме 1000 п. м.

Проектовані технологічні трубопроводи представлені наступними мережами: трубопровід синтез-газу; трубопровід ацетилену; трубопровід біогазу; трубопровід водороду; трубопровід гліцеринової води; трубопровід жирних кислот; трубопровід зажирених опадів; трубопровід метанолу; трубопровід рослинних жирів; трубопровід скидання води у пожежний ставок; трубопровід кисню; трубопровід водного розчину сажі.

Технологічні трубопроводи планується прокладати наземним чином по естакадах для більш зручного обслуговування

Проектна схема санітарної очистки території детального плану включає збір та вивезення твердих побутових відходів на проєктований сміттесортувальний завод з подальшою їх переробкою.

В межах території проектування об'єкти природно-заповідного фонду та екологічної мережі відсутні.

Кліматичні умови території

Клімат місцевості помірно-континентальний. Кліматичні умови району прийняті на підставі ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія». Відповідно до ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 клімат території Богодухівського району Харківської області характеризується такими метеопараметрами: кліматичний район – II, Південно-східний; середньорічна температура – плюс 8,0 °С; найхолодніший місяць – січень, середня температура – мінус 5,6 °С; найтепліший місяць – липень, середня температура – плюс 21,1 °С; тривалість періоду з температурою нижче 8 °С – 178 діб; кількість опадів за рік – 570 мм.

Таблиця 2.1 Середня місячна і річна температура повітря.

Місяці	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Рік
Температура, °С	-5,6	-4,8	0,3	9,2	15,7	19,2	21,1	20,1	14,6	7,8	1,4	-3,3	8,0

Середня температура періоду з температурою нижче плюс 8 °С – мінус 0,8 °С, температура найхолодніший п'ятиденки – мінус 22 °С.

Таблиця 2.2 Середня швидкість вітру за напрямками.

Сторони світу		Півн.	Півн.-Схід	Схід	Півд.-Схід	Півд.	Півд.-Захід	Захід	Півн.-Захід
Середня швидкість вітру, м/с	січень	4,5	4,2	4,7	4,2	4,4	4,6	4,6	4,2
	липень	3,7	4,1	4,2	4,0	3,4	3,9	3,9	3,6

У регіоні віють переважно вітри західного напрямку зимою (18,9 %) та північного напрямку літом (16,9 %).

Таблиця 2.3 Напрямок вітру за сторонами світу.

Сторони світу		Півн.	Півн.-Схід	Схід	Півд.-Схід	Півд.	Півд.-Захід	Захід	Півн.-Захід
Повторюваність напрямку вітру, %	січень	8,0	8,2	15,3	12,5	10,7	15,8	18,9	10,6
	липень	16,9	14,5	14,2	8,8	6,0	7,4	16,4	15,8

Середня багаторічна кількість осадів – 476 мм. Середня висота снігового покриву – 13 см. Середня дата утворення тривалого сніжного покриву – 24/12, а руйнування – 9/3.

Таблиця 2.4 Середня кількість опадів та наявність снігового покриву.

Місяці	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Кількість опадів, мм	45	39	40	39	53	67	55	51	46	38	46	51
Наявність снігового покриву, дні	24	22	11	--	--	--	--	--	--	--	3	19

Нижче наведено графіки кліматичних даних, починаючи з 1899 року за інформацією, що наведена на офіційному вебсайті Українського гідрометричного центру (<https://meteo.gov.ua/>).

Рисунок 2.1 Середня місячна та річна температура повітря.

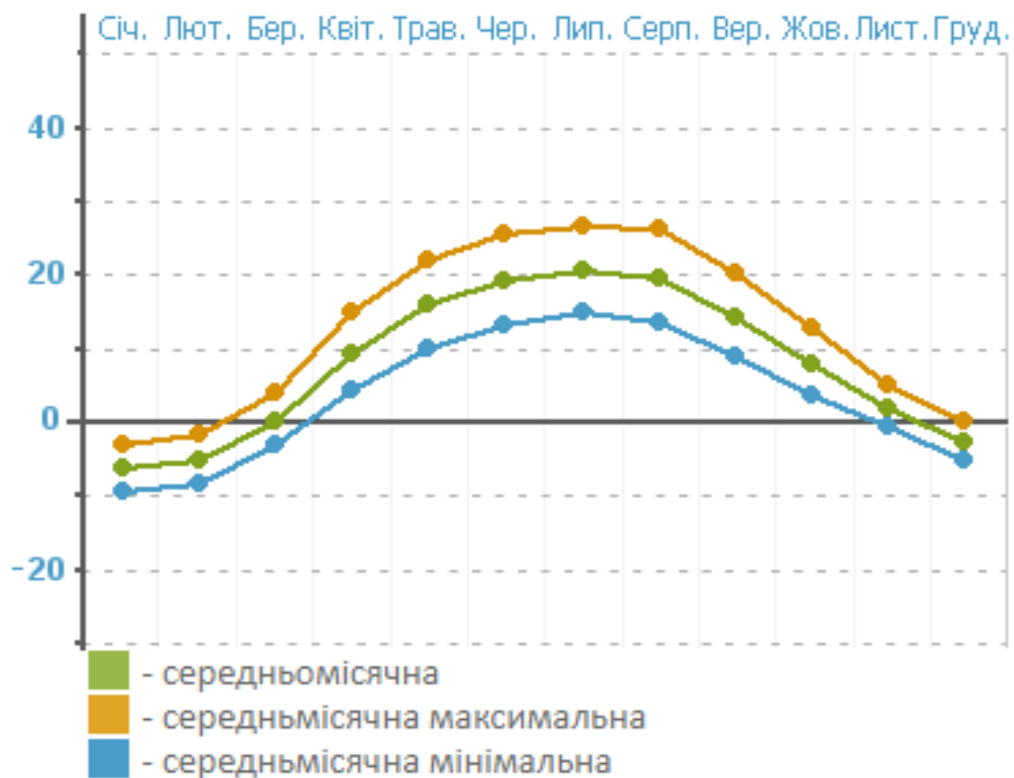

Рисунок 2.2 Число днів із різною кількістю опадів.

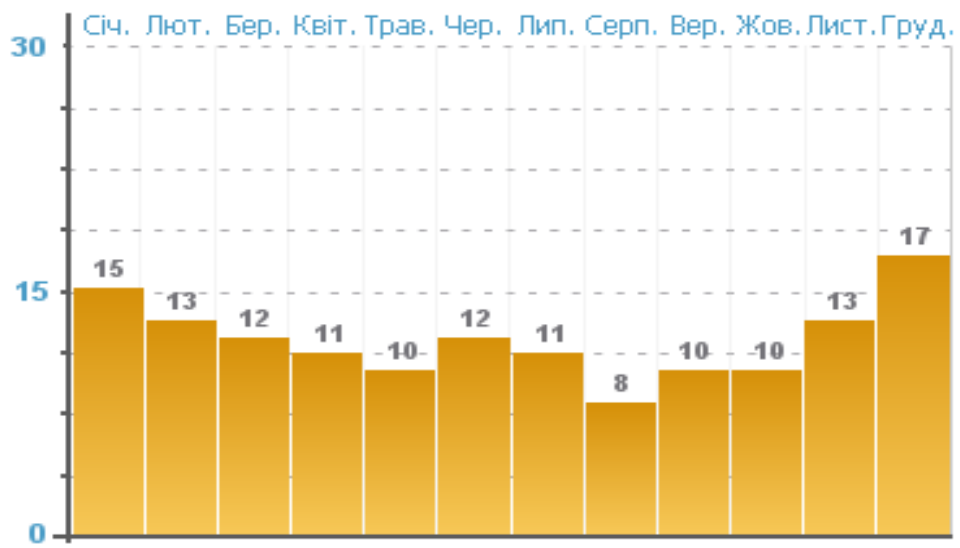

Рисунок 2.3 Повторюваність (%) напрямку вітру.

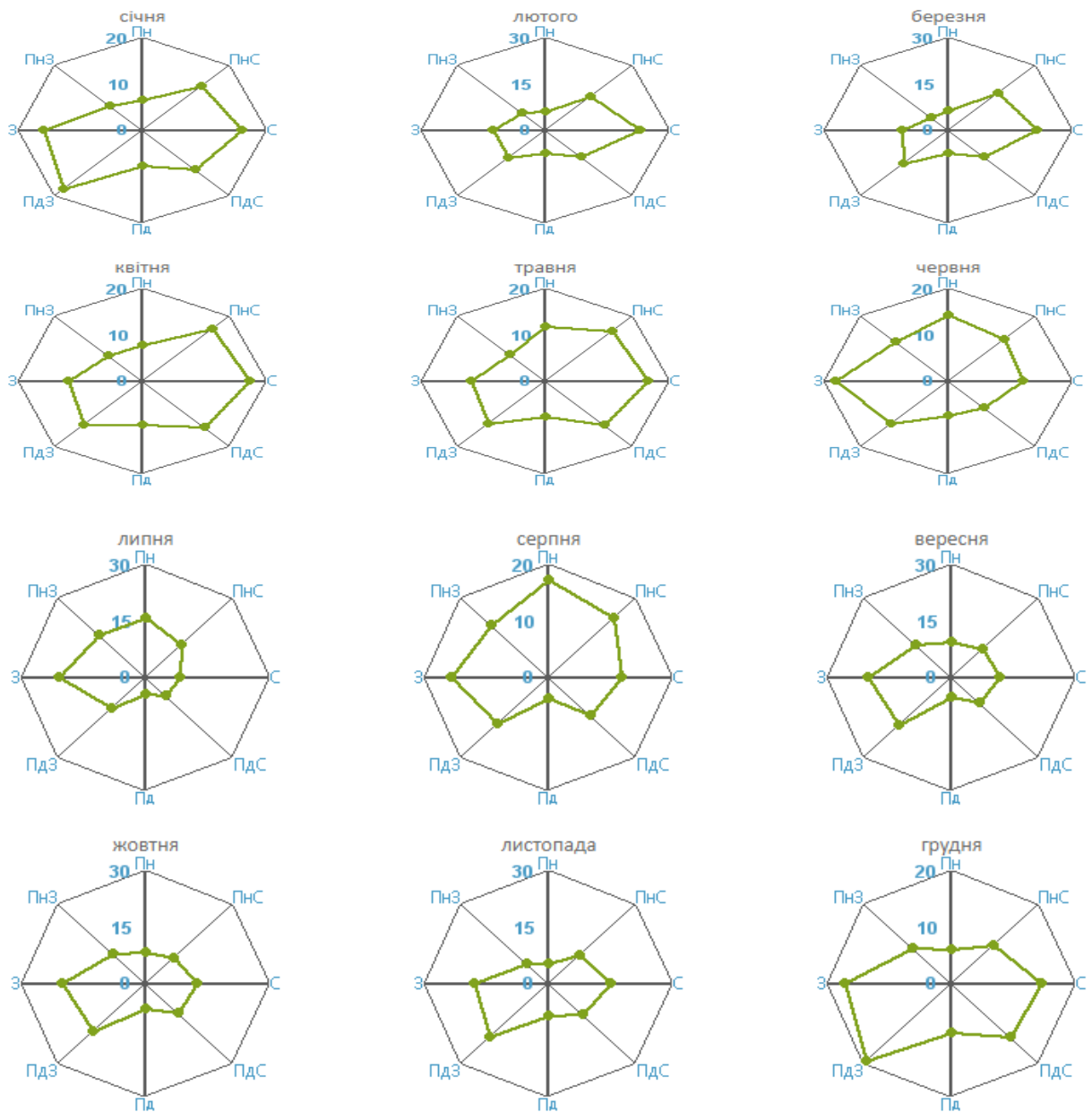
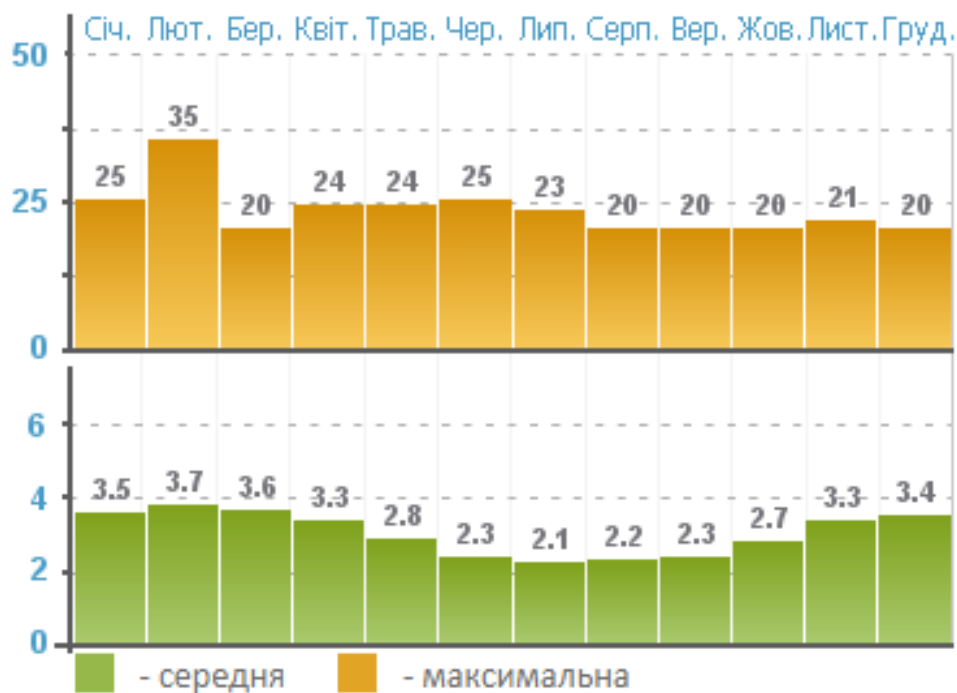

Рисунок 2.4 Швидкість вітру, м/с.

Отже, кліматичні особливості території визначаються помірними кліматичними показниками, що є сприятливою умовою для проживання та відпочинку населення.

Особливості клімату значною мірою залежать від впливу радіаційного чинника, зумовленого географічною широтою місцевості, яка визначає показники сонячної радіації. Тривалість сонячного сяяння з півночі на південь області зростає від 1900 до 1980 годин за рік, кількість сумарної сонячної радіації – від 101 до 104 ккал/см² за рік; показники радіаційного балансу – від 44 до 46 ккал/см² за рік. Переважну частину сонячної енергії поверхня області отримує в теплий період року, в основному впродовж другої половини весни і в літні місяці. Радіаційний баланс території в середньому за рік є додатнім, а на взимку – від’ємним.

Другим за впливом на особливості клімату є чинник циркуляції атмосфери. Рівнинний характер поверхні області сприяє поширенню над її територією повітряних мас трьох типів і шести підтипів. Серед трьох зональних типів переважають повітряні маси помірних широт (понад 2/3 днів за рік). Арктичні повітряні маси панують в понад 1/10, а тропічні – понад 1/5 кількості днів за рік.

У понад 2/3 кількості днів у році панує континентальний підтип повітряних мас – із суходолу Євразії; у 1/3 днів панує морський підтип повітряних мас (із північної та центральної Атлантики та внутрішніх морів – Середземного, Чорного, Азовського). Упродовж останніх десятиліть спостерігаються деякі тенденції в характеру циркуляції атмосфери, що впливають на зміни клімату. Практично зникла, так звана, «Вісь Восійкова», північніше якої панувало західне перенесення повітряних мас і циклональний тип погоди, а південніше – східне перенесення й антициклоніальний тип погоди.

Останнім часом узимку різко зменшився вплив Сибірського баричного максимуму, який зумовлював антициклоніальну погоду (морозну і суху), та посилюється вплив циклонів (із Ісландського мінімуму, Середземноморської баричної депресії та Чорноморської баричної улоговини). Це призвело до збільшення середньої температури повітря в найхолодніший місяць – січень на 3-4 °С, та середньої температури повітря за рік на +1 °С. Зросла також середня температура повітря у більшості місяців року. Річний хід температури повітря майже повністю співпадає з річним ходом розподілу сонячної радіації.

Циклонічна діяльність спостерігається над Харківською областю цілорічно. Циклони викликають сильні вітри (до 20 м/с) різних напрямків. Влітку переважають вітри північного та західного напрямків, взимку – західного напрямку.

Варто зазначити, що значний вплив на навколишнє природне середовище, який в свою чергу призводить до зміни клімату є діяльність людини. Суттєво покращило б ситуацію скорочення викидів парникових газів та поступовий перехід до споживання чистої енергії, тобто енергії вітру, сонця, води та землі (геотермальна енергія). Генерація енергії від відновлюваних джерел не супроводжується значними викидами небезпечних газів на відміну від викопного палива. Тому звітом про СЕО надаються рекомендації щодо використання сучасних технологій в системах опалення та використання альтернативних джерел енергії.

Згідно Доповіді про стан навколишнього природного середовища в Харківській області у 2020 році – Міжурядовою групою експертів із зміни клімату визначено, що антропогенний вплив на кліматичну систему є домінуючою причиною потепління, що спостерігається з середини ХХ століття. Температурний режим на станціях Харківської області характеризується зростанням в бік потепління. Найбільший вплив антропогенної діяльності на кліматичні умови території виявляється у збільшенні температури повітря, її тенденція залежить від забрудненості території, теплофізичних властивостей поверхонь.

Загальний стан навколишнього середовища території, що розглядається детальним планом, можна вважати задовільним. Зміна поточного стану довкілля в разі не затвердження ДДП не передбачається. Але слід зазначити, що при затвердженні ДДП та реалізації рішень детального плану суттєвого забруднення компонентів довкілля не очікується, що і буде розглянуто в звіті про СЕО.

Ймовірні зміни стану кліматичних умов території, якщо ДДП не буде затверджено
Змін мікроклімату в результаті подовження поточних тенденцій розвитку території, що розглядається ДДП («нульовий» сценарій, при якому ДДП не складається та не затверджується) так і в результаті реалізації рішень ДДП «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» (в разі його затвердження) не очікується. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів на навколишнє середовище, відсутні, несприятливі зміни не передбачаються.

Фізико-географічна характеристика території

Об'єкт стратегічної екологічної оцінки знаходиться в адміністративних межах Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області.

У фізико-географічному відношенні населений пункт розташований в межах Лівобережно-Дніпровської лісостепової фізико-географічної провінції у недостатньо вологій, теплій агрокліматичній зоні

Річки району належать до басейнів Сів. Дінця (верхів'я Мозу та його притока Івани) і Дніпра (верхів'я Коломаку та Орчика). Збудовано 158 ставків, загальна площа водного дзеркала 1306 га.

В орогідрографічному відношенні територія району відноситься до Полтавської рівнини. Згідно з картою геоморфологічного районування район належить до Полтавської акумулятивної лесової рівнини. По характеру рельєфу район являє собою полого-увалисту рівнину, розчленовану слабкою балковою мережею. Максимальна абсолютна відмітка поверхні (200.0 м) приурочена до плато Дніпровсько-Донецького вододілу; мінімальна (105.0) - до заплави струмка, який впадає у р. Коломак. Різниця висот складає 95.0 м що є чинником і сприяє ерозійному розчленуванню рельєфу.

Із сучасних рельєфобудуючих процесів слід відзначити заболочування заплави річки Мжа та окремих балок, утворення конусів виносу і делювіальних шлейфів у підніжжях схилів. У ландшафтному відношенні територія вишукувань розташована у межах

лісостепової ландшафтної зони і має розповсюдження чорноземів звичайних перехідних до потужних.

Теригенна сіроколірна формація палеогену-раннього міоцену об'єднує строкати за складом та умовами формування відклади загальною потужністю до 560 м, які трансгресивно залягають на розмитій поверхні мезозойських порід. Нижня частина розрізу (палеоцен, сумський ярус) складена опоками, пісковиками, алевритами, пісками, алевритовими та піщаними глинами, які залягають на глибині від 40 до 250 м.

Вище по розрізу залягає товща переважно піщаних відкладів еоцену (канівський, буцацький яруси) та олігоцену (харківський ярус). Виключенням є київський ярус еоцену, що представлений глинами та мергелями з прошарками пісків та опокоподібних пісковиків. Глинисті породи зустрічаються головним чином у київському ярусі, в канівському, буцацькому та харківському ярусах вони присутні у вигляді малопотужних прошарків.

Верхньоальпійський структурний поверх складений відкладами пізнього міоцену-пліоцену та четвертинними відкладами.

Алювіальні відклади плейстоцену та голоцену дуже поширені в межах регіону.

У складі алювію можна відокремити три фації:

- руслову, яка представлена переважно дрібно та середньозернистими пісками з галькою та гравієм;
- заплавної, що складається головним чином із суглинків, тонкозернистих пісків та глин;
- старичну, що представлена замуленими суглинками та глинами.

Водомісні породи голоценового, плейстоценового та палеоген-неогенового віку утворюють водоносні горизонти невеликої потужності та нерівномірної водонасиченості, що пов'язані між собою.

У складі карбонатної товщі відзначаються різні крейдові породи і крейдо подібні сірувато-білі мергелі з домішками чорного кременю, з аналогічними мергелями, які підстилаються зелено-сірими глинистими мергелями.

Ймовірні зміни стану території, якщо ДДП не буде затверджено

Територія, що розглядається детальним планом, має стан характерний території з розвинутою транспортною мережею. За результатами проведеного аналізу містобудівної ситуації щодо всіх факторів освоєння та забезпечення території, що розглядається, ДДП зроблено висновок про її відповідність нормативним вимогам щодо будівництва.

У випадку, якщо ДДП не буде затверджено, стан території, що аналізується детальним планом, більш ймовірно залишиться на рівні сучасних показників. Але без впровадження заходів, що передбачені ДДП – організації, відведення та очищення поверхневих (дощових і талих) стічних вод з проєктної території, існує ризик активізації небезпечних фізико-геологічних явищ та процесів.

Екологічні умови проживання населення Валківської міської територіальної громади Богодухівського району можна охарактеризувати як задовільні (для оцінки екологічних умов проживання використано показники територіальної концентрації виробництва, господарської освоєності земель, густоти населення, забруднення природного середовища (хімічного: атмосферного повітря, природних вод, ґрунтів, а також радіаційного), природних умов (ступеня ураженості території несприятливими природно-антропогенними процесами).

Нижче наведені характеристики стану окремих складових навколишнього природного середовища, на основі аналізу яких виконано еколого-містобудівне обґрунтування території, що розглядається ДДП.

Земельні ресурси та ґрунти

Земля має важливе значення для життя і виробничої діяльності людини, оскільки є основним засобом виробництва в сільському господарстві та універсальним природним нейтралізатором різних хімічних речовин. Ось чому раціональне використання,

збереження, підвищення родючості ґрунтів та охорона їх від негативного впливу антропогенних та природних факторів – неодмінна умова нарощування продовольчого потенціалу громади.

Основними антропогенними факторами, що впливають на стан земель та довкілля, є сільське господарство, промисловість, транспорт, енергетика та ін. Ґрунти є складовою частиною будь-яких наземних екосистем і учасником усіх процесів трансформації та міграції речовин, що відбуваються в біосфері і зумовлюють функціонування екосистем. У зв'язку з інтенсивними ерозійними процесами спостерігається комплекс факторів деградації, таких як: зниження вмісту гумусу, декальцинація, забруднення хімічними речовинами, тощо.

Богодухівський район – один із найбільш потужних агропромислових районів Харківської області. У структурі валового виробництва сільськогосподарських підприємств району (рослинництво – 73%, тваринництво – 27%)

Агропромисловий комплекс району забезпечує потреби внутрішнього ринку в більшості видів продукції та займає провідні позиції на зовнішніх ринках щодо експорту соняшникової олії та зернових культур. Шляхом удосконалення (оптимізації) структури та розширення посівних площ зернових, технічних та дрібно насінневих культур проводилася робота по нарощуванню обсягів виробництва продукції рослинництва.

Згідно Доповіді про стан навколишнього природного середовища в Харківській області у 2020 році – на території Валківської міської територіальної громади налічується 80,8 тис. га сільськогосподарських угідь (усього по області 2411,04 тис. га), в тому числі: рілля – 66,4 (по області – 1932,36) тис. га, багаторічних насаджень 2,8 (по області – 49,22) тис. га, луки і пасовища 9,9 (по області – 305,03) тис. га, сіножаті 1,7 га (по області – 116,84) тис. га, перелоги 0,0 (по області – 7,59) тис. га.

Вміст гумусу в ґрунтах Валківської міської територіальної громади становить 4,0 % (в середньому по області 4,3 %), середньорічна втрату гумусу по району становить 0,56 (по області – 0,59) т/га.

Всі вищевказані фактори формуються загальний якісний склад земельних ресурсів та ґрунтів на території Валківської міської територіальної громади, в тому числі і на території, що розглядається ДДП.

Надмірне навантаження на земельні угіддя громади, у тому числі високий ступінь сільськогосподарської освоєності і розораності території, є однією з причин, що спричиняють активізацію ряду негативних процесів. У структурі земельного фонду області значні площі займають ґрунти з незадовільними властивостями – змиті, дефльовані, засолені, солонцюваті, перезволожені тощо.

Відповідно до даних ґрунтової зйомки в межах Харківської області нараховується більше 150 різновидів ґрунтів. Причиною такої розмаїтості є насамперед приуроченість території області до двох зон – лісостепової та степової. Найбільша розмаїтість і строкатість характерні для лісостепової частини області, хоча по площі вона менше степової частини. У північній (лісостеповій) частині області розповсюджені чорноземи глибокі, сірі, темно-сірі опідзолені та деградовані ґрунти, чорноземи опідзолені та деградовані. У ґрунтовому покриві степової зони переважають чорноземи звичайні та чорноземи звичайні глибокі.

Розглянута територія громади знаходиться в межах лісостепової зони України. Головною ґрунтовою різницею є звичайні чорноземи слабо- та середньо гумусні. Потужність гумусного горизонту 70-100 см. Відсотковий склад гумусу 4-3,5%. У цілому інженерно-будівельні умови сприятливі.

У долинах річок – солонцюваті та лугові чорноземні ґрунти.

Степи на території не збереглись, у теперішній час розорані та зайняті під сільськогосподарські угіддя.

З ґрунтів переважають звичайні середньо гумусові чорноземи.

Відмітки поверхні коливаються межах 140 та 175 м. Рельєф спокійний з загальним нахилом в бік річок Мжа та Карамушина. Схили пологі, вкриті деревною та чагарниковою рослинністю.

В економічному відношенні однією з провідних галузей на території громади є сільське господарство. Наявні промислові підприємства, в основному, місцевого значення. Біля 70% оброблювальних земель території громади зайнято посівами сільськогосподарських культур.

Основні фактори, що стимулюють перспективний розвиток об'єкту – це територіальні ресурси, що забезпечує основні транспортні перевезення.

Незабудовані землі сільськогосподарського призначення в існуючих межах населеного пункту представлені ОСГ, городами, лугами та сіножатями, які використовуються як сільськогосподарські угіддя.

Площа території земельної ділянки в існуючих межах становить 22,41 га. Нижче наведені дані щодо сучасного використання території.

Таблиця 2.5 Сучасне використання території

№	Назва показника	Одиниця виміру	Існуючий стан
1	Території в межах ДПТ, в тому числі:	га	21,98
	- Польові дороги	»	0,27
	- Виробничі території, у тому числі:	»	-
1.3	а) Внутрішньомайданчикові автодороги та майданчики	»	-
	б) Зелені насадження (крім зелених насаджень мікрорайонного значення) у тому числі:	»	21,71
	- Лугова рослинність	»	6,71
	- Багаторічні зелені насадження	»	15
	в) Озеленення індустріального парку	»	-

Функціональне призначення індустріального парку полягає у створенні сучасного виробничо-логістичного комплексу з розвинутою інженерно-транспортною інфраструктурою, складськими та адміністративними комплексами.

У ґрунтовому покриві Валківської міської територіальної громади поширені чорноземи звичайні глибокі середньогумусні та чорноземи звичайні середньогумусні. Еродовані ґрунти найбільш розвинені в прилеглої до річки Мжа смузі, де вони місцями займають понад 40% площі. У заплавах річок та на днищах балок панують лучні солонцюваті ґрунти. У долині річки – солонцюваті та лугові чорноземні ґрунти.

На вододілах річок переважають за площею чорноземи типові середньогумусні. Сформувалися ґрунти громади з одного боку, під широколистяними лісами, з іншого – під лучно-степовою рослинністю в основному, на лесовидних суглинках і глинах багатих фосфором, калієм, мулистими і мінеральними речовинами, володіють порівняно легкою водопроникністю.

Чорноземи типові і деградовані характеризуються великою потужністю гумусових горизонтів (до 120 см) нейтральною реакцією ґрунтового розчину ($pH = 6,9-7,1$), малогумусні (вміст гумусу в межах 4-8%). Вони мають гарну здатність утримувати вологу, гарну забезпеченість поживними речовинами, високою родючістю.

Їх різного ступеня змиті аналоги отримали розповсюдження на пологіх, похилих і критих схилах вододілів, а також на схилах балок, відрізняються меншою потужністю гумусових горизонтів ($H + H_p$) - 50-30 см і вмістом гумусу 2-5%, середньої і низькою забезпеченістю поживними речовинами.

На високих розчленованих ділянках Валківської міської територіальної громади з давніх часів покритих широколистяними лісами, сформувалися сірі і темно-сірі опідзолені ґрунти. Вони характеризуються невеликою потужністю гумусових горизонтів від - 20-30 см до 50-60 см (у темно-сірих опідзолених ґрунтів), низьким вмістом 3-4,5%, слабкислою

реакцією ґрунтового розчину, високою родючістю, зростаючим від сірих до темно-сірих опідзолених ґрунтів.

Так як глини дуже щільні, в'язкі, мають високу здатність утримувати вологу, містять значну кількість залізистих сполук, які утворюють з фосфатами труднодоступні для рослин сполуки.

Ґрунти утворюються на цих породах, мають укорочений профіль (40-50 см) важкосуглинистий і глинистий мехсклад, лужну реакцію ґрунтового розчину ($pH = 7,2-7,4$), глибистість в нижній частині профілю, тріщинуватість з поверхні, низьку забезпеченість фосфором, мають помітно знижену родючість.

Оскільки для населеного пункту характерним є інтенсивне використання земельних ресурсів в першу чергу для потреб сільського господарства, останнє обґрунтоване наявністю родючих ґрунтів. Що означає високий рівень розораності, деградацію ґрунтів та зниження їх родючості, втрати ґрунту внаслідок ерозійних процесів. Разом з тим спостерігається відсутність ефективного ґрунтового-агрохімічного та ґрунтового-агроекологічного моніторингу стану ґрунтів. Основним напрямком з охорони земель, підвищення родючості орних земель та економії енергоресурсів має стати впровадження нових сучасних технологій вирощування сільськогосподарських культур, у тому числі ґрунтозахисних та енергозберігаючих (нульовий обробіток ґрунту), проведення робіт по вилученню з інтенсивного обробітку малопродуктивних, ерозійно-небезпечних земель, впровадження ґрунтозахисно-меліоративної та агроландшафтної організації території із обов'язковим дотриманням сівоzmіни.

Слід зазначити, що у Харківській області нараховується 152,2 тис. га кислих ґрунтів. Вони поширені переважно на півночі і західно-північній частині області. Серед земель сільськогосподарського призначення кислі ґрунти займають біля 82 тис. га. Втім, у останні роки вапнування в області майже не проводиться, за виключенням поодиноких випадків. Відсутність вапнування кислих ґрунтів призводить до зниження їх продуктивності через погіршення агрохімічних та екологічних властивостей.

Таблиця 2.6 Інформація щодо деградованих і малопродуктивних земель та які потребують консервації по Харківській області.

Види земель	Усього земель на початок року		Потребують консервації	
	тис. га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території
Деградовані	1,4001	0,0446	1,4001	0,0446
Малопродуктивні	1,2216	0,0389	1,2216	0,0389

Таблиця 2.7 Вміст гумусу в ґрунтах області, його середньорічні втрати при сільськогосподарському використанні та потреби в органічних добривах.

Район	Вміст гумусу, %	Середньорічні втрати гумусу, т/га	Потреба в органічних добривах, т/га
Валківський	3,9	0,51	9,4
Усього по області	4,3	0,59	10,7

Застосування пестицидів, агрохімікатів, мінеральних добрив є основною причиною можливого забруднення ґрунтів хімічними речовинами, у тому числі важкими металами, пестицидами, нітратами.

При застосуванні пестицидів і агрохімікатів необхідно здійснювати комплекс заходів відповідно до регламентів, встановлених для певної ґрунтового-кліматичної зони, з урахуванням попереднього агрохімічного обстеження ґрунтів, даних агрохімічного паспорта земельної ділянки (поля) і стану посівів, діагностики мінерального живлення рослин, прогнозу розвитку шкідників і хвороб.

Фактор забруднення ґрунтового покриву має локальне поширення і пов'язаний з промисловими територіями. Потенційними територіями, де можливе забруднення ґрунтів із перевищенням нормативних граничнодопустимих рівнів по бактеріологічним та хімічним показникам, є стихійні сміттєзвалища, ділянки вздовж основних автомагістралей. Забруднені ґрунти є вторинним джерелом забруднення підземних та поверхневих вод.

Зважаючи на відсутність таких потенційно небезпечних об'єктів забруднювачів ґрунтів в межах території проектування, як сміттєзвалища, худобомогильники та склади отрутохімікатів, стан земельних ресурсів населеного пункту можна охарактеризувати, як задовільний.

Але слід зазначити, що погіршення стану земель також відбувається через несприятливий вплив автомобільного та залізничного транспорту на навколишнє середовище. В межах території населеного пункту проходять автомобільні дороги, по яким здійснюється автомобільне сполучення між населеними пунктами, що призводить до забруднення ґрунтів важкими металами. До числа шкідливих також відносяться і тверді компоненти, що містять сажу.

Серед причин погіршення екологічного стану земель в Харківській області можна відокремити активізацію процесів підтоплення території ґрунтовими водами та зсуви ґрунтів. Підтоплення спостерігається в долині річки Мжа.

Процеси підтоплення можуть створювати загрозу зсувів ґрунтів, виходу з ладу інженерних комунікацій. Підтоплення може призвести до погіршення стану забудованих територій та санітарних умов проживання людей, збільшення захворюваності, забруднення водних ресурсів і ґрунтів, заболочення значних ділянок землі.

Ймовірні зміни стану земельних ресурсів та ґрунтів, якщо ДДП не буде затверджено

Реалізація рішень детального плану території планується на діючій ділянці автодороги, із максимальним збереженням існуючої траси, ґрунтовий покрив даної території формувався тривалий час, ґрунти навколо автомобільних доріг виконують роль природного геохімічного бар'єру, тому в них накопичуються забруднюючі речовини які надходять з атмосферного повітря, дощових і талих вод. Ця тенденція більш ймовірно залишиться такою і надалі у випадку, якщо не будуть вжиті належні заходи.

Виконання заходів по охороні земель і проведення робіт з благоустрою сприятимуть значному скороченню негативної дії на компоненти природного довкілля при будівництві об'єкту проектування, що є особливо важливим для забезпечення умов сталого розвитку проєктної території та поліпшенню її санітарно-гігієнічних умов.

Крім того, без проведення інженерного захисту території проектування, без відведення поверхневих дощових та талих вод по спланованій поверхні, без централізованого водопостачання, без забезпечення централізованою каналізацією планованих підприємств, без утримання на належному рівні санітарного стану території, без висаджування зелених насаджень спеціального призначення, як слідство нехтування рішеннями ДДП може призвести і до активізації небезпечних геологічних процесів.

Рослинний та тваринний світ

Сучасний стан біологічного різноманіття Харківської області визначається сукупністю природних та антропогенних чинників. Насамперед географічним положенням її території, розташованої в межах двох ландшафтно-кліматичних зон – лісостепової та степової, що й обумовило відносне багатство біотопів та наявність відповідних непорушених біоценозів, що збереглися лише поза межами населеного пункту. Особливістю області також є те, що вона знаходиться в межах двох річкових басейнів Сіверського Донця (притока Дону) та Дніпра.

Територія міста Валки належить до Полтавської рівнини, але розчленована кількома балками. Ґрунти – чорноземи типові. Водні об'єкти, що розташовані на проектній території належать до басейну річки Сіверський Донець.

Місто розташоване на водорозділі басейнів Дніпра і Дону на річці Мжа. На руслі річки Мжа по території Валківського району знаходиться декілька ставків. По водорозділах насаджені зелені смуги з дубу, липи, клену, ясеню, бересту. В підліску – терен, глід, горішник. На схилах балок зустрічається степна рослинність.

Рельєф території міста спокійний, злегка хвилястий. Схили пологі, вкриті деревною та чагарниковою рослинністю.

Рослинність населеного пункту представлена типовою для межі лісостепу та степу рослинністю: пирій, мишій, берізка, амброзія, волошки, кульбаби, чортополох, будяк, молочай, осот, мати-й-мачуха, інші; біля води – значні зарості очерету. З кущів – кленок, калина, бузок, терен; з дерев – тополя, дуб, клен, береза, фруктові дерева (груші, яблуні тощо).

Фауна населеного пункту представлена комахами, представниками водної фауни та свійськими тваринами. Серед комах: мурашки, божі корівки, бабки, мухи, оси, джмелі, колорадські жуки, коники, павуки, слимаки, комарі та ін. Птахи: горобці, граки, голуби, сови. З плазунів – вужі та ящірки. Із ссавців – багато представників рудеральних видів (тих, що прикріплені до місця життя людини), тобто щурів та мишей, трапляються зайці та лисиці.

В ставках водяться раки, земноводні (жаби) та риба (карась, короп, метис).

Сучасний стан біорізноманіття Харківської області загалом та зокрема міста Валки викликає занепокоєння і потребує детального аналізу його фітоценотичного та біотопічного розподілу, насамперед тих систематичних груп, представники яких занесені до списків рідкісних видів, оскільки оцінки фауністичного й флористичного багатства істотно залежать від наявності рідкісних видів. В умовах глобального антропогенного впливу на природний рослинний покрив найважливішим природоохоронним завданням є збереження видового різноманіття рослинних угруповань та, перш за все, забезпечення охорони рідких видів рослин.

Враховуючи вищевикладене необхідно максимально зберегти існуючі зелені насадження. З метою насичення атмосферного повітря киснем, очищення від можливих пилового і хімічного забруднення, а також зниження шуму та регулювання клімату і рекреації населення, необхідне збільшення зелених насаджень загального користування на території села, в тому числі озеленення зовнішніх доріг та санітарно-захисних зон.

Відсоток природних та напівприродних територій Валківської міської територіальної громади Богодухівського району становить 25,34.

Існує 14 територій та об'єктів ПЗФ: серед яких 6 заказників (3 – ентомологічних і 3 – гідрологічних), 5 ботанічних пам'яток природи (дуби-велетні) та заповідне урочище Довжик; є також 2 парки-пам'ятки садово-паркової архітектури – Старомерчицький (загальнодержавного значення) і Литвинівка (місцевого значення). Загальна площа територій та об'єктів ПЗФ становить 258,7 га, що складає майже 0,2 %.

Таблиця 2.8 Перелік існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду на території Валківської міської територіальної громади

№ п/п	Назва об'єкту	Тип, категорія	Площа, га	Адміністративне розміщення та місце знаходження
1.	Каніцевський	Заказник ентомологічний місцевого значення	5	біля с. Сидоренкове
2.	Савранський	Заказник ентомологічний місцевого значення	5	біля с. Благодатне

3.	Ханделіївський	Заказник ентомологічний місцевого значення	5	біля с. Миколаївка
4.	Іллюхівський	Заказник гідрологічний місцевого значення	110	біля с. Іллюхівка
5.	Мерчицький	Заказник гідрологічний місцевого значення	37	біля смт Старий Мерчик
6.	Коломачки	Заказник гідрологічний місцевого значення	37	біля с. Високопілля
7.	Дуб-велетень №1	Пам'ятка природи ботанічна місцевого значення	0,1	Мерчицьке лісництво, кв. 56,
8.	Дуб-велетень №2	Пам'ятка природи ботанічна місцевого значення	0,1	Мерчицьке лісництво, кв. 51,
9	Дуб-велетень №3	Пам'ятка природи ботанічна місцевого значення	0,1	Мерчицьке лісництво, кв. 73,
10	Дуб-велетень №4	Пам'ятка природи ботанічна місцевого значення	0,1	Мерчицьке лісництво, кв. 74,
11	Дуб-велетень №5	Пам'ятка природи ботанічна місцевого значення	0,1	Мерчицьке лісництво, кв. 81діл 1
12	Литвинівка	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення	10,8	біля с. Яблунівка
13	Старомерчицький	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення	69	біля смт Старий Мерчик
14	Довжик	Заповідне урочище	27,5	Мерчицьке лісництво, кв. 140:

Таблиця 2.9 Перелік запланованих до заповідання і розширення територій та об'єктів природно-заповідного фонду по Валківській міській територіальній громаді Богодухівського району

№ п/п	Назва об'єкту	Характеристика об'єкта	Площа, га	Адміністративне розміщення та місце знаходження
1.	Заказник ботанічний	Схили яру, місце зростання рідкісних рослин, які знаходяться під загрозою зникнення	3,0	Біля с. Золочівське
2.	Заказник ботанічний	Різнорілляні ландшафти і рослинні угруповання з участю лікарських рослин	30,0	Біля сс. Кузьмівка, Іллюхівка
3.	Пам'ятка природи	Городище, де зростають рідкісні види рослин	50,0	Біля с. Огульці

В межах території населеного пункту відсутні об'єкти природно-заповідного фонду, територія міста Валки не включена до переліку територій та об'єктів екологічної мережі Харківської області.

Найближчим об'єктом природно-заповідного фонду є Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Литвинівка».

Якщо ДДП «Детальний план території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» не буде затверджений, біорізноманіття території населеного пункту скоріш за все залишиться на сталому рівні або можливий ризик спаду чисельності різних видів флори та фауни через відсутність заходів по покращенню загального стану навколишнього природного середовища в районі міста Валки.

Геологічні та гідрографічні умови

У структурному відношенні Богодухівський район належить до Полтавській рівнині. Склад інженерно-геологічних умов території, характер і інтенсивність процесів, що трансформують її поверхню, неабиякою мірою визначені тектонікою району.

Геологічна будова території, що аналізується ДДП – Теригенна сіроколірна формація палеогену-раннього міоцену об'єднує строкаті за складом та умовами формування відклади загальною потужністю до 560 м, які трансгресивно залягають на розмитій поверхні мезозойських порід. Нижня частина розрізу (палеоцен, сумський ярус) складена опоками, пісковиками, алевритами, пісками, алевритовими та піщаними глинами, які залягають на глибині від 40 до 250 м.

Вище по розрізу залягає товща переважно піщаних відкладів еоцену (канівський, буцацький яруси) та олігоцену (харківський ярус). Виключенням є київський ярус еоцену, що представлений глинами та мергелями з прошарками пісків та опокоподібних пісковиків. Глинисті породи зустрічаються головним чином у київському ярусі, в канівському, буцацькому та харківському ярусах вони присутні у вигляді малопотужних прошарків.

Верхньоальпійський структурний поверх складений відкладами пізнього міоцену-пліоцену та четвертинними відкладами.

Алювіальні відклади плейстоцену та голоцену дуже поширені в межах регіону.

У складі алювію можна відокремити три фації:

- руслову, яка представлена переважно дрібно та середньозернистими пісками з галькою та гравієм;
- заплавному, що складається головним чином із суглинків, тонкозернистих пісків та глин;
- старичну, що представлена замуленими суглинками та глинами.

Водовмісні породи голоценового, плейстоценового та палеоген-неогенового віку утворюють водоносні горизонти невеликої потужності та нерівномірної водонасиченості, що пов'язані між собою.

Гідрогеологічні умови визначаються геолого-тектонічною будовою, літологією і ступенем тріщинуватості порід, а також геоморфологічними і кліматичними особливостями району.

В гідрогеологічному відношенні район відноситься до Донецько-Донського артезіанського басейну.

Згідно з картою геоморфологічного районування район належить до Полтавської акумулятивної лесової рівнини. По характеру рельєфу район являє собою полого-увалисту рівнину, розчленовану слабкою балковою мережею. Максимальна абсолютна відмітка поверхні (200.0 м) приурочена до плато Дніпровсько-Донецького вододілу; мінімальна (105.0) - до заплави струмка, який впадає у р. Коломак. Різниця висот складає 95.0 м що є чинником і сприяє ерозійному розчленуванню рельєфу. Основною формою рельєфу є долина струмка, який впадає в р. Коломак в районі смт Чутово, схили якого перерізані балками, що в плані мають деревоподібну форму у верхів'ях.

Згідно наведеної на офіційному вебсайті Державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» (<http://geoinf.kiev.ua/>) інформації на території Валківської міської територіальної громади нафтогазовими підприємствами здійснюється геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка корисних копалин (газ природний, нафта, конденсат) на Деркачівсько-Войтенківському, Південно-Коломацькому, Коломацькому, Наріжнянське, Юліївському нафтогазових родовищах.

Територія, що розглядається детальним планом знаходиться в ліцензійних межах Деркачівсько-Войтенківській нафтогазовій площі родовище Журавлине.

Нафтовидобувна промисловість є однією із видів господарської діяльності, яка виступає можливим забруднювачем навколишнього природного середовища, що проявляється в трьох основних напрямках: порушення земної поверхні; викиди в атмосферне повітря газових та пилових шкідливих речовин; забруднення водних ресурсів рідкими відходами гірничих підприємств.

Зважаючи на відсутність (у безпосередній близькості) нафтогазових свердловин – вплив нафтовидобувної промисловості на територію, що розглядається детальним планом відсутній.

За офіційною інформацією ДНВП «Геоінформ України» на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району не обліковуються родовища та ділянки неметалевих корисних копалин, на які отримані спеціальні дозволи на користування надрами.

За інформацією, що наведена на офіційному вебсайті Богодухівської районної державної адміністрації за посиланням (<https://bogodukhivrd.gov.ua/>) – На території району в наявності родовища мінерально-сировинних ресурсів: запаси суглинку на родовищі Валківське-4, родовищі Валківське 4 запаси піску на Литвинівському родовищі.

Територія, що розглядається детальним планом знаходиться за 2 км на південь від Литвинівського родовища піску.

Крім того, за даними з офіційного вебсайту ДНВП «Геоінформ України» не обліковується родовища підземних вод (води питні і технічні), на які отримані спеціальні дозволи на користування надрами.

Враховуючи вищевикладене та згідно публічної кадастрової карти України в межах проєктної території відсутні родовища неметалевих корисних копалин та підземних вод.

Ймовірні зміни стану геологічних та гідрографічних умов, якщо ДДП не буде затверджено

Наявні на території, що розглядається ДДП, ділянки з екзогенно-геологічними процесами знижують комфортність проживання і можуть викликати погіршення санітарно-гігієнічних умов, що може створювати ризики для здоров'я населення. Ця тенденція більш ймовірно залишиться на сталому рівні, якщо ДДП «Детальний план території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» не буде затверджений. Але для покращення екологічного стану території, що розглядається детальним планом, необхідне впровадження рішень ДДП, а саме реалізація заходів по покращенню загального стану навколишнього природного середовища, в тому числі з забезпечення відведення та очищення поверхневих (дощових і талих) стічних вод з проєктної території та інше.

Водні ресурси

Богодухівський район відноситься до осьової смуги східної частини Дніпропетровсько-Донецької западини на стику Дніпропетровського та Донецько-Донського артезіанських басейнів. По території району протікають ріки: Мерло, Крижинка, Рябинка, Мерчик, Мокрий Мерчик, Братениця, Куп'єваха, Івани, Мандричина, Криворотівка та інші.

ДДП розглядається територія загальною площею 22,41 га, за межами населених пунктів. Основною формою рельєфу є долина річок Мжа та Карамушина, схили яких перерізані балками, що в плані мають деревоподібну форму у верхів'ях.

Живлення річок переважно снігове. Весняна повінь займає приблизно два місяці з лютого по квітень, рівень води в цей період піднімається на 3 – 8 м.. Дно русла переважно піщане, нерівне, з коливанням глибини від 0,3 м на перекатах та до 10 м на плесах. Річка взимку замерзає з поверхневою товщиною криги від 20 до 50 см. Період замерзання

складає 2 – 3 місяці з середини грудня до кінця березня.

Гідрографічна мережа району робіт розвинута нерівномірно. Середня густина річкової мережі на ділянці робіт 0,21 – 0,30 км/км². Всі водотоки, що розташовані на даній території належать басейну річки Сіверський Донець.

Державний моніторинг довкілля в частині проведення гідрохімічних спостережень за станом поверхневих вод на території Харківської області проводився лабораторією моніторингу вод та ґрунтів Регіонального офісу водних ресурсів у Харківській області.

Система моніторингу передбачає регулярні відбори проб води на визначених масивах поверхневих вод (МПВ) з встановленою частотою - 1 раз на місяць.

Згідно інформації, що наведена в Доповіді про стан навколишнього природного середовища в Харківській області, Харківським регіональним центром з гідрометеорології в 2020 році проводились спостереження за якістю води р. Сіверський Донець, а також на основних її притоках.

За результатами моніторингу поверхневих вод екологічний стан річки Сіверський Донець класифікується по вищій водній рослинності, по макрозорообентосу та по інтегральній оцінці БЕЯ, як помірно та сильно відхилений від референційних умов.

Територія проєктування розташована в долині річки Карамушина, яка у відповідності до статей 79, 88 Водного кодексу України відноситься до середніх річок України з шириною прибережної захисної смуги 50 метрів.

Вимогами статті 88 Водного кодексу України визначені розміри прибережних захисних смуг, що встановлюються по берегах річок та навколо водойм уздовж урізу води (у меженний період).

В межі прибережної захисної смуги водних об'єктів, та різки житлові будинки та інші споруди не потрапляють.

Відповідно до вимог статті 89 Водного кодексу України – у прибережних захисних смугах навколо водойм забороняється: розорювання земель, а також садівництво та городництво; будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, навігаційного призначення, гідрометричних та лінійних, а також інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів. Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть експлуатуватись, якщо при цьому не порушується її режим. Не придатні для експлуатації споруди, а також ті, що не відповідають встановленим режимам господарювання, підлягають винесенню з прибережних захисних смуг.

З метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення і засмічення та збереження їх водності необхідне встановлення меж прибережних захисних смуг від урізу води (у меженний період) навколо річок. Необхідне влаштування прибережних захисних смуг та внесення їх в натуру у відповідності до вимог Земельного та Водного кодексів України.

Згідно вимог Закону України «Про внесення змін до Водного та Земельного кодексів України щодо прибережних захисних смуг» прибережні захисні смуги встановлюються за окремими проєктами землеустрою.

Режим використання прибережних захисних смуг поверхневих водних об'єктів на території населеного пункту необхідно привести у відповідності до вимог діючого законодавства з розробкою відповідних проєктів землеустрою.

На території, що розглядається детальним планом, відсутні мережі та споруди централізованого водопостачання.

Подача води на майданчик здійснюється із проєктованої артезіанської свердловини.

Водопостачання виробничих об'єктів передбачено детальним планом території здійснювати від проєктної свердловини. Розташування свердловини на відокремленій території повинна виключати можливість забруднення ґрунту. Від водної свердловини ДДП запланована проєктна кільцева водопровідна мережа для водозабезпечення об'єктів,

що розглядаються детальним планом. Впровадження планованої діяльності по будівництву водозабірної свердловини та по будівництву трубопроводів для транспортування води може мати значний вплив на довкілля (пункти 3, 10 частина 3 статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»).

В залежності від ступеня захищеності підземного водозабору, ризику мікробного та хімічного забруднення, особливостей санітарних, гідрогеологічних і гідрологічних умов, а також характеру забруднюючих речовин встановлюються межі ЗСО та їх окремих поясів. Радіус першого поясу зони санітарної охорони водозабірної свердловини згідно Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів 173-96 та ДБН В.2.5-74.2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування» становить 30 м (для захищених ґрунтів). Відповідно до розділу 15.1 ДБН В.2.5-74.2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди» для водозабірних споруд, розташованих на території об'єкта, на якій неможливе забруднення ґрунту та підземних вод, а також для водозабірних споруд, розташованих у сприятливих санітарних, топографічних та гідрогеологічних умовах, розмір першого поясу ЗСО допускається зменшувати, але він повинен становити не менше ніж 15 м. В даному випадку водозабірна свердловина буде розташована на території об'єкту, на якій неможливе забруднення ґрунту та підземних вод, також ділянка розташована у сприятливих санітарних, топографічних та гідрогеологічних умовах, тому рішенням детального плану встановлюється розмір першого поясу зони санітарної охорони водозабірної свердловини радіусом 15 м.

Звітом про СЕО надаються рекомендації щодо обов'язкового отримання дозволу на спеціальне водокористування – на забір води з водних об'єктів (забір води з водозабірної свердловини) із застосуванням споруд або технічних пристроїв, використання води для задоволення господарсько-побутових та промислових потреб виробничо-складських об'єктів, можливість розміщення яких розглядається ДДП.

З метою захисту підземних вод від можливого забруднення необхідно здійснити організацію зон санітарної охорони підземних джерел – водозабірної свердловини та дотримання відповідного охоронного режиму в її межах.

Зони санітарної охорони для підземного джерела (свердловини) повинна складатися з трьох поясів:

- перший пояс (пояс суворого режиму), який включає територію розташування водозабірних споруд;
- другий і третій пояси (пояси обмежень і спостережень), які включають територію, яка призначається для охорони джерел водопостачання від мікробного (другий пояс) та хімічного (третій пояс) забруднення.

Другий і третій пояси – пояси обмежень, що включають територію, з якою в силу природних умов (поверхневий стік, гідрогеологічні умови) і в результаті промислового будівництва, побутового та іншого використання може бути пов'язано погіршення якості води в місці її забору з джерела.

Звітом про СЕО надаються рекомендації щодо виконання розрахунку другого і третього поясів, що включають територію, з якою в силу природних умов (поверхневий стік, гідрогеологічні умови) і в результаті промислового будівництва, побутового та іншого використання може бути пов'язано з погіршення якості води в місці її забору з джерела. Дані пояси визначаються гідродинамічним розрахунковим шляхом. Другий пояс – зона мікробного забруднення, включає територію, призначену для попередження забруднення води джерел водопостачання. Другий пояс враховує час виживаності мікроорганізмів. Третій пояс – зона хімічного забруднення, виходячи з умови дальності його поширення, приймаючи стабільним його складу у водному середовищі. У кожному з трьох поясів, а також в межах санітарно-захисної смуги, відповідно їх призначенню, встановлюється спеціальний режим і визначається комплекс заходів, спрямованих на попередження погіршення якості води.

Розрахунок зон санітарної охорони водозабірної свердловини, визначення меж зон санітарної охорони водного об'єкту (свердловини) необхідно провести під час здійснення процедури оцінки впливу на довкілля. Звітом про СЕО надаються рекомендації щодо

обов'язкової оцінки впливу на довкілля планованої діяльності по будівництву водозабірної свердловини, видобуванню корисних копалин.

Відведення виробничих та побутових стічних вод від проєктованих будівель передбачається у мережі каналізації з подальшим очищенням у Валківських очисних спорудах.

Загальна довжина проєктованої мережі водовідведення побутових стоків становить орієнтовно 240 м.

Загальна довжина проєктованої мережі водовідведення виробничих стоків становить орієнтовно 440 м.

Зливові стоки пропонується очищувати в очисних спорудах зливової каналізації.

Загальна довжина проєктованої мережі водовідведення зливових стоків становить орієнтовно 240 м.

Для попередження забруднення ґрунтів та ґрунтових вод необхідно розглянути можливість підключення проєктованих об'єктів, до мережі централізованого водовідведення побутових стічних вод з подальшим очищенням на існуючих очисних спорудах.

В зв'язку з відсутністю мережі водовідведення поверхневих (дощових і талих) стічних вод з проєктної території є ризик погіршення екологічного стану водних ресурсів, їх можливе забруднення, що може призвести до виникнення проблеми отримання якісної питної підземної води для населення.

З метою недопущення забруднення ґрунтів та водних ресурсів необхідно забезпечити збирання та відведення побутових та поверхневих (дощових і талих) стічних вод з території, що аналізується ДДП, враховуючи рельєф місцевості з нормативними ухилами в плані і профілі, облаштування самопливної мережі.

Відсутність мереж водовідведення побутових та поверхневих стічних вод, може спричиняти і надалі негативний вплив на якість водних ресурсів, екологічний стан може наділі погіршуватися з плином часу. При відсутності мереж водовідведення побутових та поверхневих стічних вод – існує загроза погіршення якості водних та земельних ресурсів через потрапляння забруднених стічних вод до водних об'єктів.

Ймовірні зміни стану водних ресурсів, якщо ДДП не буде затверджено

З метою охорони водних ресурсів та їх раціонального використання в ДДП «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» може призвести до погіршення якості водних ресурсів. Без організації водовідведення стічних вод, без облаштування мереж водовідведення стічних вод, без збирання та відведення поверхневих (дощових) стічних вод з території, що проєктується, шляхом влаштування проїзних частин доріг з нормативними ухилами в плані і профілі, без облаштування брудовідстійників та нафто- масло- уловлювачів, без організації збору та вивезення твердих побутових відходів, без утримання на належному рівні санітарного стану території – може відбуватися погіршення екологічної обстановки на території, що аналізується ДДП, можливе забруднення поверхневого водного об'єкту та ґрунтів, що може вплинути і на здоров'я місцевого населення.

Якщо вищезазначені заходи детального плану не будуть реалізовані, а сам ДДП не буде затверджено, в майбутньому існує загроза погіршення якісного стану водних ресурсів через потрапляння забруднених стічних вод до водних об'єктів та ґрунтів, що може вплинути і на здоров'я місцевого населення.

Атмосферне повітря

Стан атмосферного повітря Валківської міської територіальної громади формується обсягами викидів забруднюючих речовин від пересувних та стаціонарних джерел забруднення. До стаціонарних джерел забруднення атмосферного повітря відносяться викиди від промислових та сільськогосподарських підприємств. Основними чинниками

[illegible]

Таблиця 2.13 Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності у Харківській області відповідно до даних ГУ статистики у Харківській області

Види економічної діяльності	Код за КВЕД-2010	Обсяги викидів по регіону, тон
Усі види економічної діяльності		94 143,7
Сільське, лісове та рибне господарство	A	2 071,2
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	B	12 599,7
Переробна промисловість	C	5 132,9
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	D	70 933,9
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	E	745,3
Будівництво	F	11,18
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	G	193,7
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	H	1 502,4
Тимчасове розміщування й організація харчування	I	6,6
Інформація та телекомунікації	J	13,7
Фінансова та страхова діяльність	K	0,2
Операції з нерухомим майном	L	128,2
Професійна, наукова та технічна діяльність	M	15,2
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	N	57,9
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	O	481,4
Освіта	P	82,6
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	Q	150,7
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	R	14,4
Надання інших видів послуг	S	2,0

Згідно офіційних статистичних даних, можна зробити висновок, що найбільший обсяг викидів забруднюючих речовин потрапляє в атмосферне повітря від такого виду економічної діяльності, як постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря.

Функціонування промислових підприємств повинно відбуватись відповідно до вимог чинних нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря із дотриманням ГДК викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, отриманням дозволів на викиди.

Основними напрямками зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами є насамперед неухильне виконання суб'єктами господарювання природоохоронних заходів та впровадження сучасних технологій

очищення газо-пилового потоку. Діяльність кожного суб'єкта господарювання має бути спрямована на збереження та відновлення природного стану атмосферного повітря, створення сприятливих умов для життєдіяльності, забезпечення екологічної безпеки та запобігання шкідливому впливу атмосферного повітря на навколишнє природне середовище та здоров'я населення. Правові і організаційні основи та екологічні вимоги в галузі охорони атмосферного повітря визначає Закон України «Про охорону атмосферного повітря».

Головним пересувним джерелом забруднення атмосферного повітря на даний час на території населеного пункту є автомобільний (в тому числі автомобільний транспорт промислових підприємств) транспорт, який є джерелом відпрацьованих газів дизельних двигунів, що містять оксиди вуглецю, оксиди і діоксиди азоту, різні вуглеводні, сірчистий ангідрид, сажу та пил.

Уздовж автомобільних доріг, відмічається забруднення ґрунтів за рахунок викидів двигунів, продуктів зношення механічних частин, дорожнього покриття. Збільшення викидів забруднюючих речовин перш за все зумовлено збільшенням використання автотранспорту, погіршенням технічного стану автомобільного парку, незадовільною якістю паливно-мастильних матеріалів, труднощами щодо контролю великої кількості автотранспорту як джерела забруднення атмосферного повітря (приватний транспорт, транзит).

Детальним планом території, розглядається можливість розташування нового будівництва, функціонального удосконалення території у відповідності до його навантаження, з урахуванням існуючого використання, визначених планувальних обмежень.

Детальний план території розроблений в цілях забезпечення сталого розвитку території, виділення елементів планувальної структури території проектування, встановлення параметрів планованого розвитку елементів містобудівної структури, встановлення меж зон розміщення індустріального парку.

Проектована територія розташована за межами населених пунктів на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області займає площу, орієнтовно 23 га.

Ділянка проектування у функціональному відношенні являє собою частково забудовану територію поряд з якою розташовані Валківські очисні споруди та мулові поля очисних споруд. Територія частково вкрита деревами, кущами та луговою рослинністю.

Площа території детального плану становить 22,41 га

На території проектування планується розмістити індустріальний парк в складі: біогазового заводу, заводу з виробництва метанолу, заводу з виробництва біодизеля, заводу оцтової кислоти, сміттесортувального заводу.

Функціональне призначення індустріального парку полягає у створенні сучасного виробничо-логістичного комплексу з розвинутою інженерно-транспортною інфраструктурою, складськими та адміністративними комплексами.

Індустріальний парк, що проектується, буде складатися з двадцяти п'яти корпусів різного функціонального призначення: планується побудувати 5 промислово-виробничих об'єктів та 2 складських.

До теперішнього часу в межах території детального плану розташовуються:

- виробничі будівлі та споруди;
- об'єкти інженерної інфраструктури (інженерні мережі);
- внутрішньомайданчикові автомобільні дороги та проїзди;
- багаторічні зелені насадження.

Містобудівною документацією не передбачено зміни функціонального та цільового призначення розглянутої території.

Ділянка для розміщення індустріального парку розташована вздовж вулиці Соснової, якою прямує автодорога обласного значення О-210612 Богодухів-Валки-Нова Водолага, з розташованими інженерними та технічними спорудами, які забезпечують функціонування зони, обмежені смугами зелених насаджень.

Речовини, що потрапляють в атмосферне повітря від господарської діяльності промислових об'єктів це: азоту діоксид; оксид вуглецю; метан; вуглецю діоксид; азоту оксид (N_2O); речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом; сажа; сірки діоксид; бенз(а)пірен; вуглеводні насичені C12- C19 та інші.

У формуванні ризику на чутливі групи населення можуть відігравати азоту діоксид, пари вуглеводневого конденсату (бензин), формальдегід, оксид вуглецю, метан, сірки діоксид та інші.

Азоту діоксид – це бурий газ з задушливим запахом. Відчуття запаху та невеликого подразнення в роті виникає при концентрації 0,008 мг/л, а іноді – при 0,0002 мг/л, максимальна невідчутна концентрація – 0,00014 мг/л. Патологічні зміни при отруєнні людини, особливо в органах дихання - повнокров'я та набряки слизових оболонок дихальних шляхів, набряки легенів, мозаїчно розташовані ділянки емфіземи, ателектазу, розрив альвеол. У людей, працюючих при концентрації діоксиду азоту 0,0008-0,005 мг/л біля 3-5 років, виявлені запальні зміни слизової оболонки ясен, хронічні бронхіти, емфізема легенів, пневмосклероз, ускладнений приступами астми, тенденція до брадикардії і гіпотонії, збільшення вмісту гемоглобіну та еритроцитів, прискорення звертання крові та інше.

Оксид вуглецю – отруйний газ без кольору, смаку, з дуже слабким запахом, злегка нагадує запах часнику. Отруйний вплив відомий під назвою «угари», пояснюється тим, що оксид вуглецю легко з'єднується з гемоглобіном крові та робить його нездатним переносити кисень від легенів до тканин. При вдиханні свіжого повітря утворене з'єднання (карбоксигемоглобін) поступово руйнується, і гемоглобін відновлює здатність поглинати кисень. В повітрі робочої зони ПДК оксиду вуглецю складає 20 мг/м³. Концентрацію у 300 мг/м³ людина переносить без помітної дії протягом 2-4 годин, концентрація у 600 мг/м³ викликає легке отруєння, у 980 мг/м³ – важке отруєння настає через 10-30 хвилин, у 3600 мг/м³ – смерть настає через 1-5 хвилин.

Вуглеводні граничні. Володіють вираженим запахом. При термодеструкції утворюються оксиди вуглецю. Кумулятивність слабка. Клінічна картина гострого отруєння: збудження, що змінюються загальмованістю, слабкість, запаморочення, головний біль, біль в області серця, почастишання пульсу, серцебиття, першіння в горлі, кашель, порушення дихання, нудота, блювота, біль у животі.

Вуглеводні насичені C12-C19. Входять до складу палива, безбарвні рідини з характерним запахом. Хімічний склад: парафіни, циклопарафіни, алкилбензоли, нафтени. Токсична дія. Діють на кістковий мозок схоже з бензолом. Ця суміш токсичніша, ніж бензол.

Бенз(а)пірен. Відноситься до багатоядерних ароматичних вуглеводнів з конденсованими бензоловими кільцями. На підставі вивчення причин професійних пухлин побічно доведена канцерогенна дія багатоядерних ароматичних вуглеводнів, безпосередньо це доведено в дослідях на тваринах. До недавнього часу існувала думка про неприпустимість наявності канцерогенних багатоядерних ароматичних вуглеводнів в повітрі виробничих приміщень. Нині ця точка змінилася і для бенз(а)пірена регламентований граничний зміст в повітрі робочої зони 0,00015 мг/м³. Для атмосферного повітря рекомендується встановити граничну концентрацію бенз(а)пірена 0,01 мкг/м³.

Сірки діоксид – безбарвний негорючий газ з гострим запахом, в 2,2 рази важчий за повітря, легко розчинний у воді. Отруєння в виробничих умовах відбувається через дихальні шляхи. Вже дуже малі концентрації діють дратівливо на слизові оболонки,

короткочасне вдихання більш високих концентрацій веде до отруєння. Сірчистий ангідрид (SO_2), незважаючи на великі масштаби його викидів в атмосферу. Під впливом короткохвильової сонячної радіації він швидко перетворюється в сірчаний ангідрид (SO_3), який при контакті з водяною парою Вуглеводні граничні. Володіють вираженим запахом. При термодеструкції утворюються оксиди вуглецю. Кумулятивність слабка. Клінічна картина гострого отруєння: збудження, що змінюються загальмованістю, слабкість, запаморочення, головний біль, біль в області серця, почастищення пульсу, серцебиття, першіння в горлі, кашель, порушення дихання, нудота, блювота, біль у животі. Найбільш трупні органи і системи: центральна нервова, дихальна та серцево-судинна системи, печінка, нирки, органи кровотворення, шлунково-кишковий тракт.

Сажа – вискодисперсний порошок. Раніше вважалося, що сажа нешкідлива, проте приводяться дані, що вона може викликати справжній пневмоконіоз, антракоз. Симптоми антракоза: стомлюваність, кашель, болі в грудях, в подальшому задишка. Пневмоконіоз супроводжується хронічним бронхітом, в результаті якого розвивається емфізема, стійкі розширення бронхів і зміни з боку серця, що нагадують такі при силікозі.

Тверді частинки (пил) – надають загальнотоксичну, дратівливу, канцерогенну дію, викликають хронічний катар верхніх дихальних шляхів, хронічний бронхіт, пневмонію, емфізему легень, кашель, збільшують схильність до захворювання на туберкульоз легень.

Забруднення повітря на ділянках вулиць з підвищеною інтенсивністю руху можуть призводити до постійних ризиків негативного впливу на стан здоров'я населення, ґрунти та рослинність прилеглих ділянок. Проте, в разі відновлення та створення нових площ зелених насаджень із обов'язковим урахуванням пило-, газо- та димостійкості рослин, зон рекреаційного призначення на території селища буде забезпечувати зниження негативного впливу на навколишнє природне середовище, насамперед на атмосферне повітря від впливу автотранспортних засобів.

Фактор забруднення повітря знаходиться в постійно динамічному стані і залежить від багатьох чинників, а отже, потребує постійного контролю та моніторингу його якості з боку органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього середовища та охорони здоров'я населення, особливо при регулюванні господарської діяльності всіх суб'єктів.

Основними напрямками зменшення викидів забруднюючих речовин є насамперед неухильне виконання суб'єктами підприємницької діяльності природоохоронних заходів та впровадження сучасних технологій очищення газо-пилового потоку. Діяльність кожного суб'єкта господарювання має бути спрямована на збереження та відновлення природного стану атмосферного повітря, створення сприятливих умов для життєдіяльності, забезпечення екологічної безпеки та запобігання шкідливому впливу атмосферного повітря на здоров'я людей та навколишнє природне середовище. Правові і організаційні основи та екологічні вимоги в галузі охорони атмосферного повітря визначає Закон України «Про охорону атмосферного повітря».

З метою зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря необхідно розглянути питання щодо можливості озеленення території, використання сучасних технологій в системах опалення, а також за можливістю використання альтернативних джерел енергії.

Актуальним та проблемним питанням, що негативно впливає на якість атмосферного повітря залишається також незаконне та самовільне спалювання опалого листя та стерні, соломи, післязбиральних залишків, а головне – сміття. Такі шкідливі, необдумані дії є причиною непоправних наслідків, а саме: забруднення атмосферного повітря, знищення ландшафтного та біологічного різноманіття, зниження родючості ґрунтів, знищення корисної ентомофауни та мікрофлори, створюється загроза виникнення пожеж, а іноді й травмування або загибелі людей, надання економічних збитків і т.д.

Зрештою, фактор забруднення повітря знаходиться в постійно динамічному стані і залежить від багатьох чинників, а отже, потребує постійного контролю та моніторингу його якості з боку органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері

охорони навколишнього середовища та охорони здоров'я населення, особливо при регулюванні господарської діяльності всіх суб'єктів.

У випадку, якщо ДДП «Детальний план території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» не буде затверджений, заходи щодо покращення стану атмосферного повітря не будуть реалізовані – це може призвести до зниження якості екологічних показників стану довкілля та санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

У майбутньому зі збільшенням кількості автотранспорту, без благоустрою та реконструкції усіх проїздів під'їздів і тупиків, створення на усій території вулично-дорожньої мережі асфальтованого покриття, без озеленення територій санітарно-захисних зон та придорожніх територій, висадки придорожніх зелених смуг шириною 25-30 м, без поетапного переведення будівель на опалення від електричної енергії, в тому числі з використанням поновлюваних джерел енергії – рівень забруднення атмосферного повітря, швидше за все матиме тенденцію зростання, що може знизити рівень комфортного проживання в населеному пункті.

Поводження з відходами

Протягом 2020 року утворилося 1 487,7 тис. тон відходів I-IV класів небезпеки; утилізовано, оброблено (перероблено) – 255,7 тис. тон відходів; видалено у спеціально відведені місця чи об'єкти – 942,2 тис. тон.

На території Харківської області, серед утворених відходів найбільшу питому вагу склали відходи IV класу небезпеки – 1 455,95 тис. тон, або 97,86% від загального обсягу утворених відходів. Решта відходів розподілилась за класами небезпеки таким чином: 0,155 тис. тон (0,01%) – до I класу небезпеки; 0,392 тис. тон (0,026%) – до II класу небезпеки; 31,247 тис. тон (2,10%) віднесено до III класу.

Інформація щодо кількості діючих сміттєзвалищ (полігонів) на території Харківського району та в цілому по області, станом на 01.01.2020 наведена в Таблиці 2.14.

Таблиця 2.14 Інформація про кількість діючих сміттєзвалищ (полігонів) на території Валківського району та в цілому по області.

№ з/п	Назва одиниці адміністративно - територіального устрою регіону (район, місто)	Кількість*	Площі під твердими побутовими відходами, га*
Сміттєзвалища			
1	Валківський район	4	6,5
Усього по районах області		70	177,524
Полігони			
1	Харківський район (ТОВ «Перероблюючий завод»)	1	21,2
2	м. Харків (Дергачівський полігон)	1	13,2
Усього:		2	34,4
Усього по області:		78	258,784

* За даними районних державних адміністрацій та міст обласного значення

На території Валківської міської територіальної громади місця утилізації, переробки та сортування твердих побутових відходів відсутні.

Проектом пропонується запровадження роздільного збору побутових відходів в окремі контейнери (скла, пластмаси, паперу, металевих банок, харчових відходів, тощо), що дасть можливість зменшити навантаження на існуюче звалище шляхом вилучення за призначенням вторинних матеріалів з подальшим їх переробленням за відповідними

технологіями на спеціалізованих підприємствах та організувати утилізацію ТПВ з попереднім обробленням побутових відходів відповідно до вимог Закону України «Про відходи». Послуги з вивезення твердих відходів планується надавати за планово-регулярною схемою. Проектна схема санітарної очистки території детального плану включає збір та вивезення твердих побутових відходів на проєктований сміттесортувальний завод з подальшою їх переробкою.

Тобто в результаті експлуатації підприємств утворюються наступні відходи:

- Тверді побутові відходи. Утворюється в результаті життєдіяльності працюючих. Тимчасове зберігання відходів здійснюється в контейнерах з кришкою на майданчику з твердим покриттям та в подальшому передаються для розміщення на полігоні ТПВ;

- Вловлені нафтопродукти, Утворюються в результаті очищення зливових стоків на очисних спорудах. Тимчасове зберігання відходів здійснюється в герметичному контейнері. Запланована передача на утилізацію спеціалізованим підприємствам;

- Осад з очисних споруд зливових стоків. Утворюються в результаті очищення зливових стоків на очисних спорудах. Тимчасове зберігання відходів здійснюється в герметичному контейнері. Запланована передача спеціалізованим підприємствам для розміщення на мулових майданчиках;

- Відпрацьовані світлодіодні лампи та лампи розжарювання. Утворюються в результаті освітлення приміщень та території елеватору. Тимчасове зберігання на складі та в подальшому передаються на утилізацію спеціалізованим підприємствам;

- Відпрацьовані люмінесцентні лампи. Утворюються в результаті освітлення приміщень. Тимчасове зберігання в спеціально відведених приміщеннях в тарі виробника та в подальшому передаються на утилізацію спеціалізованим підприємствам;

- Відходи, одержані в процесі прибирання території. Утворюються в результаті прибирання території підприємства. Тимчасове зберігання відходу здійснюється в контейнерах з кришкою на майданчику з твердим покриттям та в подальшому передаються для розміщення на полігоні ТПВ;

- Шлам септиків. Утворюється в результаті життєдіяльності працюючих. Тимчасове зберігання відходів здійснюється в ємностях-накопичувачах та в подальшому передаються спеціалізованим підприємствам для транспортування на очисні споруди;

- Промаслене ганчір'я. Утворюється в результаті обслуговування технологічного обладнання. Тимчасове зберігання відходів здійснюється в спеціальних контейнерах з кришкою та в подальшому передаються спеціалізованим підприємствам для утилізації.

В межах території, що розглядається СЕО відсутні такі потенційно-небезпечні об'єкти, як сміттєзвалища, худобомогильники та склади отрутохімікатів, територія упорядкована згідно фактичним цільовим використанням.

З метою реалізації вимог Закону України «Про відходи» необхідно визначення технологічних схем роздільного збирання побутових відходів з урахуванням річної норми надання послуг з вивезення побутових відходів, складових, що входять до побутових відходів, потреби у вторинних енергетичних та матеріальних ресурсах, органічних добривах, економічних факторів та інших вимог.

Роздільне збирання твердих побутових відходів повинно здійснюватися за компонентами, що входять до складу твердих побутових відходів, які відображаються у відсотках від їх загальної маси або об'єму та визначаються шляхом проведення вимірів у населеному пункті протягом чотирьох сезонів року, відповідно до Правил визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 30.07.2010 № 259.

Під час зберігання побутових відходів у контейнерах повинна бути виключена можливість їх загнивання, розкладання, розвіювання та розпилювання. Термін зберігання в холодний період року (при середньо добовій температурі -5 град. С і нижче) повинен бути не більше ніж три доби, а в теплий період року (при середньодобовій температурі більше ніж +5 град. С)) - не більше ніж одна доба (щоденне перевезення).

Державними будівельними нормами встановлено ряд вимог відносно місць

розташування майданчиків для сміттєзбірників, а саме:

- мінімальне віддалення від вікон і дверей житлових будинків і громадських будівель повинно бути не менше 20 м;
- величина радіуса обслуговування - не більше 100 м;
- можливість проїзду транспорту для вивозу сміття у будь-яку пору року;
- розміри майданчиків для сміттєзбірників залежать від кількості контейнерів, що на них встановлюються, і приймаються площею від 9 до 45 м²;
- періодичність вивозу твердих побутових відходів залежить від сезону, кліматичної зони і екологічних умов місцевості і узгоджується з місцевими органами санітарно-епідеміологічної служби.

Накопичення обсягів відходів на сміттєзвалищах без належного їх утримання у місцях видалення відходів, відсутність дієвої системи видалення вторинних ресурсів та сучасного підприємства з переробки ТПВ, утворення стихійних смітників створює ризики негативного впливу на довкілля та здоров'я населення. Розвиток системи поводження з відходами є одним з пріоритетних завдань органів у сфері охорони навколишнього природного середовища. В згаданій сфері розроблені програми державного та місцевого рівня, очікується, що їх реалізація забезпечить досягнення екологічних стандартів у сфері поводження з відходами на місцевому рівні.

Реалізація рішень ДДП «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)», впровадження заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, подальше впровадження санітарного очищення території від твердих побутових відходів, а також впровадження роздільного збирання ТПВ, відведення спеціально обладнаних місць та встановлення контейнерів на асфальтових або бетонних майданчиках, систематичний вивіз відходів з контейнерів, будівництво сміттесортувального заводу, екологічне виховання молодого покоління та екологічна просвіта серед місцевого населення знизить ризики можливого забруднення, засмічення ґрунтів та ґрунтових вод.

Здоров'я населення

За інформацією на офіційному веб-сайті Валківської міської об'єднаної територіальної громади Харківської області (<https://balakleyamer.gov.ua/derzhavni-ta-biudzhetni-ustanovy/>) чисельність наявного населення Валківської міської територіальної громади станом (офіційні статистичні дані на 17.07.2020) складає - 30,5 тис. чоловік, в тому числі міського населення складає 8,9 тис. чоловік.

Охороною здоров'я в громаді займаються комунальне некомерційне підприємство «Валківська центральна лікарня» та комунальне некомерційне підприємство «Валківський центр первинної медико-санітарної допомоги». До складу центру первинної медико-санітарної допомоги входить 8 амбулаторій загальної практики сімейної медицини - м.Валки, смт Ков'яги, смт Старий Мерчик, с. Шарівка, с. Сніжків, с. В. Губщина, с. Сидоренкове, с. Високопілля; 7 фельдшерських пунктів - с. Баранове, с. Новий Мерчик, с. Серпневе, с. Олександрівка, с. Гонтів Яр, с. Огульці, с. Заміське; 8 пунктів здоров'я - с. Мельникове, с. Благодатне, с. Черемушна, с. Литвинівка, с. Кобзарівка, с. Минківка, с. Добропілля, с. Перекіп.

За інформацією з офіційного веб-сайту Департаменту охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації (<https://kharkivoda.gov.ua/oblasna-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/141/103252>) щодо основних показників здоров'я населення Харківської області – можна зробити висновки, що демографічні процеси на території Куп'янської міської територіальної громади відповідають загальній тенденції природного руху населення Харківської області. Беручи до уваги вікову структуру населення, варто відзначити, що найвища частка припадає на групу осіб працездатного віку, що свідчить про позитивну тенденцію соціально-

демографічного та економічного розвитку населених пунктів. Меншу, проте значну частку займає категорія осіб старше працездатного віку. Переважання частки осіб старше працездатного віку над часткою осіб молодше працездатного віку говорить про поступове старіння населення.

Згідно наведеної структури смертності населення Харківської області по класам хвороб за 2020 рік – 69,09 % хвороби системи кровообігу; 14,04 % новоутворення; 5,26 % нещасні випадки та травми; 4,00 % хвороби органів травлення; 1,96 % хвороби органів дихання; 0,85 % інфекційні та паразитарні хвороби; 0,47 хвороби сечостатевої системи; 0,28 % хвороби нервової системи; 4,033 усі інші причини.

Хвороби системи кровообігу займають перше місце в структурі смертності населення та перше місце серед причин інвалідності населення і є однією з найважливіших причин надсмертності чоловіків працездатного віку. Серед причин інвалідності населення ведучі місця займають ішемічна та гіпертонічна хвороби, судинні ураження мозку. З віком відмічається підвищення рівня захворюваності на хвороби системи кровообігу. У жінок показники захворюваності (крім інфаркту міокарда) вищі ніж у чоловіків. В розвитку хвороб системи кровообігу найбільше значення має дві основні групи: соціально-культурні фактори та внутрішні фактори ризику. До першої групи факторів ризику відносяться: вживання висококалорійної їжі, яка багата вуглеводами, жирами та холестерином; тютюнопаління; малорухливий спосіб життя; постійний нервовий стрес. До другої групи факторів ризику відносяться артеріальна гіпертензія; гіперхолестеренемія; порушена толерантність до вуглеводів; ожиріння; спадковість. Ступінь впливу кожного із названих факторів та їх комбінація різна. Витрати на лікування, реабілітацію та соціальне забезпечення хворих на хвороби системи кровообігу стають фінансовим тягарем для суспільства.

Серед ймовірних причин захворюваності населення можна назвати високий рівень розвитку промисловості та урбанізації, який створює прискорений, стресовий ритм життя, який негативно впливає на організм людини, підсилює прояви девіантної поведінки, що і являється провокуючим хворобу фактором; старіння нації; не дотримання здорового способу життя. Станом на теперішній час загальноновизнано, що епідемія хронічних неінфекційних захворювань, у тому числі і хвороб системи кровообігу, значною мірою пов'язана зі способом життя і виникненням внаслідок цього фізіологічних факторів ризику.

За останні 10 років у нашій країні відзначають невинну тенденцію до підвищення рівня захворюваності на злоякісні новоутворення із щорічним збільшенням приблизно на 3 %. Злоякісні новоутворення спричиняють більше 15 % усіх смертей і поступаються за цим показником лише серцево-судинним захворюванням. Ризик розвитку онкологічних захворювань становить 27,7 % у чоловіків та 18,5 % у жінок. Щорічна летальність внаслідок онкологічних захворювань, у 2–10 разів перевищує аналогічний показник у розвинених країнах світу. В Україні хворі онкологічного профілю становлять 25 % інвалідів. Результати світових епідеміологічних досліджень злоякісних новоутворень свідчать про швидкі темпи підвищення захворюваності на рак та поширеності злоякісних новоутворень із різким зростанням смертності у віці старше 60 років.

Смертність від хвороб органів травлення посідає четверте місце у структурі смертності населення (після хвороб системи кровообігу, новоутворень і нещасних випадків). У структурі смертності від хвороб органів травлення переважають цироз печінки, панкреатит, ускладнений перебіг виразки шлунка і дванадцятипалої кишки. При вирішенні проблем щодо хвороб органів травлення необхідно орієнтуватися на характер відтворення і втрати здоров'я населення, як важливі критерії економічного і соціального благополуччя суспільства.

Особливість смертності населення від хвороб органів травлення протягом другої декади XXI ст. полягає в тому, що це єдина причина, від якої смертність має виразну тенденцію до зростання.

Факторами ризику виникнення цих захворювань є низька якість харчування, його незбалансованість, незадовільна організація харчування вдома і на роботі, психоемоційне перенапруження, самолікування, пізні звернення за кваліфікованою медичною допомогою. Симптоми шлунково-кишкового тракту дуже поширені і мають значні економічні та соціальні наслідки.

Спостерігається нівелювання статевих відмінностей в частоті жовчнокам'яної хвороби, виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки; відбувається розширення вікових меж формування патології органів травлення; простежується чітка тенденція до збільшення захворюваності на патологію верхніх відділів шлунково-кишкового тракту.

Інфекційні хвороби залишаються однією з основних причин інвалідності та смертності населення в Харківській області. Підвищення рівня інфекційної захворюваності пов'язане з негативними соціально-економічними змінами в країні, військовими конфліктами, внутрішньою та зовнішньою міграцією, екологічними катаклізмами, появою нових нозологічних форм хвороб.

Зважаючи на те, що інфекційні захворювання найчастіше вражають соціально незахищені верстви населення, стає зрозуміло, чим викликана особлива увага до цих хвороб і в сучасному українському суспільстві.

Слід зазначити, що охорона здоров'я населення – це соціальна проблема, яка величезною мірою залежить від: умов праці, житлово-комунального забезпечення, культури, харчування та доступності і якості медичної допомоги.

З метою зменшення санітарно-епідеміологічного навантаження на здоров'я населення та для запобігання або ослаблення негативного впливу сільськогосподарського підприємства на комфортність проживання населення міста Валки, озеленення територій санітарно-захисних смуг або розглянути питання по планувальній організації вказаної території, що забезпечить зниження негативного впливу виробничих об'єктів на громадську забудову до встановлених гігієнічних нормативів, тобто зменшення розмірів санітарно-захисних зон навколо планованого об'єкту.

Основні речовини, що можуть потрапляти в атмосферне повітря від стаціонарних і пересувних джерел на території планованого об'єкта: оксиди вуглецю, оксиди і діоксиди азоту, метан, ангідрид сірчаний, сажа, залізо та його сполуки, манган та його сполуки, діоксид сірки, фтор і його сполуки, хром та його сполуки, натрію гідроксид, масло мінеральне нафтове, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, мідь та її сполуки, сірчана кислота, бензин (нафтовий малосірчаний), вуглеводні насичені $C_{12} - C_{19}$, гас, уайт-спірит, ксилол, аміак, сірководень та інші.

Враховуючи вищевикладене, існує можливий ризик впливу на здоров'я населення міста Валки:

Азоту діоксид – це бурий газ з задушливим запахом. Відчуття запаху та невеликого подразнення в роті виникає при концентрації 0,008 мг/л, а іноді – при 0,0002 мг/л, максимальна невідчутна концентрація – 0,00014 мг/л. Патологічні зміни при отруєнні людини, особливо в органах дихання – повнокров'я та набряки слизових оболонок дихальних шляхів, набряки легенів, мозаїчно розташовані ділянки емфіземи, ателектазу, розрив альвеол. У людей, працюючих при концентрації діоксиду азоту 0,0008-0,005 мг/л біля 3-5 років, виявлені запальні зміни слизової оболонки ясен, хронічні бронхіти, емфізема легенів, пневмосклероз, ускладнений приступами астми, тенденція до брадикардії і гіпотонії, збільшення вмісту гемоглобіну та еритроцитів, прискорення зворотного крові та інше.

Оксид вуглецю – отруйний газ без кольору, смаку, з дуже слабким запахом, злегка нагадує запах часнику. Отруйний вплив відомий під назвою «угари», пояснюється тим, що оксид вуглецю легко з'єднується з гемоглобіном крові та робить його нездатним переносити кисень від легенів до тканин. При вдиханні свіжого повітря утворене з'єднання (карбоксигемоглобін) поступово руйнується, і гемоглобін відновлює здатність поглинати кисень. В повітрі робочої зони ПДК оксиду вуглецю складає 20 мг/м³. Концентрацію у 300 мг/м³ людина переносить без помітної дії протягом 2-4 годин,

концентрація у 600 мг/м³ викликає легке отруєння, у 980 мг/м³ – важке отруєння настає через 10-30 хвилин, у 3600 мг/м³ – смерть настає через 1-5 хвилин.

Сажка – один з різновидів атомарного вуглецю (C) – тонкодисперсний порошок, що утворюється в процесі неповного згорання вуглецевих речовин (і, тому, містить відповідні домішки продуктів сухої перегонки); входить до категорії канцерогенних речовин, бо часточки діаметром менше п'яти мікрметрів не відфільтровуються у верхніх дихальних шляхах (з цієї причини дим дизельних ДВЗ, що складається переважно із сажі, являється більш небезпечним, ніж дим карбюраторних ДВЗ).

За результатами найновіших досліджень, потрапляння сажі в організм може призвести до пневмокнікозу (супроводжується хронічним бронхітом, здатним розвиватися в емфізему; стійким розширенням бронхів; змінами серця), антракозу (ранніми симптомами являються стомлюваність, кашель, біль у грудях і задишка), а також – до хронічних захворювань шлунково-кишкового тракту і хронічного гепатиту.

Сірчистий ангідрид (в перерахунку на діоксид сірки – SO₂) – безбарвний газ з різким запахом, пригнічуючий, діючий на рослинність шляхом порушення функції фотосинтезу (при збереженні протягом 2-3 років в повітрі лісового масиву концентрації SO₂ на рівні 0,23-0,32 мг/м³ починається усихання хвої, а при 0,5-1 мг/м³ – листя). При туманах і підвищеній вологості повітря утворює сірчисту кислоту (H₂SO₃), подразнююча дія якої сильніша, ніж у вихідної речовини.

Сприймається органолептично від 0,003 мг/л. Наростання концентрації викликає відчуття колючості в носі, чхання і кашель. При концентрації 20-30 мг/м³ подразнюється слизова оболонка роту і очей; в роті виникає неприємний присмак.

Сірчистий ангідрид поглинається із вдихуваного повітря вологою поверхнею слизових оболонок з супутнім утворенням сірчистої (H₂SO₃) і сірчаної (H₂SO₄) кислот. Загальний характер впливу – подразнення дихальних шляхів до спазму бронхів (при впливі у вигляді аерозолі, утворюваного при туманах і підвищеній вологості повітря, подразнюючий ефект підсилюється); порушення вуглеводного і білкового обміну; пригнічення окислювальних процесів у головному мозку, печінці, селезінці, м'язах, подразнення кровоносних органів. Проте, гострі отруєння з летальними випадками зустрічаються рідко.

Отруєння супроводжуються блювотою, утрудненням мови і ковтання. При хронічному отруєнні погіршується нюх і смакове сприйняття; руйнуються зуби; виникають хронічні захворювання дихальних шляхів, які супроводжуються астмоподібними нападами, кон'юнктивітами і (іноді) шлунково-кишковими розладами. У крові спостерігаються зміни числа еритроцитів і нейтрофілів; вмісту гемоглобіну.

Вуглеводні граничні (насичені) (C₁₂-C₁₉) – газоподібні складові (пари) продуктів переробки нафти і кам'яного вугілля (у т.ч. бітум і асфальтобетон). Діють на організм людини як наркотик. ГДК в повітрі робочої зони – 100 мг/м³. Негативний вплив на організм виражається розвитком гіпоксії внаслідок дефіциту кисню у вдихуваному повітрі, обумовленого підвищеною концентрацією вуглеводневих парів.

Отруєння парами вуглеводнів спочатку проявляється зниженням кров'яного тиску. Потім починаються судороги, при яких дихання підсилюється і частішає з різкими змінами ритму; кров'яний тиск підвищується, а пульс рідшає. Зовні отруйна дія виражається запаленням очей (сльозотеча; кон'юнктивіт), подразненням дихальних шляхів (напади кашлю, набряки) і шкіряного покриву (від простих лущення і виспів до хронічних дерматитів). При дуже високих концентраціях отруєння може розвиватися блискавично з втратою свідомості і смертю.

Наслідками хронічних отруєнь парами вуглеводнів являються функціональні нервові розлади (неврастенія, істерія), що супроводжуються м'язовою слабкістю, млявістю, сонливістю або безсонням.

Залізо та його сполуки (у перерахунку на залізо) – червоно-бурий порошок (Fe₂O₃), нерозчинний у воді.

Як правило, солі заліза виробничих отруєнь не викликають, проте двовалентні

сполуки мають певну токсичну дію. Тривалентні сполуки менш отруйні, але можуть викликати опіки у травному каналі і блювоту. Fe_2O_3 у вигляді пилу або диму при тривалому впливі може відкладатися у легенях, викликаючи розвиток специфічного захворювання – сидерозу (що іноді поєднується з туберкульозом). Для сидерозу характерним є мала кількість скарг, бо протікає він при задовільному загальному стані з тривалим збереженням працездатності. Також можливі бронхіт, початкова емфізема, сухий плеврит. Іноді, внаслідок окислення дрібних часточок на поверхні шкіри тильної сторони кисті або на обличчі з'являються невеликі жовті плями, які при припиненні роботи з залізом поступово зникають.

Попереджувальні заходи – пилопригнічення за місцем виділення пилу.

Марганець і його сполуки (у перерахунку на діоксид марганцю) – сріблясто-білий метал (MnO_2), що на повітрі вкривається чорною окисною плівкою і кристалічні речовини, розчинні в кислотах. Це сильні отрути, що впливають на центральну нервову систему і викликають в ній органічні зміни різного ступеню тяжкості. ГДК марганцю, як аерозолі конденсації (у перерахунку на марганець): $0,03 \text{ мг/м}^3$; як аерозолі дезінтеграції (у перерахунку на марганець): $0,2 \text{ мг/м}^3$.

Як правило, отруєння розвивається в результаті хронічного впливу (хоча у даному випадку велике значення має індивідуальна чутливість). При хронічних отруєннях спостерігаються відхилення від нормального функціонування нервової і серцево-судинної систем. Хронічне отруєння за перебігом і тяжкістю має три наступні стадії.

Перша (початкова) стадія зазвичай характеризується функціональними ураженнями центральної нервової системи (іноді – шлунку) і симптомами поліневриту. Скарги на головний біль, запаморочення, стомлюваність, сонливість, відсутність апетиту, печію, болі у кінцівках, парестезію і судоми в них, іноді – на болі в області серця і статеву слабкість.

На другій стадії проявляються ознаки початкової токсичної енцефалопатії (причому іноді – без попередніх симптомів); на фоні початкових симптомів посилюється гіпотонія, змінюється (посилюється чи слабшає) м'язовий тонус; проявляється тремор пальців; зміни у психічній сфері.

Третя стадія (найтяжча) – «марганцевий паркінсонізм». Для неї характерні млявість, апатичність, монотонність і утрудненість мови; різко змінений тонус м'язів (з гіпер- або гіпотонією), при цьому сухожильні рефлекси підвищені. Навіть після припинення захворюлим роботи з марганцем і його сполуками, захворювання прогресує.

Фтористі газоподібні сполуки (фтористий водень, чотири фтористий кремній) /у перерахунку на фтор/фториди, погано розчинні неорганічні (фторид алюмінію, фториди кальцію, гексафторалюмінат натрію) /у перерахунку на фтор/ – HF / Фториди – протоплазматична отрута, що діє на ферменти. У присутності фосфору, фтор вступає у дію з комплексними сполуками магнію, мангану, заліза та іншими біоелементами. В результаті порушується обмін, особливо – вуглеводневий.

Фтористий водень чине переважно подразнюючу дію, що викликає подразнення очей та верхніх дихальних шляхів, кашель, біль у грудях, головний біль. Фтористий водень, внаслідок утворення в організмі токсичного фтор-іона, уражає опорно-руховий апарат, порушує процеси мінерального обміну.

Відтак, інтенсивність праці та параметри мікроклімату впливають на стан людини, що працює в запиленому та загазованому приміщенні. При цьому посилена дихальна діяльність призводить до поглинання підвищених доз повітря, а разом з ним – шкідливих речовин; високі температури повітря посилюють шкідливу дію хімічних речовин на організм людини. Працівники, які працюють на важких роботах, роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці підлягають попередньому та періодичним медичним оглядам.

Зменшення впливу шкідливих речовин на організм зварника досягають застосуванням місцевої та загально обмінної вентиляції, подачею в зону дихання чистого повітря, а також використанням малотоксичних зварювальних матеріалів. Окрім цього, необхідно застосовувати засоби індивідуального захисту органів дихання. До засобів індивідуального захисту органів дихання належать респіратори, промислові протигази та

ізолюючі дихальні апарати, які застосовуються для захисту від шкідливих речовин (аерозолів, газів, парів), що знаходяться в навколишньому повітрі. Для захисту очей, шкіряного покриву голови і шиї від випромінювання дуги та від бризок розплавленого металу зварники використовують спеціальні ручні або наголовні щитки (маски).

Гас. Загальний характер дії схожий з бензином, але сильніше подразнює слизові оболонки і шкіру.

При дії на шкіру в результаті безпосереднього зіткнення можуть виникати дерматити, екземи і т.п. При недостатньому захисті тіла шкірні ураження нерідко виявляються майже у всіх робітників. Уражена шкіра може піддаватися грибковій інфекції. При попаданні струменя гасу під тиском на пальці рук в перші години відчувається біль і оніміння, через 2-3 години з'являється різкий набряк, на місці попадання струменя – точковий отвір. Різкі болі і набряк тримаються 8-10 днів. Можливий некроз пошкодженої тканини до севестру.

Пил – маса дрібних часточок мінеральних матеріалів.

Будь-який пил впливає на організм людини негативно. Цей вплив може бути механічним (пошкодження тканин гострими краями мінеральних або металевих часточок), хімічним (отруєння), бактеріологічним (зараження при знаходженні на часточках хвороботворних бактерій) і комбінованим (різноманітні поєднання вищеперелічених впливів). Характер і ступінь вказаних впливів залежить від дисперсності (розміру часточок) пилу, його хімічного складу, біологічного вмісту і електричної зарядженості.

Тонкодисперсний пил (тобто розміром часточок менше 10 мкм) не затримують слизові оболонки, тому його тривале вдихання призводить до захворювань верхніх дихальних шляхів (бронхіту, катару, бронхіальної астми) і легенів (пневмоконікозів, найнебезпечнішим з яких являється силікоз легенів, що викликається пилом, який містить SiO_2). Навіть короткочасно підвищена запиленість може спровокувати таке запалення з'єднувальної оболонки очей, як кон'юнктивіт (у т.ч. вірусний), який за певних умов може погіршувати зір і навіть перейти у трахому. Пил також пригнічуючи діє на антибіотичні функції шкіряних покривів, а його органічна складова – на імунну систему організму в цілому. Результатом є різного роду алергічні захворювання (риніт, кон'юнктивіт, бронхіт, астма, різноманітні дерматологічні подразнення).

Силікоз (найтиповіший результат вдихання пилу, що містить SiO_2) проявляється у вигляді фіброзу легенів – своєрідного розростання в них з'єднувальної тканини. Результатом є пригнічення основної (дихальної) функції легенів. Розвивається, як правило, повільно, проте при підвищених концентраціях SiO_2 , дрібної дисперсності часточок та індивідуальної схильності (тривале сприйняття і ранній вік його початку; знижена природна здатність дихальних шляхів до самоочищення і перенесені хвороби – в т.ч. гострі інфекційні; несприятливий тип дихання і наявність шкідливих звичок), може певним чином прискорюватися. Найчастішими ускладненнями силікозу є різновид туберкульозу легенів, який називається силікотуберкульоз.

Загальними заходами щодо попередження впливу пилу для всіх місць його ймовірного виділення являються зниження утворення пилу і виділення його в повітряне середовище; очистка промислових викидів від пилу і пригнічення виділеного пилу; застосування респіраторів і спецодягу працюючими; вентиляція робочих приміщень.

Метан (CH_4 ; «болотний» або «рудничний» газ). Безбарвний задушливий газ без смаку і запаху; горить безбарвним полум'ям; у співвідношенні з повітрям 1:9 – вибухонебезпечний. Небезпека задушення зменшується тим, що метан легше повітря (людина, що втратила свідомість, падаючи, попадає в шар повітря з меншою концентрацією метану).

Невідкладна допомога при задусі: винести потерпілого з загазованого приміщення на свіже повітря, звільнивши від частин одягу, що заважають дихати; покласти з припіднятими ногами; зігріти тіло (обкласти грілками); оберігати від застуди; викликати лікаря. При відсутності дихання негайно (до прибуття лікаря) після звільнення порожнини рота й дихальних шляхів від слизу й блювотних мас почати штучне дихання по методу «з рота в рот» з наступним використанням апаратів штучного дихання (не припиняючи його

до появи спонтанного подиху).

Закис азоту (N_2O). Безбарвний газ із слабким приємним запахом.

При високих температурах – сильний окислювач. У суміші із воднем, аміаком або окисом водню та декількома іншими речовинами вибухає, із водою, розчином кислот та лугів не реагує. У великих концентраціях викликає задуху внаслідок витіснення кисню з легенів. В суміші із киснем – легкий наркотик.

Газова суміш, яка містить 20, 30 та 50 % закису азоту, вибірково погіршують пам'ять.

Заходи попередження. Загальні міри для всіх місць одержання та можливого виділення речовини: герметизація апаратури, швидке очищення повітря.

Двоокис вуглецю (CO_2). Безбарвний газ кислуватого присмаку.

Хімічно – достатньо інертний. При великих температурах – відновлюється у СО за допомогою заліза, цинку та декількох інших металів.

Наркотик, подразнює шкіру та слизові оболонки. У малих концентраціях збуджує дихальний центр.

Вдихання 0,25-1,0 % CO_2 супроводжується зміною функції зовнішнього дихання та кровообігу, викликає головний біль, подразнення верхніх дихальних шляхів, почуття тепла в груді, збільшення легеневої вентиляції за рахунок почастишання та поглиблення дихання. При 7,0 % газу та вище, до цього приєднується пітливість, шум у вухах, почастишання серцебиття, головокружіння, можливе психічне збудження, блювання, пониження температури тіла, порушення зору.

При перебуванні людей у зачинених приміщеннях, болісні явища з'являються як внаслідок надлишку двоокису вуглецю, так і через не достатку кисню.

Дія на шкіру при перебуванні у приміщенні з високим вмістом газу – почервоніння шкіри, відчуття поколювання, та тепла, виділення поту.

Невідкладна терапія: свіже повітря, кисень. При порушенні дихання – штучне дихання, камфора, кофеїн.

До чинників, що впливають на стан здоров'я населення, які стосуються ДДП, можна віднести: забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов території для проживання населення та забезпечення установами громадського обслуговування. Забезпечення санітарно-гігієнічних умов реалізується шляхом повного охоплення території об'єктами та мережами інженерної інфраструктури, зокрема централізованого водопостачання та водовідведення побутових і поверхневих (дощових) стічних вод, санітарного очищення території. Забезпечення санітарно-гігієнічної сумісності виробничо-комунальних зон із сільбишною та ландшафтно-рекреаційною зонами, як на існуючих так і на перспективних ділянках містобудівного освоєння. Реалізація цих завдань передбачає визначення комплексу інженерних заходів з досягнення якості постачання комунальних послуг.

Якщо ДДП не буде впроваджений неповний рівень забезпечення території системами інженерної інфраструктури може призвести до негативних відхилень у стані здоров'я населення.

Фізичні фактори впливу (шумове, вібраційне, світлове, теплове та радіаційне навантаження, випромінювання)

Джерелами зовнішнього техногенного шумового та вібраційного навантаження в на території проектування є транспорт (автомобільний), промислові майданчики та комунальні об'єкти.

В межах території знаходиться, автомобільні проїзди та інші промислові приміщення.

Враховуючи це необхідно здійснити благоустрій вуличної мережі та дотримуватись нормативних вимог щодо акустичного режиму на об'єкті, що забезпечить позитивний режим на території населеного пункту. Джерела шуму та вібрації на об'єктах за своїм рівнем звукового навантаження не перевищуватиме нормативних рівнів звукового тиску у відповідності санітарним нормам допустимого шуму на території житлової забудови,

відповідно до вимог статті 24 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення».

Система організації руху та реконструкція вуличної мережі, з визначенням червоних ліній, спрямована на вирішення акустичної транспортної проблеми. Відповідно до вимог ДСП 173-96 Планувальні рішення вулично-дорожньої мережі повинні виключати перевезення промислових і будівельних вантажів, транзитні транспортні потоки на сельбищних територіях.

Для зменшення акустичного навантаження на здоров'я населення від планованих підприємств за можливості необхідно застосовувати транспортні засоби із мінімальним рівнем шуму, проведення ремонтно-будівельних робіт вулиць і доріг, поліпшення якості дорожнього покриття, створення придорожніх захисних зелених насаджень та дотримання правил землекористування в межах захисних смуг доріг.

Також з метою зменшення шумового та вібраційного навантаження на здоров'я населення від планованих підприємств необхідно передбачити озеленення територій санітарно-захисних зон або розглянути питання по планувальній організації вказаних територій, що забезпечить зниження негативного впливу виробничих об'єктів на житлову забудову до встановлених гігієнічних нормативів, тобто зменшення розмірів санітарно-захисних зон навколо планованого індустріального парку.

Можливі джерела світлового навантаження, ультразвукового та іонізуючого випромінювання на території населених пунктів відсутні.

Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря в Харківській області зумовлено наявністю підприємств, організацій та установ, що використовують радіоактивні речовини у відкритому вигляді. На території міста Валки Харківської області відсутні підприємства, організації та установи, які використовують радіоактивні речовини.

Територія проектування не відносяться до територій, забруднених у результаті аварії на ЧАЕС (Відповідно Постанови Кабінету Міністрів України від 23.07.1991 № 106 та від 29.01.1994 № 600).

Природна радіоактивність середовища не перевищує допустимих значень, техногенні джерела радіаційного забруднення відсутні. Природні виходи радону не зареєстровані. Природна радіоактивність не перевищує допустимі норми. Стан радіаційної безпеки міста задовільний.

Електропостачання об'єктів здійснюється від існуючих мереж. Для забезпечення електропостачанням проектного технопарку планується розміщення електростанції потужністю 2,5 МВт в південній частині проммайdanчика.

Загальна довжина будівництва нової мережі електропостачання напругою 0,4 кВт становитиме 1000 п. м.

Місця підключення та заходи, які пов'язані з підключенням до електромереж визначаються на наступних стадіях проектування згідно з технічних умов відповідних служб.

Нешкідливі для людей рівні інтенсивності електромагнітних випромінювань встановлені «Державними санітарними нормами і правилами захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань», Київ, наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.1996 № 239. В електричній мережі напругою більше 1000 В можуть утворювались електромагнітні поля частотою 50 Гц, які чинять теплову і іншу дію, що виявляється в різного роду порушеннях життєдіяльності організму людини.

Електромагнітні випромінювання можуть шкідливо впливати на навколишнє середовище при використанні струму промислової частоти напругою 220 кВ і більше. Тому необхідно враховувати вимоги постанови Кабінету Міністрів України від 04.03.1997 № 209 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж» щодо дотримання охоронних зон, так як дані обмеження встановлюються для постійного фактору присутності.

З метою зменшення електромагнітного навантаження на здоров'я населення необхідно проводити ремонт та обслуговування існуючих повітряних ліній електромереж

та обладнання, заміну зношеного та морально застарілого обладнання, а також розглянути можливість щодо впровадження енергозберігаючого обладнання та технологій.

При неприйнятті рішень ДДП фізичні фактори впливу на території міста Валки залишаться без змін, що може негативно позначатися на стані здоров'я місцевих мешканців. Зношеність електричних мереж може провокувати аварії, окрім того, розірвання, падіння електричних кабелів можуть становити небезпеку для мешканців в плані раптового ураження струмом. Без проведення ремонту та обслуговування існуючих повітряних ліній електромереж та обладнання, без проведення ремонтно-будівельних робіт вулиць і доріг, поліпшення якості дорожнього покриття, без створення придорожніх захисних зелених насаджень та без озеленення територій санітарно-захисних зон електромагнітне та акустичне навантаження залишаться на сталому рівні. Саме тому запропоновані рішення ДДП необхідно обов'язково вживати.

Соціально-економічні проблеми та ризики території, що розглядаються:

- старіння населення, зростання демографічного навантаження на осіб працездатного віку, поступове зменшення кількості населення;
- недостатня кількість місць прикладання праці, в результаті мешканці міста здійснюють щоденні трудові поїздки в інші населені пункти;
- відставання рівня розвитку соціальної сфери від потреб населення;
- недостатній розвиток інженерно - транспортної інфраструктури;
- невирішеність проблем утилізації твердих побутових відходів, санітарної очистки населеного пункту тощо.

Головним завданням соціально-економічного розвитку міста Валки на перспективу є створення повноцінного середовища життєдіяльності населення міста на основі раціонального використання його ресурсного потенціалу, а також вдосконалення та розвиток інженерної інфраструктури й головне – збереження природних об'єктів з метою створення оптимального екологічного стану в населеному пункті.

Враховуючи вищевикладене, загальний стан навколишнього середовища міста Валки Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області можна вважати задовільним.

Прогнозні зміни поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, якщо ДДП не буде затверджено:

1. У майбутньому, зі збільшенням кількості автотранспорту без благоустрою та реконструкції усіх існуючих вулиць, проїздів, під'їздів і тупиків, створення на усій території проектування вулично-дорожньої мережі асфальтованого покриття, без оптимізації розміщення об'єктів з урахуванням екологічних вимог, рівень забруднення атмосферного повітря, швидше всього матиме тенденцію зростання. Якщо Детальний план території не буде впроваджений, а рішення щодо планувальної організації території, щодо збільшення зелених насаджень загального користування (в тому числі озеленення зовнішніх доріг, санітарно-захисних зон) – не будуть реалізовані, вплив стаціонарних та пересувних джерел на атмосферне повітря і здоров'я населення буде зростати.

2. Станом на теперішній час водогосподарська ситуація на території проектування знаходиться у задовільному стані. Для забезпечення водопостачання перспективної забудови передбачається влаштування об'єднаної системи на господарсько-побутові та протипожежні потреби. Якщо ДДП не буде затверджений, а саме: без подальшого будівництва водопровідної мережі, без будівництва артезіанської свердловини, без будівництва мереж водовідведення, без улаштування зливової каналізації та улаштування очисних споруд для очищення поверхневих стічних вод, без інженерної підготовки території, а також висаджування зелених насаджень спеціального призначення – скоріш за все буде відбуватися погіршення екологічного стану на території планованого об'єкту та населеного пункту, можлива активізація небезпечних екзогенних геологічних процесів, можливе забруднення поверхневих та підземних водних об'єктів, що може вплинути і на здоров'я місцевого населення.

3. Якщо рішення Детального плану території стосовно будівництва каналізаційних мереж, а також ремонту зливової каналізації та улаштування очисних споруд для

очищення поверхневих стічних вод – не будуть реалізовані, то у майбутньому відсутність достатньо розвинутої системи дощової каналізації та централізованої системи каналізування території може і надалі спричиняти негативний вплив на ґрунти та ґрунтові води.

4. У разі, якщо рішення ДДП «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» щодо подальшого впровадження санітарного очищення території проектування від твердих побутових відходів, впровадження роздільного збирання ТПВ, відведення спеціально обладнаних місць та встановлення контейнерів на асфальтових або бетонних майданчиках, систематичного вивозу ТПВ з контейнерів, будівництва сміттесортувального заводу, екологічного виховання молодого покоління, а також екологічної просвіти серед місцевого населення – не будуть реалізовані в майбутньому можливе стати причиною забруднення і засмічення ґрунтів та ґрунтових вод.

5. Якщо рішення ДДП стосовно озеленення територій санітарно-захисних зон промислової та придорожньої території, висадки придорожніх зелених смуг шириною 25-30 м, та дотриманням санітарно-епідеміологічних вимог на території населеного пункту, зниження негативного впливу від промислових та комунальних об'єктів на житлову забудову до встановлених гігієнічних нормативів (ДСП №173-96 «Держаними санітарними правилами проектування та забудови населених пунктів») – не будуть реалізовані, то у майбутньому це може негативно вплинути на стан навколишнього середовища та створити певні ризики для здоров'я населення.

6. Відсутність Детального плану території з належним функціональним плануванням території з визначенням певного цільового призначення ділянок, більш ймовірно призведе до подальшого неефективного користування земельними ресурсами та хаотичного містобудівного освоєння. Відсутність реалізації низки заходів щодо інженерної підготовки, озеленення території, може створити певні ризики та негативно вплинути на стан навколишнього середовища.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Детальний план території є містобудівною документацією місцевого рівня, яка уточнює положення містобудівного об'єкту в структурі міста та визначає планувальну організацію і розвиток відповідної території.

ДДП розроблений з метою забезпечення сталого розвитку території, виділення елементів планувальної структури території проектування, встановлення параметрів планованого розвитку елементів містобудівної структури, встановлення меж зон розміщення автозаправної станції малої потужності.

Детальний план території виконаний в цілях забезпечення сталого розвитку території планованого індустріального парку, виділення елементів планувальної структури території проектування, встановлення параметрів планованого розвитку елементів планувальної структури, встановлення меж зон розміщення об'єктів капітального будівництва, встановлення меж земельної ділянки згідно з державними будівельними нормами, стандартами і правилами.

Розробка ДДП ставить за мету визначення та обґрунтування можливості розміщення об'єктів, передбачених детальним планом забудови, виявлення та уточнення територіальних ресурсів для містобудівного використання, визначення всіх планувальних обмежень використання території, обґрунтування потреб зміни цільового призначення земельної ділянки, їх планування, сприяння поліпшенню стану навколишнього середовища, визначення містобудівних умов і обмежень забудови, тощо.

Ділянка, що розглядається Детальним планом території розташовується на східній околиці міста Валки та займає площу 22,41 га. Територія ДПТ обмежується: зі сходу – прибережно-захисною смугою річки Карамушина, з півдня – автомобільною дорогою обласного значення О-210612, з півночі та заходу – незабудованими територіями. Ділянка ДПТ має трапецієвидну форму.

Ділянка проектування у функціональному відношенні являє собою частково забудовану територію поряд з якою розташовані Валківські очисні споруди та мулові поля очисних споруд. Територія частково вкрита деревами, кущами та луговою рослинністю.

Площа території детального плану становить 22,41 га

На території проектування планується розмістити індустріальний парк в складі: біогазового заводу, заводу з виробництва метанолу, заводу з виробництва біодизеля, заводу оцтової кислоти, сміттесортувального заводу.

Функціональне призначення індустріального парку полягає у створенні сучасного виробничо-логістичного комплексу з розвинутою інженерно-транспортною інфраструктурою, складськими та адміністративними комплексами.

Індустріальний парк, що проектується, буде складатися з двадцяти п'яти корпусів різного функціонального призначення: планується побудувати 5 промислово-виробничих об'єктів та 2 складських.

Під'їзною дорогою до індустріального парку служить дорога загального користування місцевого значення О-210612 Богодухів - Валки - Нова Водолага

В зв'язку з тим, що площа індустріального парку становить близько 22 га, необхідно передбачати мінімум два в'їзди на територію.

В межах детального плану планується розмістити дев'ять майданчиків для автотранспорту. Зі східної сторони промайданчика пропонується розташувати вагову.

Подача води на майданчик здійснюється із проектованої артезіанської свердловини.

Відведення виробничих та побутових стічних вод від проєктованих будівель передбачається у мережі каналізації с подальшим очищення у Валківських очисних спорудах.

Проектом передбачається розміщення проектованої газо-розподільної підстанції на території індустріального парку та підключення виробничих будівель до газопостачання.

Передбачається підключення до газопостачання середнього тиску котельні на території біогазового заводу.

Для забезпечення електропостачанням проектного технопарку планується розміщення електропідстанції потужністю 2,5 МВт в південній частині проммайданчика.

Загальна довжина будівництва нової мережі електропостачання напругою 0,4 кВт становитиме 1000 п. м.

Проектовані технологічні трубопроводи представлені наступними мережами: трубопровід синтез-газу; трубопровід ацетилену; трубопровід біогазу; трубопровід водороду; трубопровід гліцеринової води; трубопровід жирних кислот; трубопровід зажирених опадів; трубопровід метанолу; трубопровід рослинних жирів; трубопровід скидання води у пожежний ставок; трубопровід кисню; трубопровід водного розчину сажі.

Технологічні трубопроводи планується прокладати наземним чином по естакадах для більш зручного обслуговування

Проектна схема санітарної очистки території детального плану включає збір та вивезення твердих побутових відходів на проєктований сміттесортувальний завод з подальшою їх переробкою.

Земельні ресурси та ґрунти

Територія, що розглядається Детальним планом розташована за межами міста Валки. В межах впливу детального плану можна виділити:

- зона транспортної інфраструктури – для розміщення доріг місцевого значення з твердим покриттям (вул. Соснова).
- зона інженерної інфраструктури - для розміщення ліній електропостачання;
- рекреаційна зона – прибережно захисна смуга річки Карамушина, територія КП Дитячий оздоровчий табір «Ялинка», розташована на півдні від детального плану;
- території лісгосподарського призначення на схід від детального плану. Відповідні зони пов'язані між собою та мають спільну технологічну, інженерну структуру забезпечення.

На території індустріального парку «Земля і Вода» передбачається створення промислових майданчиків, на кожному з яких планується розмістити такі виробництва:

- підприємства утилізації відходів;
- підприємства переробної промисловості;
- складське господарство.

Індустріальний парк, що проектується, буде складатися з двадцяти п'яти корпусів різного функціонального призначення: планується побудувати 5 промислово-виробничих об'єктів та 2 складських.

Містобудівною документацією не передбачено зміни функціонального та цільового призначення розглянутої території.

Уточнення площ ділянок різних видів використання заплановано провести на наступних стадіях проектування будівель та споруд.

Проведенням аналізом існуючого стану природного та урбанізованого середовища в цілому виявлені наступні планувальні обмеження для реалізації запланованої на даній території містобудівної діяльності:

- - протипожежний розрив до соснового лісу 100 м;
- санітарно - захисні зони Валківських очисних споруд та мулових полів 100 м;
- прибережно захисна смуга річки Карамушина 50 м;
- охоронна зона ЛЕП 35 кВ по 15 м в обидві сторони від крайнього проводу;
- охоронна зона ЛЕП 10 кВ по 10 м в обидві сторони від крайнього проводу;
- охоронна зона ЛЕП 0,4 кВ по 2 м в обидві сторони від крайнього проводу

Таблиця 3.1 Техніко-економічні показники території, що розглядається ДДП.

Назва показників	Одиниця виміру	Значення показників	
		Існуючий стан	Існуючий стан
Територія в межах проекту, у тому числі:	га / %	21,98 / 100	21,98 / 100
- Польові дороги	»	0,27 / 1	-
- Виробничі території, у тому числі:	»	-	21,98 / 100
а) Внутрішньомайданчикові автодороги та майданчики	»	-	7,74
б) Зелені насадження (крім зелених насаджень мікрорайонного значення) у тому числі:	»	21,71/99	-
- Лугова рослинність	»	6,71	-
- Багаторічні зелені насадження	»	15	-
в) Озеленення індустриального парку	»	-	3,30
Інженерне обладнання			
Індустріальний парк			
<i>Водопостачання</i>			
Водоспоживання, всього	тис.л/добу	-	12
<i>Каналізація</i>			382,05
Сумарний об'єм стічних вод	»	-	
<i>Електропостачання</i>			
Споживання сумарне	МВт /рік	-	1000

За результатами інженерно-будівельної оцінки території – територія, що аналізується детальним планом відноситься до сприятливої для будівництва і не потребує спеціальних заходів щодо організації захисту від затоплення та по зниженню рівня ґрунтових вод. Ґрунти допускають зведення будинків і споруд без улаштування штучних основ і складних фундаментів. Зсуви, карсти, яри, осідність, заторфованість та порушені території відсутні.

Відведення дощових і снігових вод, а також надлишкових вод від поливання з території благоустрою і доріг проектною та існуючою забудови пропонується здійснювати за допомогою відкритої системи дощової каналізації, з відведенням найбільш забрудненої частини стоку на локальні очисні споруди дощової каналізації, що проектується. Детальним планом визначено загальні заходи із інженерної підготовки території шляхом організації стоку поверхневих вод та вертикального планування, а саме:

- підсіпку ґрунту;
- відведення поверхневих вод з території;
- зниження по вуличній мережі;
- вертикальне планування території вирішено таким чином, щоб стоки з території не потрапляли на квартали;
- дотримання допустимих ухилів для руху всіх видів транспорту і пішоходів. Максимальних ухил - 51‰, мінімальний – 5 ‰.
- влаштування проїздів з повздовжніми ухилами для збору та відведення поверхневих вод із швидкостями, які виключають ерозію ґрунтів;
- переміщення ґрунту та планування території.

Інженерне підготування території детального плану здійснюється з метою поліпшення гігієнічних умов, підготовки території під будівництво доріг, споруд, будинків, вирівнювання поверхні ділянок по проектним відміткам, тобто «вертикальне планування», що безпосередньо пов'язано з організацією поверхневого стоку дощових і талих вод.

Розрахунок обсягів переміщення ґрунту при плануванні заходів з інженерної підготовки території необхідно виконати на наступних стадіях проектування при розробці

окремих проектів об'єкту.

З метою виключення забруднення ґрунтів передбачені заходи щодо каналізування об'єктів, організації збору та очищення дощових і талих вод.

Рослинний шар ґрунту, що утворюється внаслідок влаштування фундаментів, проїздів, мереж, проведення вертикального планування використовується для покращення родючості землі.

Вплив на навколишнє природне середовища планованої діяльності по будівництву трубопроводів для транспортування води, необхідно оцінити під час здійснення процедури оцінки впливу на довкілля.

Ймовірний вплив на ґрунтовий покрив відбудеться при будівельних роботах, прокладанні інженерних комунікацій та вертикальному плануванні території. Порушені території підлягають рекультивації. Також, відбудеться антропогенна трансформація існуючого рельєфу території від планувальних робіт. З огляду на тимчасовий характер впливу та його локальність, вплив приймається, як допустимий.

Рослинний та тваринний світ

Територія, що розглядається детальним планом, загальною площею 22,41 га, сформована наступною земельною ділянкою:

- основна територія - ділянка, що охоплює площу 23 га;

На території, що охоплена детальним планом відсутні дерева малоцінних порід, ділянка спланована та частково забудована.

Дана територія має хороші природні умови (зручний рельєф, захищеність від вітрів, зелені насадження (переважно на територіях загального користування).

Флора та фауна природних видів вже істотно змінена або зникла з часів використання земельних ділянок за цільовим призначенням.

В межах території, що аналізується детальним планом об'єкти природно-заповідного фонду відсутні.

Ймовірний вплив Реалізація рішень ДДП не матиме суттєвого впливу на зміни та динаміку розвитку природних популяцій навколо території планування та на території міста Валки. Помірний вплив на тваринний світ відбуватиметься за рахунок техногенного шуму від будівельної техніки та механізмів. Але такий вплив носитиме тимчасовий характер, припиняється по закінченню будівельних робіт. Новостворені об'єкти також можуть стати джерелами техногенного шуму. У зв'язку з чим, ДДП передбачаються шумозахисні заходи, озеленення території загальною площею орієнтовно – 3,30 га.

Геологічні та гідрографічні умови

Ймовірний вплив У процесі буріння артезіанської свердловини та прокладання трубопроводів до мережі водопостачання очікується вплив на геологічне середовище у вигляді порушення геологічного розрізу буровим інструментом.

Розбурювання порід буде відбуватися відносно невеликим діаметром, шарошковими долотами з промивкою глинистим розчином та чистою водою. Глинистий розчин готується з чистої води та природного матеріалу (часів'ярських та бентонітових глин). Проведення прострілювально-вибухових робіт, що викликають негативні наслідки в геологічному середовищі не передбачається.

Вплив на навколишнє природне середовища планованої діяльності по прокладання трубопроводу на далекій відстані необхідно оцінити під час здійснення процедури оцінки впливу на довкілля. Звітом про СЕО надаються рекомендації щодо обов'язкової оцінки впливу на довкілля планованої діяльності.

Водні ресурси

Територія, що розглядається ДДП, на даний час не забезпечена мережами та спорудами централізованого водопостачання. Враховуючи містобудівну ситуацію, яка

характеризується розташуванням території проектування за межами населеного пункту, та сприятливі санітарні, топографічні та гідрогеологічні умови даним детальним планом передбачається підключення до проектної артезіанської свердловини.

Територія, що аналізується детальним планом, знаходяться поза межами зон санітарної охорони, прибережних захисних смуг водних об'єктів та не впливатиме на них.

Найближче розташованим до території, що аналізується ДДП, поверхневим водним об'єктом є річка Карамушина, яка знаходиться на відстані близько 100 м.

Впровадження планованої діяльності по бурінню з метою водопостачання, будівництву трубопроводів для транспортування води може мати значний вплив на довкілля (пункт 1 та 10 частина 3 статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»).

Відведення виробничих та побутових стічних вод від проєктованих будівель передбачається у мережі каналізації з подальшим очищення у Валківських очисних спорудах.

Відведення господарсько-побутових і частково виробничих стічних вод здійснюється централізованою міською каналізацією.

Слід зазначити, що вимогами статті 70 Водного кодексу України – скидати стічні води, використовуючи рельєф місцевості (балки, пониззя, кар'єри тощо), забороняється.

Враховуючи вищевикладене, звітом про СЕО надаються рекомендації щодо обов'язкового відведення та очищення поверхневого стоку з території, що аналізується ДДП, у відповідності до вимог діючого природоохоронного законодавства та встановлення очисних споруд зливної каналізації.

Вплив на навколишнє природне середовища планованої діяльності по будівництву трубопроводів для транспортування води, необхідно оцінити під час здійснення процедури оцінки впливу на довкілля. Звітом про СЕО надаються рекомендації щодо обов'язкової оцінки впливу на довкілля планованої діяльності по будівництву трубопроводів для транспортування води, по будівництву (облаштуванню) автостоянок на площі не менш як 1 гектар.

Ймовірний вплив Водні об'єкти в межах проектної території відсутні. Територія, що аналізується ДДП, знаходиться поза межами зон санітарної охорони та прибережних захисних смуг водних об'єктів. Скидання стічних вод у поверхневі водні об'єкти не передбачається. Вплив на водні ресурси під час реалізації рішень детального плану не очікується.

Атмосферне повітря

Інфраструктура планованого індустріального парку має ознаки вираженого зонування по основному його вигляду.

На території індустріального парку «Земля і Вода» передбачається створення промислових майданчиків, на кожному з яких планується розмістити такі виробництва:

- підприємства утилізації відходів;
- підприємства переробної промисловості;
- складське господарство.

Враховуючи віддаленість території проектування від мереж газу та централізованого опалення, на перспективний період проектом передбачається опалення від електричної енергії.

Джерела забруднення атмосферного повітря на території, що аналізується ДДП:

- стоянки для легкових та вантажних автомобілів (автомобільний транспорт);
- адміністративні будівлі;
- складські приміщення;
- сміттесортувальний завод.

Під час проведення будівельних робіт, що передбачені рішеннями ДДП, в атмосферне повітря можуть викидатися наступні забруднюючі речовини:

- оксид та діоксид вуглецю, оксиди азоту, ангідрид сірчистий, вуглеводні граничні C_{12} - C_{19} , метан, бенз(а)пірен, сажа (при роботі двигунів внутрішнього згоряння будівельної техніки);
- заліза оксид, марганцю діоксид (при електрозварюванні);
- заліза оксид, марганцю діоксид, оксиди азоту, вуглецю оксид (при газовій різці металу);
- сольвент, уайт-спірит, аерозоль фарби (при фарбувальні).

Під час роботи промислових підприємств можливе потрапляння в атмосферне повітря таких забруднюючих речовин, як: аміак; сірководень; фенол; НМЛОС (Альдегід пропіоновий); НМЛОС (кислота капронова); метилмеркаптан (газ), диметилсульфід; диметиламін; речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом (мікроорганізми та мікро-організми-продуценти + пил хутряний (вовняний, пуховий); метан; діоксид вуглецю та інше.

З метою зниження забруднення атмосферного повітря на території, що аналізується детальним планом, передбачено комплексний благоустрій і озеленення території з улаштуванням: автопроездів з асфальтобетонним покриттям; відмосток шириною 1,0 м, тротуарів з покриттям із асфальтобетону та фігурної бетонної плитки; газонів; квітників; встановлення контейнерів для сміття та урн; огорож території; паркувальних майданчиків.

Загальна площа озеленення території по детальному плану орієнтовно становить 3,30 га.

Благоустрій території передбачає формування пішохідних зон, обладнаних малими архітектурними формами, а також улаштування проїздів, пішохідних тротуарів.

Звітом про СЕО надаються рекомендації щодо обов'язкового отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел, а також вжиття заходів щодо охорони атмосферного повітря у відповідності до вимог Закону України «Про охорону атмосферного повітря».

Ймовірний вплив Проведення будівельних робіт супроводжується роботами, в процесі яких забруднюється атмосферне повітря. Найбільший вплив чинять будівельні машини та обладнання. Всі будівельні роботи мають пересувний характер, виконуються послідовно. Такі джерела умовно можна віднести до джерел нерегулярного забруднення атмосфери, тобто викиди в атмосферу забруднюючих речовин проводяться через нерівномірні проміжки часу. Характерною особливістю цих викидів є мала часова тривалість. Даний вид забруднення носить тимчасовий характер і обмежується терміном будівництва.

Наслідком реалізації рішень детального плану території для індустріального парку є збільшення виробничої потужності території та появи нових джерел викидів в атмосферне повітря. Новоствореними забруднювачами атмосферного повітря є заплановані об'єкти.

Враховуючи місце розташування запланованого індустріального парку, необхідно врахувати розміри нормативної санітарно-захисної зони для зазначеного об'єкту відповідно до відповідно до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів від 19.06.1996 року №173.

Поводження з відходами

Для підтримки задовільного санітарного стану проектною територією утворюється система очистки від твердих побутових відходів, що включає збір та вивезення твердих побутових відходів на проєктований сміттесортувальний завод з подальшою їх переробкою. Збір твердих побутових відходів передбачений роздільний з облаштуванням майданчика обладнаного для розміщення контейнерів для тимчасового зберігання ТПВ.

Організацію збору і вивезення ТПВ здійснити в відповідності до вимог Закону України «Про відходи».

На території передбачено окремі контейнери для скла, пластмаси, паперу, металевих банок і харчових відходів, що дасть можливість зменшити навантаження на існуюче звалище шляхом вилучення за призначенням вторинних матеріалів з подальшим їх переробленням за відповідними технологіями на спеціалізованих підприємствах.

З метою реалізації вимог Закону України «Про відходи» заплановано визначення технологічних схем роздільного збирання побутових відходів з урахуванням річної норми надання послуг з вивезення побутових відходів, складових, що входять до побутових відходів, потреби у вторинних енергетичних та матеріальних ресурсах, органічних добривах, економічних факторів та інших вимог.

На території, що аналізується ДДП, відсутні, але плануються спеціалізовані підприємства для знешкодження побутових відходів та сміттєзвалища.

Збирання побутових відходів здійснюється контейнерами, для розміщення яких детальним планом орієнтовно визначені місця розташування майданчиків з твердим покриттям. Заявочна система очищення повинна забезпечити своєчасний збір і вивезення відходів на зовнішній полігон твердих побутових відходів. ДДП пропонується запровадження роздільного збору побутових відходів в окремі контейнери (скла, пластмаси, паперу, металевих банок, харчових відходів, тощо), що дасть можливість вилучення за призначенням вторинних матеріалів з подальшим їх переробленням за відповідними технологіями на спеціалізованих підприємствах та організувати утилізацію ТПВ з попереднім обробленням побутових відходів відповідно до вимог Закону України «Про відходи». Планово-регулярна система очищення повинна забезпечити своєчасний збір, оброблення і вивезення решти відходів після оброблення на зовнішній полігон твердих побутових відходів. Послуги з вивезення твердих відходів планується надавати за планово-регулярною схемою. Детальним планом передбачається вивезення на зовнішній полігон попередньо оброблених відходів відповідно до вимог статті 32 Закону України «Про відходи» відповідними спецслужбами на договірних засадах.

Ймовірний вплив Протягом виконання підготовчих, будівельних робіт, що передбачені рішеннями детального плану, очікується епізодичний і незначний вплив зумовлений операціями у сфері поводження з відходами. Негативного впливу на довкілля під час провадження діяльності з реалізації рішень ДДП не передбачається. При забезпеченні своєчасного збору і вивезення відходів на зовнішній полігон ТПВ, а також запровадженні роздільного збору ТПВ негативного впливу від реалізації рішень детального плану території на довкілля не очікується.

Здоров'я населення

Ймовірний вплив З метою охорони навколишнього середовища та здоров'я населення детальним планом передбачаються заходи з охорони ґрунтів, атмосферного повітря, водних ресурсів, а також озеленення території. За результатами аналізу сучасного стану використання території з виявленням обмежень розвитку за принципами збереження і раціонального використання земельних ресурсів, дотримання нормативів гранично допустимих рівнів екологічного навантаження на природне середовище з урахуванням потенційних його можливостей, дотримання санітарних нормативів встановлено, що на проєктній та прилеглий територіях відсутні природні та штучні біохімічні об'єкти, що могли б привести до мікробіологічного забруднення та негативного впливу на здоров'я населення.

Виконання заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, що передбачені ДДП, забезпечить послаблення можливого впливу на довкілля та здоров'я населення.

Таким чином, проєктні рішення, прийняті у детальному плані території,

забезпечують безпеку експлуатації об'єкту проєктування, гігієнічні та екологічні вимоги діючого законодавства в районі розміщення автозаправної станції малої потужності.

Фізичні фактори впливу (шумове, вібраційне, світлове, теплове та радіаційне навантаження, випромінювання)

Протягом періоду виконання будівельних робіт тимчасово будуть наявні шуми та вібрація від будівельних робіт та автотранспорту. Рівні шуму та вібрації на робочих місцях передбачаються в межах нормативних вимог, що підтверджується багаторічним досвідом виконання аналогічних об'єктів будівництва. Шум буде непостійний і утворюватиметься під час роботи.

ДДП передбачається використання існуючих інженерних мереж і комунікацій, зокрема, системи електропостачання. При проєктуванні нового будівництва будівель та споруд передбачається прокладка окремих ділянок комунікацій.

Електромагнітні хвилі, іонізуюче випромінювання та ультразвукові коливання в процесі будівництва та експлуатації сільськогосподарського об'єкту відсутні. Фізичні фактори впливу запланованої ДДП діяльності на найближчу житлову забудову відсутні.

Ймовірний вплив Враховуючи місце розташування планованого об'єкту, розміри нормативної санітарно-захисної зони для зазначеного об'єкту відповідно до вимог чинного законодавства та відстань до найближчої житлової забудови можна зробити висновок, що при дотриманні регламенту технологічного режиму перевищень нормативних допустимих величин рівнів звукових та вібраційних тисків на межі найближчої житлової забудови не очікується.

Стратегічна екологічна оцінка ДДП «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» проводиться з метою забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я.

Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної статтею три. Така планована діяльність підлягає оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

SWOT-аналіз є дієвим інструментом для прийняття стратегічних, коротко- та довгострокових управлінських рішень щодо подальшого удосконалення ДДП з урахуванням регіональних особливостей. Виявлені при проведенні SWOT-аналізу слабкості, можливості і загрози можуть бути використані при прийнятті стратегічних, коротко- та довгострокових управлінських рішень. Результати SWOT - аналізу екологічної ситуації на території, що аналізується ДДП наведено в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 SWOT-аналіз екологічної ситуації на території, що аналізується ДДП

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Розвинута система зовнішнього транспорту, сполучення зв'язку; 2. Розвинута інженерна інфраструктура; 3. Сприятлива екологічна ситуація та природні умови (зручний рельєф, захищеність від вітрів, зелені насадження на територіях загального користування); 4. Зручне розташування території по	1. Відсутність об'єктів виробничого та складського призначення; 2. Слаборозвинена виробнича промисловість; 3. Відсутність централізованої системи водопостачання; 4. Відсутність роздільного збору ТПВ; 5. Відсутність місць прикладання праці.

відношенню до основних під'їзних шляхів – поряд з автомобільною дорогою. 5. Наявність незайнятої робочої сили працездатного віку.	
Можливості	Загрози
1. Збільшення виробничого потенціалу; 2. Підвищення рівня екологічної безпеки; 3. Розвиток інженерної інфраструктури задля охоплення проєктної території; 4. Підвищення рівня зайнятості населення; 5. Підвищення рівня зовнішньої і внутрішньої транспортної та інженерної інфраструктури; 6. Функціональне впорядкування та зонування території; 7. Розвиток дорожньо-транспортного сервісу, що насамперед, забезпечить безпечність та комфорт водіїв та пасажирів; 8. Розвиток міжгалузевої кооперації між учасниками індустріального парку та підприємствами.	1. Зростання рівня забрудненості атмосферного повітря в наслідок створення нових стаціонарних джерел; 2. Зростання рівня шумового навантаження внаслідок збільшення джерел шуму; 3. Зростання рівня забрудненості водних та земельних ресурсів внаслідок відсутності системи очищення стічних вод.

На підставі оцінювання ймовірних наслідків для довкілля (атмосферне повітря, водні та земельні ресурси, ґрунти, кліматичні фактори та рівні шумового, теплового, вібраційного забруднення та здоров'я населення) сукупний вплив від виконання ДДП є несуттєвим та оцінюється, як – екологічно допустимий. Оцінювання проводиться у даному випадку у часовій перспективі (від 3 до 7 років) та у порівнянні з нульовою альтернативою (можливе не затвердження ДДП). Використовується якісна характеристика у зв'язку з відсутністю у відкритому доступі достатніх масивів даних. Виконання рішень детального плану не буде мати негативний вплив на рівень забруднення довкілля.

У порівнянні з нульовою альтернативою вплив на довкілля оцінюється як незначний, оскільки як зазначалося у розділі 2 «Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами дослідження)» звіту про СЕО – обумовлений впливом існуючих незмінних факторів.

Таблиця 3.3. Оцінка ймовірного впливу ДДП на довкілля відповідно до контрольного переліку

№ з/п	Чи може виконання ДДП спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення стану
		так	ймовірно	ні	
Атмосферне повітря					
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?	●			+
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?		●		+
3	Погіршення якості атмосферного повітря?			●	+

4	Появу джерел неприємних запахів?		•		
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			•	
Водні ресурси					
6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			•	+
7	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			•	
8	Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			•	
9	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			•	
10	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?		•		
11	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			•	+
12	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?			•	
13	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			•	
14	Зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод?			•	
15	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?	•			
16	Забруднення підземних водоносних горизонтів?		•		+
Поводження з відходами					
17	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?		•		+

18	Збільшення кількості утворених чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?			•	
19	Збільшення кількості відходів I -III класу небезпеки?		•		
20	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?	•			
21	Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			•	
Земельні ресурси					
22	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?	•			+
23	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			•	
24	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			•	
25	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури?			•	
26	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?			•	
27	Виникнення конфліктів між ухваленими завданнями ДДП та цілями місцевих громад?			•	
Біорізноманіття та рекреаційні зони					
28	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			•	+
29	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			•	
30	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?			•	+
31	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			•	
32	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			•	

33	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			•	
34	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			•	
Населення, інфраструктура					
35	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території?			•	+
36	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?			•	
37	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему, зміни в структурі транспортних потоків?			•	
38	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			•	
39	Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?		•		
40	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			•	
Екологічне управління та моніторинг					
41	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			•	
42	Погіршення екологічного моніторингу?			•	
43	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			•	
44	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			•	
Інше					
45	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?		•		+

46	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			•	
47	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?			•	
48	Суттєве порушення якості природного середовища?			•	
49	Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			•	
50	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			•	

Також оцінка впливу ДДП «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» буде здійсненна на природні та соціальні компоненти навколишнього середовища, а саме:

Соціальне середовище

До позитивних аспектів реалізації рішень детального плану відноситься – створення нових робочих місць. В районі розташування індустріального парку відсутня житлова забудова, об'єкти соціального, культурного і побутового призначення. Негативний вплив на навколишнє соціальне середовище виключений, вплив на соціальне середовища оцінюється, як позитивний.

Безпека життєдіяльності населення

Сприятливі умови життєдіяльності людини – стан середовища життєдіяльності, при якому відсутній будь-який шкідливий вплив його факторів на здоров'я людини і є можливостями для забезпечення нормальних і відновлення порушених функцій організму.

Проектними рішеннями детального плану пропонується забезпечити безпеку життєдіяльності населення шляхом:

- організація водовідведення поверхневих (дощових і талих) стічних вод із використанням очисних споруд;
- організація очистки території від твердих побутових відходів, будівництво сміттесортувального заводу;
- озеленення проєктної території, озеленення санітарно-захисної зони з урахуванням екологічних вимог та інше.

Клімат

Зміни мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планованої діяльності (значних виділень теплоти, вологи, тощо) не відбудеться. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей

масивів порід, деформації земної поверхні) не передбачаються.

Природоохоронні території

Об'єкти та території природно-заповідного фонду, екологічна та Смарагдова мережа в межах території, що аналізується ДДП відсутні, відповідно, антропогенного впливу не очікується.

Виникнення негативного впливу, який у майбутньому може спричинити погіршення стану навколишнього природного середовища, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я після реалізації рішень ДДП «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» не очікується та не прогнозується.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту документу державного планування «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» визначені основні проблеми для навколишнього середовища та охорони здоров'я населення, надані характеристики даних впливів, проаналізовані їх територіальні аспекти.

В рамках даної роботи визначені ключові екологічні цілі та завдання в сфері охорони довкілля, їх відповідність цілям детального плану та визначені можливості їх врахування при розробленні проєктних рішень ДДП. На основі аналізу екологічної ситуації та проєктних рішень, прийнятих у проєкті детального плану були визначені ключові актуальні питання, що потребують оцінки.

Таблиця 4.1. Ключові потенційні екологічні проблеми і ризики, які стосуються ДДП.

Основні ризики	Характеристика ризиків	Територіальна прив'язка	Заходи, що визначені ДДП
Можливе забруднення атмосферного повітря	Поява нових джерел викиду в атмосферне повітря від новостворених об'єктів. А також збільшення автотранспорту в районі розміщення території, що аналізується детальним планом.	Територія, що аналізується ДДП.	З метою покращення стану атмосферного повітря ДДП передбачається благоустрій та озеленення території, що розглядається детальним планом. Загальна площа озеленення території орієнтовно становить 3,30 га
Можливе забруднення водних ресурсів (як поверхневих, так і підземних вод)	Створення нового суб'єкту водоспоживання та водовідведення.	Територія, що аналізується ДДП.	З метою недопущення забруднення водних ресурсів та ґрунтів ДДП передбачається збирання, відведення та очищення поверхневих (дошових і талих) стічних вод з території, що розглядається детальним планом. Організація відведення поверхневих вод в дошові труби через решітки з подальшим очищенням в бензомаслоуловлювачах (очисних споруд зливової каналізації).

Можливе забруднення земельних ресурсів (грунтів)	Можливе забруднення, засмічення ґрунтів від неочищених господарсько-побутових стічних вод, від поверхневих вод.	Територія, що аналізується ДДП.	Надаються рекомендації щодо організації та здійснення моніторингу за вмістом забруднюючих речовин у ґрунті.
Недосконала система поводження з відходами	Господарська діяльність призведе до утворення нових джерел відходів промислового та побутового характеру.	Територія, що аналізується ДДП.	Для підтримки задовільного санітарного стану території, що розглядається детальним планом, з метою недопущення забруднення і засмічення ґрунтів, забруднення ґрунтових вод ДДП передбачається відведення спеціально обладнаних місць та встановлення контейнерів на асфальтових або бетонних майданчиках, будівництво сміттесортувального заводу та впровадження роздільного збирання твердих побутових відходів. За можливості максимально використовувати відходи як вторинну сировину.
Можливий вплив на здоров'я населення.	Усі вище описані ризики є чинниками, що послаблюють здоров'я людини.	Територія, що аналізується ДДП.	Виконання заходів щодо охорони навколишнього середовища, що передбачені ДДП, забезпечать послаблення можливого впливу на довкілля та здоров'я населення.

Серед екологічних проблем, що можуть спричиняти негативний вплив на здоров'я населення варто виділити:

1) Забруднення атмосфери: провокує захворювання органів дихання, кровотворення, алергічні реакції, онкологічні захворювання, нервово-психічні розлади, зменшення очікуваної тривалості та якості життя;

2) Забруднення водних ресурсів: погіршення анафелогенної ситуації в населеному пункті, збільшення кількості хвороб органів кровотворення, шлунково-кишкового тракту, сечовидільної, нервової, ендокринної систем, зниження імунітету, зменшення очікуваної тривалості та якості життя;

3) Забруднення ґрунтів: провокує потрапляння токсичних речовин в організм людини через продукцію городництва та садівництва. Забруднені ґрунти є ідеальним субстратом для появи шкідливих мікроорганізмів, гельмінтів, що сприяє більшому захворюваності людей та тварин;

4) Деградація геологічного середовища: сприяє погіршенню анафелогенної обстановки, умов проживання населення, санітарного стану житлових приміщень, що у підсумку провокує захворювання органів дихання, застуди, ГРВІ та зниження імунітету;

5) Проблема накопичення відходів: відходи є небезпечною основою для розмноження хвороботворних мікроорганізмів, вони забруднюють усі компоненти навколишнього природного середовища. Таким чином, накопичення відходів має загальну

шкідливу дію на організм людини, що у підсумку може призвести до розладу будь-якої системи організму людини;

6) Наявність шумового, електромагнітного забруднення: спричиняє нервові розлади, підвищує втомлюваність, знижує імунітет, може бути причиною порушення сну.

7) Деградація біорізноманіття: зменшення кількості зелених рослин сприяє збільшенню забруднення атмосфери, пригнічує психоемоційний стан людини, може провокувати кількість збільшення хвороб органів дихання. В той же час інвазійні рослини активізують алергічні реакції в організмі людини, збільшення кількості кліщів, гельмінтів провокує серйозні неврологічні хвороби та захворювання шлунково-кишкового тракту.

Для усунення усіх можливих проблем, які можуть спричиняти негативний вплив на здоров'я населення, необхідне впровадження рішень, що передбачені ДДП «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)».

В ДДП враховані наявні проблеми території, що аналізується детальним планом, і тому запропонована найбільш екологічно та економічно вигідна його територіально-планувальна організація з урахуванням всіх планувальних обмежень (згідно із Державними будівельними нормами України планування та забудова територій ДБН Б.2.2-12-2019 «Планування та забудова територій» та Державними санітарними правилами планування та забудови населених пунктів ДСП 173-96).

Земельна ділянка та розташовані на ній об'єкти, які існували до впровадження в дію ДДП можуть використовуватись без визначення терміну їх приведення у відповідність до містобудівного регламенту, якщо вони не створюють загрози для життя, здоров'я людини, для навколишнього середовища.

Планувальні обмеження, які діють на території, що аналізується ДДП, визначають загальні вимоги до режиму використання земельних ділянок, по яких проходять інженерні та транспортні комунікації, вимоги до експлуатації та проектування інженерних мереж, а також режим використання земельної ділянки, що потрапляють в санітарно-захисні та охоронні зони.

Обмеження за вимогами охорони здоров'я та захисту життя – визначається санітарно-гігієнічними нормами.

Обмеження за природоохоронними вимогами – визначається на підставі Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища» та «Про природно-заповідний фонд» та іншими нормативно-правовими документами у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Обмеження за інженерно-геологічними умовами – визначається за узагальненими даними детального плану та уточнюються за даними інженерно-геологічних пошукових робіт.

Умови і обмеження забудови земельних ділянок враховуються при розробленні землевпорядної документації відповідної земельної ділянки.

Додатково варто зазначити, що опираючись на актуальні дані, про відсутність існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду в межах території проектування, а також враховуючи те, що територія, що аналізується детальним планом, знаходяться поза межами територій особливого природоохоронного значення, проєктні рішення ДДП не враховують розробки/встановлення/дотримання охоронних зон з огляду на відсутність територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

При прийнятті рішень щодо функціонального використання території також враховуються охоронні зони інженерних мереж та споруд (як існуючих, так і проєктних). Рішеннями детального плану передбачене упорядкування територій та їх санітарно-захисних зон, направлене на оздоровлення навколишнього середовища та формування раціональної територіально-планувальної структури території.

За результатами проведеного аналізу містобудівної ситуації щодо всіх факторів освоєння та забезпечення території, що розглядається, зроблено висновок про її відповідність нормативним вимогам щодо будівництва планованих об'єктів.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

ДДП – «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» розроблено відповідно до вимог Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» та інше.

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов'язань на місцевому рівні:

I. Забезпечення загальної доступності ДДП та самого звіту про СЕО відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у місцевих періодичних друкованих ЗМІ, а також у загальнодоступному місці приміщення органу місцевого самоврядування – Валківської міської ради Богодухівського району Харківської області за адресою: 63002, Харківська обл., Богодухівський р-н, м. Валки, вул. Харківська, буд. 16, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища, формування у населення екологічного світогляду;

II. Проведення громадських слухань у відповідності до вимог статті 21 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Порядку проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні, затвердженого Кабінетом Міністрів України від 25.05.2011 № 555;

III. Пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість дотримання екологічних стандартів;

IV. Гарантування екологічно безпечного середовища для життя, праці та здоров'я населення;

V. Проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності й цілісності природних об'єктів і комплексів;

VI. Вирішення питань охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів з урахуванням ступеня антропогенної змінності територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну обстановку;

VII. Запровадження здійснення постійного в часі моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Крім того, зобов'язаннями у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, що безпосередньо стосуються виконання проектних рішень детального плану, на який безпосередньо розробляється ДДП є:

✓ розробка документів дозвільного характеру у сфері охорони навколишнього середовища – висновку з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, (у відповідності до вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»); дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел (у відповідності до Закону України «Про охорону атмосферного повітря»), дозвіл на спеціальне водокористування;

✓ встановлення та дотримання санітарно-захисних зон від об'єктів, які є джерелами викидів/скидів шкідливих речовин, підвищених рівнів шуму, вібрації;

✓ використання сучасних технологій в системах опалення та використання альтернативних джерел енергії;

- ✓ обов'язкове відведення та очищення поверхневого стоку з проєктної території у відповідності до вимог діючого природоохоронного законодавства;
- ✓ недопущення скидання стічних вод, використовуючи рельєф місцевості;
- ✓ утримання в належному стані охоронних зон навколо очисних та інших водогосподарських споруд та технічних пристроїв.

Міжнародні зобов'язання у сфері охорони довкілля Україна взяла на себе, підписавши більш ніж 50 міжнародних багатосторонніх угод, що стосуються збереження та збалансованого використання біорізноманіття, серед яких:

- Конвенція про біологічне різноманіття, яка була започаткована під час Всесвітньої конференції глав держав та міністрів довкілля у 1992р. в м. Ріо-де-Жанейро (Бразилія) й ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;
- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 р.);
- Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.);
- Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995р.);
- Угоди про збереження кажанів в Європі (1991р.);
- Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);
- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996р.);
- Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);
- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р.;
- Стокгольмська конвенція про стійкі органічні забруднювачі (Стокгольм, 2001 р.), яка ратифікована в Україні від 18 квітня 2007 року.

На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення — Смарагдова мережа, важливих для збереження біорізноманіття в країнах Європи і деяких країнах Африки. Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року. В листопаді 2016 року було затверджено першу версію Смарагдової мережі для України, яка потребує доопрацювання на основі наукових даних.

Станом на 01.01.2016 мережа займала близько 8 % території України і в основному складається з існуючих територій природно-заповідного фонду. За результатами аналізу даних матеріалів визначено, що в межах території, що розглядається ДДП, території природно-заповідного фонду, що внесені до Смарагдової мережі України відсутні.

Відповідно до Рамсарської конвенції, стороною якої є Україна, на території держави здійснюються заходи для збереження мігруючих водно-болотних птахів, шляхом виділення певних територій та надання їм охоронного статусу. На території України виділено 39 водно-болотних угідь міжнародного значення, офіційно визнаних Рамсарською конвенцією, а ряд водно-болотних угідь є перспективними для визнання. Деякі водно-болотні угіддя погоджені розпорядженням Кабінету Міністрів України і подані на розгляд Секретаріату Рамсарської конвенції. За результатами аналізу даних матеріалів визначено, що в межах території, що розглядається Детальним планом, вищезазначені угіддя відсутні.

Стосовно дотримання міжнародних зобов'язань по іншим напрямкам співробітництва, таким як зміна клімату, охорона озонного шару, поводження з відходами та іншим, слід зазначити, що вони не мають прямого відношення до головних цілей та завдань проєкту документу державного планування, що є містобудівною документацією місцевого рівня. Дотримання перелічених вище зобов'язань може бути реалізоване в сфері науково-технічних розробок, вибору технічно-конструкторських рішень при проєктуванні певних об'єктів та споруд, видання певних нормативно-правових актів та державних стандартів в різних галузях господарської діяльності. Проте слід зазначити, що більшість заходів, визначених ДДП в частині розвитку систем інженерної

інфраструктури, поводження з відходами, пропонують впровадження сучасних «дружніх» до оточуючого середовища технологій, що відповідає загальносвітовим принципам охорони довкілля, та сприяє дотриманню міжнародних зобов'язань у даній сфері.

Реалізація рішень ДДП «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» не зачіпає зобов'язань України на міжнародному рівні щодо запобігання негативному впливу на здоров'я населення. Детально вплив щодо зобов'язань на міжнародному рівні не розглядався. Реалізація рішень детального плану території не впливає на території інших держав.

Основні принципи екологічного захисту навколишнього середовища:

- збереження та раціональне використання цінних природних ресурсів;
- дотримання нормативів гранично допустимих рівнів екологічного навантаження на природне середовище та санітарних нормативів в місцях забудови;
- виділення природно-заповідних, ландшафтних, курортно-рекреаційних, історико-культурних зон з відповідним режимом їх охорони;
- встановлення санітарно-захисних зон для охорони водойм, джерел водопостачання і мінеральних вод.

Заходи щодо запобігання санітарно-епідеміологічних умов території житлової забудови:

- встановлення та організація СЗЗ шляхом розробки проектів СЗЗ;
- інженерна підготовка території, благоустрій, озеленення, влаштування твердого покриття;
- 100% охоплення території системою санітарного очищення;
- озеленення території;
- налагодження системи моніторингу навколишнього природного середовища з організацією стаціонарних постів та пунктів контролю в межах житлової забудови.

Заходи щодо охорони атмосферного повітря:

- застосування нових технологій та обладнання, у тому числі очисного устаткування, для промислових підприємств;
- інтенсивне озеленення та упорядкування санітарно-захисної зони (між джерелами викиду та житловою чи громадською зоною);
- захист від шуму та загазованості житлових та громадських територій за рахунок створення зелених насаджень;
- поточний догляд за зеленими насадженнями загального користування;
- здійснення постійного моніторингу за джерелами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Заходи щодо охорони водних ресурсів:

- облаштування системи водовідведення та очищення побутових стічних вод;
- організація та очищення поверхневих стоків з проектною територією;
- встановлення та організація санітарно-захисних зон всіх об'єктів на території, що розглядаються детальним планом;
- виконання комплексу заходів з інженерної підготовки при освоєнні територій, що зазнають впливу несприятливих природних процесів: регулювання поверхневого стоку дощових і талих вод.

Заходи щодо охорони земельних ресурсів, ґрунтів:

- 100% охоплення проектною територією плановою санітарною очисткою;

- реалізація програми роздільного збору побутових відходів, що дозволить зменшити обсяг вивозу ТПВ на 30-50%;
- запобігання деградації земель, а також погіршення стану водних об'єктів;
- проведення дослідження стану ґрунтів.

Заходи щодо фізичних факторів впливу на навколишнє середовище (шум та електромагнітне випромінювання):

Забезпечення нормативного санітарно-гігієнічного стану прилеглих житлових та громадських територій до автомобільної дороги, забезпечується дотриманням нормативної санітарно-гігієнічної відстані до об'єктів житлової та громадської забудови, дотриманням параметрів поперечного профілю в межах червоних ліній та за рахунок створення придорожніх захисних зелених насаджень і дотримання правил землекористування, а також застосування будівельно-акустичних засобів захисту від шуму (будівництво шумозахисних екранів, забезпечення необхідної звукоізоляції зовнішніх огорожувальних конструкцій будинків).

Об'єкти, що є джерелами електромагнітного випромінювання, підлягають нагляду органами санітарного контролю щодо їх розміщення та експлуатації, а також щодо захисту населення від впливу цього фактору.

Для запобігання негативному впливу на довкілля та здоров'я населення передбачені такі зобов'язання:

Зобов'язання органу місцевого самоврядування (на основі повноважень органів місцевого самоврядування згідно чинного законодавства)

- раціональне використання території відповідно до позицій детального плану;
- забезпечити дотримання встановлених гігієнічних нормативів від впливу проектного індустріального парку на житлову та громадську забудову;
- забезпечення санітарної очистки території;
- забезпечити дотримання вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закону України «Про природно-заповідний фонд України»;
- збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;
- визначення територій для розміщення відходів;
- організація збирання і видалення побутових відходів, у тому числі виробничих відходів планованого об'єкту.

Зобов'язання юридичних і фізичних осіб, що здійснюватимуть свою діяльність в проектних межах території:

Зобов'язання щодо охорони атмосферного повітря:

- отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел планованого об'єкту;
- контроль обсягів викидів, у тому числі утримання (масової концентрації) і кількості викидів (масової витрати) забруднюючих речовин джерел для всіх об'єктів, що розташовані в проектних межах території ДДП;
- порівняння кількості викидів і вмісту забруднюючих речовин з нормативами гранично допустимих викидів і технологічними нормативами джерел для автозаправної станції малої потужності.

Контроль за дотриманням нормативів викидів забруднюючих речовин в атмосферу проводиться суб'єктом господарювання (виробничий контроль). Зовнішній контроль здійснюється відповідними державними контролюючими органами.

Контроль викидів забруднюючих речовин в атмосферу передбачає:

- заходи щодо контролю за викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря щодо забезпечення виконання вимог, передбачених Законом України «Про охорону атмосферного повітря», галузевими нормативними документами;
- впровадження сучасного обладнання та прогресивних планувальних рішень, що веде до зниження енергозатрат, а також забруднення атмосфери.

Зобов'язання щодо охорони водних ресурсів:

- здійснювати спеціальне водокористування лише за наявності дозволу;
- забезпечити раціональне використання водних ресурсів, недопущення їх забруднення.

Шумозахисні зобов'язання:

- використання сучасного низько-шумного технологічного та енергетичного обладнання;
- застосування звукоізолюючих матеріалів для будівництва об'єктів, що є джерелами шуму та вібрації;
- застосування віброізолюючих конструкцій для будівництва об'єктів, що є джерелами шуму і вібрації.

Зобов'язання щодо забезпечення належного поводження з відходами:

- забезпечення наявності дозвільних документів та договорів;
- операції щодо збирання, зберігання, транспортування та утилізації відходів повинні здійснюватися з дотримання норм екологічної безпеки та Закону України «Про відходи»;
- облаштування місць тимчасового збирання відходів до вимог нормативних документів.

З метою уникнення можливого потрапляння відходів в навколишнє середовище передбачено забезпечення повного збирання, належного зберігання та недопущення знищення і псування відходів. Забезпечення моніторингу місць зберігання відходів та ведення первинного поточного обліку кількості, типу і складу відходів, що утворюються, збираються, зберігаються та передаються на утилізацію.

Детальним планом пропонується виконати та удосконалити наступні заходи по санітарній очистці території:

- організувати санітарне очищення території;
- облаштувати спеціально обладнані майданчики для розміщення контейнерів для тимчасового зберігання ТПВ з твердим покриттям, в достатній кількості;
- впровадити роздільне збирання твердих побутових відходів: пластик, скло, папір, металеві та алюмінієві банки, текстиль, органічні відходи.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі на здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

В більшій мірі стратегічна екологічна оцінка зосереджується на потенційних екологічних наслідках пов'язаних із запропонованими змінами функціонального використання територій та основних проектних рішеннях ДДП. В процесі СЕО був здійснений аналіз впливу проектних рішень детального плану, як на окремі компоненти навколишнього природного середовища, так і сукупного впливу на природні процеси та комплекси.

Згідно із «Методичними рекомендаціями із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) при реалізації будівництва різних об'єктів комунальних, соціальної, інженерної та транспортної інфраструктури, промисловості. При цьому на кожному етапі в процесі будівництва та подальшої експлуатації об'єктів будуть виникати негативні наслідки у вигляді утворення відходів, порушення рослинного покриву під час провадження планованої діяльності, збільшення кількості автотранспорту. Можливо, потрібно буде проводити видалення зелених насаджень, зняття і складування поверхневого шару ґрунту. Також під час виконання будівельних і монтажних робіт слід очікувати допустимий негативний вплив на атмосферне повітря, рослинний і тваринний світи, ґрунти та водні ресурси. Крім того, при роботі двигунів будівельних машин, механізмів та автотранспорту на навколишнє середовище буде чинитися шумовий вплив – акустичне забруднення. За тривалістю зазначені види впливу будуть носити тимчасовий характер, обмежений розрахунковим терміном будівництва, по межах впливу – локальне, обмежене простором ведення будівельних робіт. Проте всі ці впливи відносяться до тимчасових і не стануть причиною суттєвого довгострокового погіршення екологічної рівноваги екосистем населеного пункту.

До довгострокових наслідків (50-100 років) відносяться впливи постійного характеру – викиди і скиди, шум, утворення відходів, додаткове споживання ресурсів. Основна кількість забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, є відпрацьовані гази техніки та автотранспорту. Токсичність відпрацьованих газів обумовлюється змістом у них окису вуглецю й діоксиду азоту, кількість яких залежить від кількості спожитого палива та технічного стану двигунів.

Непостійними довгостроковими впливами є роботи, пов'язані з реконструкцією об'єктів, консервацією, припиненням їх існування, перепрофілюванням, заміною обладнання та устаткування, модернізацією тощо.

Кумулятивні наслідки – розвиток негативних процесів через нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Ймовірність того, що реалізація Детального плану призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності будуть мати значний сумарний негативний вплив на довкілля, – є незначною. Це пов'язане з тим, що всі види впливів на навколишнє середовище мають незначну за силою та масштабом дію (незначне збільшення чисельності населення, додаткове енерго- та ресурсоспоживання). Тому наявність та розвиток кумулятивних наслідків малоімовірні. Для стовідсоткового виявлення кумулятивних наслідків необхідно проводити постійний контроль за якістю ґрунту, харчових продуктів місцевого виробництва, питної води тощо.

Акумуляція впливів відбувається в тому випадку, коли антропогенний вплив або інші фізичні або хімічні впливи на екосистему протягом певного часу перевершують можливість їх асиміляції або трансформації. На прилеглий території великі підприємства забруднювачі – відсутні. При дотриманні та виконанні всіх передбачених комплексних захисних і охоронних заходів, що відповідають діючим нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу який супроводжуються негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря забруднюючих речовин не передбачається. Детальна оцінка кумулятивного впливу буде можлива в процесі експлуатації території з урахуванням даних моніторингу навколишнього середовища та проведення відповідних розрахунків. Змін клімату і мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті впровадження проектних рішень відсутні значні виділення теплоти та парникових газів. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні. Обрана технологія розміщення забудови є більш екологічно безпечна.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту. Можливий сумарний ефект деяких речовин при викиді забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років). З боку соціально-економічних умов провадження діяльності буде мати позитивний наслідок: збільшення території під забудову садибними ділянками, що призведе до збільшення чисельності населення, створення нових робочих місць, що сприятиме зайнятості населення.

Тимчасові наслідки для довкілля – при виконанні підготовчих та будівельних робіт вплив на навколишнє середовище на атмосферне повітря матиме короточасний та локальний характер, викиди здійснюватимуться при роботі будівельних машин та механізмів, при здійсненні зварювальних робіт, земельних робіт, при фарбуванні металевих поверхонь, при функціонуванні планованих підприємств.

Серед основних ймовірних екологічних наслідків, пов'язаних з реалізацією ДДП «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)», наступні:

а) для довкілля:

- Атмосферне повітря – можливе забруднення від стаціонарних джерел та пересувних джерел (автомобільний транспорт). ДДП передбачається максимальне збереження зелених насаджень загального користування на території, в тому числі озеленення зовнішніх доріг та санітарно-захисних зон;
- Ґрунти – можливе забруднення та порушення ґрунтів від поверхневих вод, що відводиться з території. ДДП передбачається влаштування каналізаційної мережі з відведенням на існуючі очисні споруди, що дозволить знизити рівень забруднення ґрунтів;
- Поводження з відходами – можливе забруднення і засмічення ґрунтів, забруднення ґрунтових вод та інше, в зв'язку з незадовільним рівнем централізованого вивезення та роздільного збору ТПВ. ДДП передбачається відведення спеціально обладнаних місць та встановлення контейнерів, систематичний вивіз відходів з контейнерів, впровадити роздільне збирання ТПВ та будівництво сміттесортувального заводу.
- Водні ресурси – можливе забруднення ґрунтових вод від неочищених побутових стічних вод, можливе забруднення ґрунтових вод від поверхневих вод, що відводяться з території детального плану. ДДП передбачається влаштування каналізаційної мережі з відведенням на існуючі очисні споруди, що дозволить знизити ризик забруднення ґрунтових вод;
- Здоров'я населення – можливе шумове навантаження, основним джерелом шуму є технологічне обладнання, автотранспорт. ДДП передбачається ведення забудови згідно з наміченим функціональним зонуванням, встановлення та організація санітарно-захисних зон до житлової забудови;

б) для територій з природоохоронним статусом – в зв'язку з відсутністю на території детального плану об'єктів природно-заповідного фонду, проектні рішення ДДП не мають впливу на території з природоохоронним статусом;

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – проектні рішення ДДП не мають впливу на транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Позитивні наслідки від реалізації детального плану:

- ✓ ефективна функціонально-планувальна організація території з урахуванням існуючих та перспективних планувальних обмежень санітарно-захисних зон;
- ✓ підвищення рівня зовнішньої і внутрішньої транспортної та інженерної інфраструктури;
- ✓ підвищення рівня зайнятості населення за рахунок збільшення кількості робочих місць;
- ✓ підвищення ефективності роботи транспортної інфраструктури;
- ✓ забезпечення екологічної безпеки – проведення необхідних заходів з інженерної підготовки та захисту території;
- ✓ утвердження екологічної безпеки територій шляхом оперативного забезпечення постійного екологічного моніторингу за станом атмосферного повітря та шумового навантаження на житлову забудову.

Постійні наслідки для довкілля:

- викиди в атмосферне повітря від стаціонарних джерел планованих підприємств;
- викиди в атмосферу від автотранспорту;
- утворення відходів 3, 4 класу небезпеки (металобрухт, залишки електродів, дрантя, відходи спецодягу, бляшанки з-під фарби, поліетиленова та паперова упаковка від електродів, фурнітура та запірна арматура);
- забезпечення місцями праці населення;
- забезпечення всієї проектною територією мережами водопостачання та водовідведення;
- покращення економічного розвитку міста;
- більш ефективне використання територій.

До довгострокових наслідків відноситься питання забруднення атмосферного повітря, що склалися під впливом фізико-географічних умов басейну, насамперед кліматичних умов. Значного негативного впливу під час реалізації рішень ДДП на довкілля та здоров'я населення не передбачається.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

На основі всебічного аналізу, наведеного у викладених вище розділах, та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення. Термін «пом'якшення» відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів на довкілля, які можуть виникнути внаслідок реалізації рішень ДДП. Реалізація проектних рішень детального плану потребує виконання великої кількості заходів, що стосуються заходів із інженерної підготовки та захисту території, розвитку дорожньо-транспортного сервісу, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному відношенні середовища території, що розглядається ДДП.

Заходи щодо охорони атмосферного повітря, як життєво-важливого компоненту навколишнього природного середовища.

1. Суб'єкти господарської діяльності, що здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря та діяльність яких пов'язана з впливом фізичних та біологічних факторів на його стан, зобов'язані:

- ✓ отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;
- ✓ своєчасно і в повному обсязі сплачувати екологічний податок;
- ✓ вживати заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів;
- ✓ здійснювати контроль за обсягом і складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, і рівнями фізичного впливу та вести їх постійний облік.

2. Дотримання заборони на будівництво та введення в експлуатацію нових і реконструйованих підприємств та інших об'єктів, які не відповідають встановленим законодавством вимогам про охорону атмосферного повітря.

3. Проведення реконструкції, модернізації обладнання об'єктів водопостачання шляхом впровадження новітніх енергоефективних технологій.

4. Встановлення та подальше дотримання санітарно-захисних зон всіх об'єктів, приміщень та ділянок (згідно з ДСП 173-96) з метою забезпечення оптимальних умов життєдіяльності людини в районах житлової забудови, особливу увагу звертаючи на озеленення спеціального призначення та їх охорону із врахуванням пило-, газо- та димостійкості рослин.

5. Реалізація заходів щодо зменшення та відвернення забруднення атмосферного повітря викидами транспортних та інших пересувних засобів і установок та впливу їх фізичних факторів:

- використання якісних паливно-мастильних матеріалів і переведення транспортних та інших пересувних засобів і установок на менш токсичні види палива;
- створення системи зелених насаджень санітарно-захисних зон;
- раціональне планування та забудова території.

6. Вирішення основних проблем, пов'язаних з екологічно безпечним збором, зберіганням, утилізацією, переробкою усіх видів відходів для запобігання утворенню токсичного звалищного газу виконуючи вимоги Закону України «Про відходи», Національної стратегії управління відходами.

Заходи щодо охорони водних ресурсів, як життєво-важливого компоненту навколишнього природного середовища.

1. Організувати обмеження, тимчасової заборони (зупинення) в установленому порядку функціонування систем питного водопостачання, які не забезпечують нормативної якості питної води, а також діяльності, що негативно впливає на якість питної води.

2. Організувати екологічно безпечне водовідведення поверхневих (дощових і талих) стічних вод із використанням сучасних очисних споруд (Згідно з п.11.1.1, 11.1.21 ДБН В.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій» і п. 5.8 ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди»).

3. Рекомендується при новому будівництві очисних споруд зменшувати викиди в атмосферне повітря забруднювальних газів (NH_3 , H_2S) (відповідно до вимог ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»).

4. Дотримання встановлених розмірів санітарно-захисних зон від каналізаційних очисних споруд, прописаних в додатку 3 ДБН В.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій».

5. Забезпечення раціонального використання вод (економія води, заборона використання питної води для промислових цілей).

Заходи щодо охорони ґрунтів та земельних ресурсів, як основного національного багатства Українського народу.

1. Реалізація заходів щодо зменшення скидів – організаційні заходи щодо діяльності підприємств та нагляд за обладнанням, встановлення сучасного фільтрового обладнання, технологічні заходи влаштування модернізованого обладнання.

2. Вирішення основних проблем, пов'язаних з екологічно безпечним збором, зберіганням, утилізацією, переробкою відходів для запобігання подальшої міграції поллютантів.

3. Благоустрій існуючих зелених насаджень та створення нових зон озеленення.

4. Раціональне використання та охорона земель шляхом заміни їхнього функціонального призначення для більш ефективного їх використання.

5. Застосування природоохоронних заходів, направлених на збереження родючого шару ґрунту при освоєнні вільних територій.

6. Запровадження системи постійного екологічного моніторингу за фізико-хімічним станом ґрунтів.

Заходи щодо захисту від акустичного забруднення.

1. Забезпечити ефективне застосування організаційно-технічних та/або лікувально-профілактичних заходів для дотримання допустимих рівнів шуму (за умов підтвердження перевищення рівнів шуму за результатами замірів).

2. Дотримання нормативних відстаней від трас автомобільних доріг для забезпечення гігієнічних нормативів якості атмосферного повітря та дозволених рівнів шуму: для доріг державного та місцевого значення – не менше 100 м від бровки земляного полотна до житлової забудови та садовничьких товариств; для доріг IV категорії – 50 м від бровки земляного полотна (у відповідності до вимог ДСП 173-96, пункт 5.25).

3. Санітарне та протишумове озеленення: для захисту від шуму та загазованості вздовж доріг необхідно передбачити смуги зелених насаджень шириною не менше 10 м із поточним доглядом за зеленими насадженнями загального користування.

Ліквідація зон екологічного ризику, забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя

1. Налагодження ефективної системи санітарного очищення території, організація системи ведення постійного моніторингу за станом всіх складових навколишнього природного середовища.

2. Реконструкція, будівництво, забезпечення подальшої модернізації водопровідних систем;

3. Функціональне планування території з дотриманням нормативних санітарно-захисних зон від нових об'єктів.

Збереження біологічного різноманіття, охорона ландшафтів, розвиток екологічної мережі

1. Забезпечити максимальне збереження існуючих ландшафтів природних

екосистем при освоєнні вільних від забудови територій.

2. При створенні озелених територій різного функціонального призначення, враховувати необхідність та можливість створення біологічного різноманіття видів, рослинних угруповань, тваринних комплексів, ландшафтів.

Охорона і раціональне використання природних тваринних ресурсів

1. Забезпечення охорони рослинного та тваринного світу.

Для забезпечення нормативного стану навколишнього середовища та обмеження негативного впливу запропонованих детальним планом до розміщення проєктних об'єктів також передбачено комплекс заходів, що включає:

Ресурсозберігаючі заходи

- раціональне використання території;
- дотримання пропозицій щодо планувальної структури території.

Відновлювальні заходи

- створення нових територій зелених насаджень різного призначення.
- при розташуванні планованого об'єкту (автозаправної станції малої потужності) передбачається улаштування озелених територій спеціального призначення та висадка дерев і чагарників.

Компенсаційні заходи

- на часі експлуатації проєктованого об'єкту обов'язкова сплата компенсаційних стягнень (екологічний податок) за викиди забруднюючих речовин, за вивіз та утилізацію виробничих та побутових відходів, плата за спеціальне водокористування;
- в разі знесення зелених насаджень компенсується створенням рівновеликих (або більших за об'ємом) та рівноцінних нових насаджень у місцях, визначених відповідними державними органами.

Охоронні заходи

Охоронні заходи містять, проведення багаторічного (постійного) моніторингу навколишнього природного середовища в зоні розміщення проєктованих об'єктів з узагальненням результатів та із подальшим впровадженням заходів по обмеженню та недопущенню негативного впливу господарської діяльності на навколишнє природне середовище та здоров'я населення.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатності інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)

З метою розгляду альтернативних проектних рішень та їх екологічних наслідків під час здійснення стратегічної екологічної оцінки ДДП «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)», передбачається розглянути «Нульовий сценарій», без впровадження проектних змін.

Альтернатива 1: «Нульовий сценарій» – тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження зазначеного документа державного планування. Такий сценарій був розглянутий в рамках стратегічної екологічної оцінки. Оцінка вказаних альтернативних варіантів відображена у цьому звіті про СЕО.

Під час здійснення стратегічної екологічної виконано:

- збір та аналіз інформації про поточний стан компонентів навколишнього природного середовища при використанні даних, зазначених у Доповіді про стан навколишнього природного середовища в Харківській області у 2020 році, Екологічному паспорті Харківській області, тощо;
- проведення аналізу слабких та сильних сторін Детального плану з точки зору екологічної ситуації;
- проведення консультацій із органами виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я населення;
- проведення консультацій з громадськістю – громадських обговорень та слухань для більш чіткого та конкретного виявлення поточних екологічних проблемних питань населеного пункту, що вивчається, та, водночас, попередження можливих негативних впливів реалізації проектних рішень Детального плану.

При цьому використані такі методи:

- ✓ історичний метод – вивчення та аналіз формування й розвитку об'єктів території проектування у хронологічній послідовності;
- ✓ таксономічні методи – оцінка та ранжування ризиків впливу екологічних чинників на стан здоров'я населення та навколишнього середовища;
- ✓ метод ведення екологічного моніторингу – запровадження постійних у часі спостережень.

Вищевказані методи та підходи базуються на ключових принципах прийняття екологічно безпечних рішень – попередження та запобігання шкодочинному антропогенного впливу.

Основним критерієм під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту ДДП є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

1) аналіз проекту ДДП з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано в регіональному плані природні умови території, яка межує з ділянкою розміщення планової діяльності, включаючи характеристики поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;
- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі забруднення атмосферного середовища;

- оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах;
 - проаналізовано склад ґрунтів, рівні залягання підземних вод, особливості гідрогеологічних умов майданчика за результатами інженерно-геологічних вишукувань.
- 2) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;
 - 3) розглянуто способи ліквідації наслідків;
 - 4) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення запланованої діяльності;
 - 5) отриманні зауваження і пропозиції до проєкту ДДП;
 - 6) проведено громадське обговорення у процесі розробки проєкту ДДП.

При підготовці звіту про СЕО були виявлені наступні труднощі:

- відсутність на момент виконання звіту нормативно методичного забезпечення та стандартів щодо підготовки звіту про СЕО;
- відсутність у відкритому доступі даних щодо обсягу впливу на стан довкілля прилеглих промислових об'єктів;
- відсутність методики, що дозволяють здійснювати довгострокові прогнози впливу об'єкту на довкілля;
- відсутність актуальних даних характеристики сучасного стану складових навколишнього природного середовища, біорізноманіття, інвентаризації природних ресурсів, що розглядається у відкритому доступі.

На вибір місця для розташування забудови вплинула містобудівна ситуація, що характеризується вигідним містобудівним розміщенням в структурі громади та відповідними перевагами: відособленість, зручний автомобільний зв'язок, зручне розташування по відношенню до автомобільних доріг, що створює всі умови для її сталого функціонування.

Альтернативних варіантів проєкту ДДП не передбачається, оскільки більша частина території в межах детального плану є перспективною в своєму розвитку.

Територіальні альтернативи також не розглядалися у зв'язку з неможливістю перенесення даної діяльності на будь-яку іншу територію.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення

Моніторинг довкілля – комплексна науково-інформаційна система регламентованих періодичних безперервних спостережень, оцінки та прогнозу змін стану навколишнього природного середовища з метою виявлення негативних змін і вироблення рекомендацій з їх усунення або послаблення.

Загальнодержавний моніторинг довкілля здійснюється у відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля». Система моніторингу спрямована на: удосконалення рівня вивчення і знань про екологічний стан довкілля; покращення оперативності та якості інформаційного обслуговування користувачів на всіх рівнях; підвищення якості обґрунтування природоохоронних заходів та ефективності їх здійснення; сприяння раціонального використання природних ресурсів та екологічної безпеки, сталого розвитку.

Підприємства, установи та організації незалежно від форм їх власності та підпорядкування, діяльність яких призводить чи може призвести до погіршення стану довкілля, зобов'язані здійснювати екологічний контроль за виробничими процесами та станом промислових зон, збирати, зберігати та безоплатно надавати дані та/або узагальнену інформацію для її комплексного оброблення (відповідно до п. 10 Постанови Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля»).

В основі моніторингової оцінки лежить система кількісних і якісних індикаторів, що характеризують повноту та ефективність реалізованих рішень та який вплив це справляє на систему управління.

Екологічний моніторинг довкілля є сучасною формою реалізації процесів екологічної діяльності за допомогою засобів інформатизації забезпечує регулярну оцінку і прогнозування стану середовища життєдіяльності суспільства та умов функціонування екосистеми для прийняття управлінських рішень щодо екологічної безпеки, збереження природного середовища та раціонального природокористування.

Державна система екологічного моніторингу довкілля є інтегрованою інформаційною системою, що здійснює збирання, збереження та оброблення екологічної інформації для відомчої та комплексної оцінки і прогнозу стану природних середовищ, біоти та умов життєдіяльності, вироблення обґрунтованих рекомендацій для прийняття ефективних соціальних, економічних та екологічних рішень на всіх рівнях державної виконавчої влади, удосконалення відповідних законодавчих актів, а також виконання зобов'язань України з міжнародних екологічних угод, програм, проектів і заходів.

Екологічний моніторинг довкілля здійснюється за достроковою державною програмою, яка визначає спільні, узгоджені за цілями, завданнями, територіями та об'єктами, часом (періодичністю) і засобами виконання дії відомчих органів державної виконавчої влади, підприємств, організацій та установ незалежно від форм власності.

Суб'єктами Державної системи екологічного моніторингу довкілля, відповідальними за обов'язкове здійснення Державної програми екологічного моніторингу довкілля, є міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, які згідно зі своєю компетенцією отримують та обробляють дані про стан довкілля і виробляють відповідні рішення щодо нормалізації або поліпшення екологічної обстановки, раціонального використання і забезпечення якості природних ресурсів.

Об'єктами інформатизації в Державній системі екологічного моніторингу довкілля України є процеси відомчої екологічної діяльності та їх інтеграція на локальному, адміністративно-територіальному і державному рівнях, які відповідно охоплюють:

- території промислово-міських агломерацій, санітарно-захисних зон великих підприємств в тому числі АЕС, великих водоймищ, природоохоронних зон та інших спеціально визначених просторових одиниць;
- території областей України;

- території промислово-економічних регіонів, басейнів, великих річок та України в цілому.

В ході проведення СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку території та підвищення якості життя населення.

Оцінка фактичного впливу здійснюється на підставі та з урахуванням результатів моніторингу стану навколишнього природного середовища щодо реалізації господарської діяльності.

Моніторинг впливу на довкілля є обов'язковою умовою при здійсненні планованої діяльності та включатиме:

Для органу місцевого самоврядування.

- проведення моніторингу виконання пропозицій детального плану;
- проведення моніторингу стану здоров'я населення.

Для юридичних і фізичних осіб, що здійснюють свою діяльність на території населеного пункту

- проведення щорічного контролю якості повітря, об'єктів що здійснюють викиди, на межі санітарно-захисної зони та найближчої житлової забудови;
- проведення щорічного моніторингу якості використовуваної води та стічних вод;
- контроль за дотриманням допустимих рівнів і тривалості дії шуму.

При проведенні моніторингу за реалізацією рішень проєкту містобудівної документації необхідно аналізувати рівень досягнення показників, визначених розділом детального плану «Основні техніко-економічні показники». З метою забезпечення сталого розвитку території у всіх сферах життєдіяльності необхідно здійснювати контроль за відповідністю реальних обсягів будівництва, в тому числі об'єктів інженерної інфраструктури, а також розвитку озелених територій. Порівняння цих даних між собою, дозволяє визначити реальний рівень досягнення показників об'єктами інженерно-транспортної інфраструктури, що дозволить визначити недоліки і порушення, що негативно впливають на комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню.

При проведенні моніторингу реалізації рішень містобудівної документації особливу увагу треба звертати на своєчасне виконання робіт по інженерному обладнанню території, будівництву каналізаційних мереж, дощової каналізації, очисних споруд дощової каналізації, трасуванню проїздів.

В процесі моніторингу необхідно перевіряти виконання проєктних рішень щодо планувальної організації території: виділення ділянок та оформлення актів землеустрою для розміщення об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури (очисні споруди тощо) та інші питання в сфері землекористування.

При здійсненні моніторингу основну увагу слід приділяти заходам передбаченим в сфері охороні навколишнього природного середовища. Виконання ряду планувальних і технічних заходів, визначених в проєкті містобудівної документації, а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони навколишнього природного середовища є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

Контролю підлягають санітарно-захисні зони промислових та інших об'єктів, що розвиваються (реконструюються), які повинні відповідати нормативним вимогам «Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів» ДСП №173, з обов'язковим виконанням заходів визначених в розділі «Охорона навколишнього природного середовища», що розробляється в складі робочої проєктної документації на будівництво або реконструкцію підприємства чи об'єкту будівництва та за результатами процедури «Оцінка впливу на довкілля».

В сфері охорони атмосферного повітря необхідно:

- розроблення проєктів організації комплексної СЗЗ з виконанням озеленення санітарно-захисних зон;
- створення захисного вуличного озеленення;
- виконання технологічних та санітарно-технічних заходів (впровадження нових мало- та безвідходних технологій на промислових підприємствах, модернізація існуючих установок тепло-енергопостачання закладів та підприємств обслуговування населеного пункту, впровадження теплових установок сучасного типу з використанням природних джерел енергії; тощо).

Контроль за охороною водних ресурсів включає нагляд за відведенням та очищенням поверхневих стічних вод з проєктної території, своєчасним будівництвом локальних очисних споруд та ефективністю їх роботи.

Ефективність роботи систем каналізування (в тому числі злизова каналізація) визначається за результатами лабораторних досліджень у місцях скиду стічних вод та досліджень якості води водних об'єктів в пунктах водокористування населення за хімічними та бактеріологічними показниками.

Спеціалізовані лабораторії органів державного санітарно-гігієнічного контролю повинні вести облік джерел шуму, вібрації та електромагнітних випромінювань.

Впливи виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення можуть бути виявлені в результаті моніторингу реалізації проєктних рішень документу державного планування, які мають прямі наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення. Моніторинг даних впливів можливо здійснювати за наступними показниками:

- частка створення зелених насаджень загального користування, га/% від загальної площі території;
- обсяг утворених відходів, тон/рік;
- обсяг відсортованих вторинних ресурсів, тон/рік, % від загального обсягу утворених відходів;
- розвиток мереж та споруд системи водопостачання, км/рік; споруд/рік;
- розвиток мереж та споруд системи водовідведення, км/рік; споруд/рік;
- розвиток мереж та споруд системи дощової каналізації, км/рік; споруд/рік;
- обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря (оксиду вуглецю, оксидом азоту, діоксиду сірки, аміаку, сірководню, пилу від стаціонарних та пересувних джерел викидів), тонн/рік;
- кількість проб стану атмосферного повітря середньодобових та максимальних разових концентрації забруднюючих речовин у повітрі (загального та по фракціям РМ 10,0 і РМ 2,5) з перевищенням відповідних ГДК, % від загальної кількості проб/день, проб/місяць, проб/рік;
- кількість проб якості питної води з джерел водопостачання, що не відповідають встановленим санітарним нормам, % від загальної кількості проб/день, проб/місяць, проб/рік;
- кількість випадків захворюваності дитячого та дорослого населення за окремими класами хвороб, кількість випадків/рік.

Для підвищення якості оцінки антропогенного впливу урбанізованої території на навколишнє природне середовище та здоров'я населення, прогнозування стану екосистем та досягнення їх екологічної рівноваги необхідно щорічно проводити поглиблений аналіз лабораторних досліджень стану атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунту. Для цього доцільним є налагодження на території системи моніторингу навколишнього природного середовища (повітряний та водний басейни, ґрунт, фізичні фактори впливу) з організацією пунктів контролю в межах житлової, промислової та рекреаційної зон.

У разі виявлення систематичних відхилень від гігієнічних нормативів складових довкілля необхідно здійснювати аналіз захворюваності населення села з метою виявлення негативного впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення, використовуючи в тому числі статистичні дані.

Для забезпечення ефективного планування господарської діяльності в межах окремої адміністративно-територіальної одиниці із забезпеченням санітарних правил має бути відповідний рівень офіційної екологічної звітності для кожного населеного пункту окремо, щоб органи планування (та інші відповідні зацікавлені сторони) мали достатню детальну інформацію з офіційних джерел. Одним із варіантів реалізації завдання узагальнення офіційної екологічної звітності по населеному пункту може бути створення штатної одиниці в складі виконавчих органів, що забезпечить збір та аналіз екологічних даних по території населеного пункту. Для цього необхідно керуватись принципами місцевого самоврядування зобов'язати всіх суб'єктів господарювання в межах населеного пункту надавати щорічно в текстовому та графічному форматі інформацію про: кількість та місце розташування стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря; межі санітарно-захисної зони; об'єм викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та дотримання гранично-допустимих викидів; об'єм утворення відходів, наявність МВВ та об'єм накопичення відходів; об'єм скидів стічних вод та їх відповідність встановленим ГДС тощо.

Моніторинг наслідків виконання документу державного планування для довкілля та здоров'я населення необхідно здійснювати відповідно вимог Положення про державну систему моніторингу довкілля, що затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 № 391 зі змінами. Здійснення моніторингу передбачається протягом всього строку розрахункового періоду, що визначений проектом містобудівної документації.

Здійснення моніторингу впливів виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками з веденням щорічної звітності дасть можливість своєчасно виявляти недоліки і порушення, що негативно впливають на комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню а також проводити інформування громади про стан реалізації містобудівної документації, поточні ускладнення та прогнозні терміни їх усунення.

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки ДДП «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» виявлена відсутність ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, що в першу чергу пов'язано із відсутністю проектування, будівництва чи функціонування потужних матеріальних об'єктів виробничого призначення та віддаленості дислокації населеного пункту від державних кордонів.

11.Резюме нетехнічного характеру інформації, розраховане на широку аудиторію

У процесі проведення стратегічної екологічної оцінки ДДП «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» було окреслено першочергову пріоритетність утвердження екологічної безпеки та захисту навколишнього природного середовища, що у свою чергу слугують гарантіями високого рівня безпеки населення, покращення стану здоров'я людей та екологічної ситуації населеного пункту. Проектом документу державного планування запропонована найбільш екологічно доцільна та економічно вигідна його територіальна організація та подальший сталий розвиток.

Детальний план території визначає територіальні (просторові) умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, в тому числі щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, в частині дотримання планувальних обмежень (санітарно-захисних зон, охоронних зон), а також в частині дотримання режимів господарської діяльності в їх межах.

ДДП розроблений з метою забезпечення сталого розвитку території, виділення елементів планувальної структури території проектування, встановлення параметрів планованого розвитку елементів містобудівної структури, встановлення меж зон розміщення індустріального парку.

Детальний план території виконаний в цілях забезпечення сталого розвитку території в межах Валківської міської територіальної громади, виділення елементів планувальної структури території проектування, встановлення параметрів планованого розвитку елементів планувальної структури, встановлення меж зон розміщення об'єктів капітального будівництва, встановлення меж земельної ділянки згідно з державними будівельними нормами, стандартами і правилами.

Розробка ДДП ставить за мету визначення та обґрунтування можливості розміщення об'єктів, передбачених детальним планом забудови, виявлення та уточнення територіальних ресурсів для містобудівного використання, визначення всіх планувальних обмежень використання території, обґрунтування потреб зміни цільового призначення земельної ділянки, їх планування, сприяння поліпшенню стану навколишнього середовища, визначення містобудівних умов і обмежень забудови, тощо.

Проектована територія розташована за межами населених пунктів на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області займає площу, орієнтовно 23 га.

Ділянка проектування у функціональному відношенні являє собою частково забудовану територію поряд з якою розташовані Валківські очисні споруди та мулові поля очисних споруд. Територія частково вкрита деревами, кущами та луговою рослинністю.

Площа території детального плану становить 22,41 га

На території проектування планується розмістити індустріальний парк в складі: біогазового заводу, заводу з виробництва метанолу, заводу з виробництва біодизеля, заводу оцтової кислоти, сміттесортувального заводу.

Функціональне призначення індустріального парку полягає у створенні сучасного виробничо-логістичного комплексу з розвинутою інженерно-транспортною інфраструктурою, складськими та адміністративними комплексами.

Індустріальний парк, що проектується, буде складатися з двадцяти п'яти корпусів різного функціонального призначення: планується побудувати 5 промислово-виробничих об'єктів та 2 складських.

Під'їзною дорогою до індустріального парку служить дорога загального користування місцевого значення О-210612 Богодухів - Валки - Нова Водолага

В зв'язку з тим, що площа індустріального парку становить близько 22 га, необхідно передбачати мінімум два в'їзди на територію.

В межах детального плану планується розмістити дев'ять майданчиків для автотранспорту. Зі східної сторони проммайданчика пропонується розташувати вагову.

Подача води на майданчик здійснюється із проекрованої артезіанської свердловини.

Відведення виробничих та побутових стічних вод від проєктованих будівель передбачається у мережі каналізації з подальшим очищення у Валківських очисних спорудах.

Проектом передбачається розміщення проекрованої газо-розподільної підстанції на території індустріального парку та підключення виробничих будівель до газопостачання.

Передбачається підключення до газопостачання середнього тиску котельні на території біогазового заводу.

Для забезпечення електропостачанням проектованого технопарку планується розміщення електропідстанції потужністю 2,5 МВт в південній частині проммайданчика.

Загальна довжина будівництва нової мережі електропостачання напругою 0,4 кВт становитиме 1000 п. м.

Проектовані технологічні трубопроводи представлені наступними мережами: трубопровід синтез-газу; трубопровід ацетилену; трубопровід біогазу; трубопровід водороду; трубопровід гліцеринової води; трубопровід жирних кислот; трубопровід зажирених опадів; трубопровід метанолу; трубопровід рослинних жирів; трубопровід скидання води у пожежний ставок; трубопровід кисню; трубопровід водного розчину сажі.

Технологічні трубопроводи планується прокладати наземним чином по естакадах для більш зручного обслуговування

Проектна схема санітарної очистки території детального плану включає збір та вивезення твердих побутових відходів на проєктований сміттєсортувальний завод з подальшою їх переробкою.

В цілому, розглянута територія, має вигідне містобудівне розміщення в структурі громади та відповідні переваги: відособленість, зручний автомобільний зв'язок, зручне місце розташування до автомобільних доріг, що створює всі умови для її сталого функціонування

Таким чином, проєктна забудова передбачається на існуючій ділянці шляхом нового будівництва проєктованих будівель та споруд. На вибір місця для розташування забудови також вплинули містобудівна ситуація, що характеризується наявністю інвесторських пропозицій по будівництву, наявність автошляху з твердим покриттям, об'єктів інженерного забезпечення. Територію до розвитку інфраструктури вибрано з урахуванням даних Державного земельного кадастру.

Уточнення площ ділянок різних видів використання заплановано провести на наступних стадіях проєктування будівель та споруд.

Проведенням аналізом існуючого стану природного та урбанізованого середовища в цілому не виявлено обмежень для реалізації запланованої на даній території містобудівної діяльності.

За результатами інженерно-будівельної оцінки території – територія, що аналізується детальним планом відноситься до сприятливої для будівництва і не потребує спеціальних заходів щодо організації захисту від затоплення та по зниженню рівня ґрунтових вод. Ґрунти допускають зведення будинків і споруд без улаштування штучних основ і складних фундаментів. Зсуви, карсти, яри, осідність, заторфованість та порушені території відсутні.

Відведення поверхневих вод проєктується закритою водовідвідною мережею у проєктовані локальні очисні споруди каналізації. Детальним планом визначено загальні заходи із інженерної підготовки території шляхом організації стоку поверхневих вод та вертикального планування, а саме:

- вирівнювання земельної ділянки з переміщенням ґрунту з пагорба у виїмку з мінімальним дисбалансом земляних мас, збереження й використання ґрунтового шару;
- влаштування проїздів з повздовжніми ухилами для збору та відведення

поверхневих вод із швидкостями, які виключають ерозію ґрунтів;

- переміщення ґрунту та планування території.

Інженерне підготування території детального плану здійснюється з метою поліпшення гігієнічних умов, підготовки території під будівництво доріг, споруд, будинків, вирівнювання поверхні ділянок по проєктним відміткам, тобто «вертикальне планування», що безпосередньо пов'язано з організацією поверхневого стоку дощових і талих вод.

Рельєф ділянки має ухил у східному напрямку в бік річки Карамушина. Розрахунок обсягів переміщення ґрунту при плануванні заходів з інженерної підготовки території необхідно виконати на наступних стадіях проєктування при розробці окремих проєктів об'єкту.

З метою виключення забруднення ґрунтів передбачені заходи щодо каналізування об'єктів, організації збору та очищення дощових і талих вод.

Рослинний шар ґрунту, що утворюється внаслідок влаштування фундаментів, проїздів, мереж, проведення вертикального планування використовується для покращення родючості землі.

На території, що охоплена детальним планом відсутні дерева малоцінних порід, ділянка спланована та частково забудована.

Дана територія має хороші природні умови (зручний рельєф, захищеність від вітрів, зелені насадження (переважно на територіях загального користування).

Флора та фауна природних видів вже істотно змінена або зникла з часів використання земельної ділянки.

В межах території, що аналізується детальним планом об'єкти природно-заповідного фонду відсутні.

Таким чином, проєктні рішення, прийняті у детальному плані території, забезпечують безпеку експлуатації об'єкту проєктування, гігієнічні та екологічні вимоги діючого законодавства в районі розміщення автозаправної станції малої потужності.

В разі якщо ДДП «Детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку на території Валківської міської територіальної громади Богодухівського району Харківської області (за межами м. Валки)» не буде затверджено, то буде відмовлено в будівництві об'єктів, що призведе до неможливості реалізації програми розвитку економіки України, збільшення робочих місць та відрахування до бюджетів всіх рівнів, що негативно позначиться на розвитку потенціалу регіону.

Негативні наслідки при будівництві та функціонуванні запланованого об'єкта можливо оцінити, як незначні при дотриманні всіх норм та проєктних вимог.

Опис наслідків реалізації проєктних рішень документу державного планування для довкілля, а також для здоров'я населення, у тому числі кумулятивних, синергічних, позитивних і негативних наслідків.

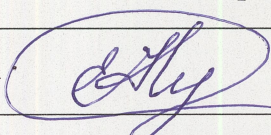
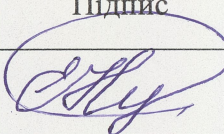
Проведений аналіз виявив потенціал для позитивного впливу ДДП на навколишнє середовище та здоров'я населення. З метою запобігання, мінімізації та пом'якшення потенційних негативних наслідків запропонована низка заходів.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Моніторинг наслідків реалізації ДДП є комплексним процесом проведення якого є невід'ємною складовою своєчасного забезпечення середовища, що розвивається і трансформується, системами інженерної інфраструктури, об'єктами побутового та соціального обслуговування населення, благоустрою території, що відповідно впливає на якість довкілля та комфортність проживання населення. Для проведення моніторингу реалізації рішень містобудівної документації наведені основні чинники, що потребують особливої уваги та контролю, визначені показники для здійснення контролю та запропоновані необхідні заходи для моніторингу впливів під час реалізації документу державного планування.

Здійснення моніторингу впливів реалізації документу державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками з веденням щорічної звітності дозволить своєчасно виявляти недоліки і порушення, що можуть негативно впливати на комфортність проживання населення; обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню; а також проводити інформування населення про стан реалізації містобудівної документації, поточні ускладнення та прогнозні терміни їх усунення.

12. Перелік виконавців звіту про стратегічну екологічну оцінку

№ зп.	Прізвище, ім'я, по- батькові	Кваліфікація	Підпис
1	Сиротенко Є.М.		
2	Божко О.С.	Магістр екологічної безпеки	